Cuvântul Proorociei

By Horeb

Limba Ebraică

curs realizat de Romulus Ganea

[LIMBA EBRAICĂ BIBLICĂ]

Manual de limbă ebraică, util celor ce doresc să învețe noțiunile de bază ale aceste limbi frumoase.

I
INTRODUCERE

Scurt istoric al limbii ebraice

1.1. Preliminarii

Dintre toate limbile vechi, „moarte”, nici una nu a experimentat o asemenea revitalizare ca aceea a limbii ebraice. Puţine limbi se pot mândri cu o istorie multimilenară, aşa cum este ebraica. Poate doar chineza să rivalizeze, într-o oarecare măsură. Miracolul este şi mai mare atunci când o limbă care nu a mai fost vorbită de o naţiune, ci a existat ca un fenomen cultural şi religios, să poată reveni în forţă după câteva secole de oprimare şi uitare.

În cazul limbii ebraice, fenomenul de revitalizare al acesteia îşi găseşte originea în programul **ideologic al mişcării sioniste**, ale cărei idealuri în domeniul lingvistic au fost aplicate de către savantul evreu Eliezer ben Yehuda (1858-1922). Lui i se datorează crearea limbii ebraice modene – *ivrit*. Limba *ivrit* a păstrat caractererele vechi ebraice, iar regulile fonetice, morfologice şi sintactice au fost reactualizate, fiind create noi cuvinte şi introduse o serie de neologisme. Fondul lexical al limbii ebraice de azi este de patru ori mai bogat faţa de cel al ebraicei biblice (5500 de cuvinte – sec. X-II î. Hr. – şi la originea lor se află cele 5000 de rădăcini triconsonantice.) Începând cu anul 1921 limba ebraică a devenit limbă oficială în Palestina, aflată la acea dată sub mandat britanic, iar o dată cu proclamarea statului independent Israel, la 14 Mai 1948 / 5 Yiar 5709, ea a devenit limba oficială a acestuia. Limba ebraică reprezintă unul dintre cei mai importanţi factori prin care se realizează integrarea maselor de imigranţi veniţi din toate colţurile mapamondului în Ereţ Ysrael.

2.2. „Evreu”, „limba ebraică”, israelit”, „iudeu”

În decursul istoriei sale multimilenare poporul evreu şi fiecare membru al acestei naţiuni în parte au fost desemnaţi cu unul din termenii: EVREU, ISRAELIT, IUDEU, iar limba vorbită de ei a fost numită limba ebraică.

Termenul „evreu” (în ebraică „ivri”) îl întâlnim pentru prima oară în Vechiul Testament, în cartea Genezei.

Primul patriarh al poporului evreu este desemnat cu numele de Avram Ha-Ivri (Avram evreul) (Gen 14: 13). Acest nume a fost atribuit lui Avraham de către locuitorii din Ţara Canaan („ever” însemnând „de dincolo”). Numele derivă din radicalul עבר care indică sub forma verbală trecerea dintr-o parte în alta. De aici derivă termenul ebraic *haivry*, ce în LXX este redat sub forma de „cel de dincolo”, *ho perates*. Avraham a emigrat din Mesopotamia şi a venit în Canaan „de dincolo”

de râul Eufrat. Acest nume a fost atribuit descedenţilor lui Avraham precum şi limbii ebraice (ivrit). Aceată explicaţie a termenului evreu este întregită de comentariile din Midraş: „Toată lumea idolatră de o parte, iar el (Avraham) de cealaltă parte.” Cu alte cuvinte, chiar dacă întotdeauna toată lumea pe Pământ va adopta credinţa politeistă, Avraham se va situa întotdeauna pe poziţia religiei monoteiste.

În toată perioada vechitestamentară cuvântul haivry are un înţeles etnic şi nu unul lingvistic. Pentru prima oară el apare cu sensul de limbă ebraică abia în secolul al II-lea î. Hr. (pe la anul 130) şi este menţionat în prologul cărţii evreieşti, scrisă în limba greacă, a Înţelepciunii lui Isus Sirah. În greacă şi latină acest termen indică limba sfântă a evreilor, limba Sfintei Scripturi care nu trebuie profanată în vorbirea de toate zilele.

Termenul „Israel” provine de la cel de-al III-lea patriarh, Iaakov, numit şi Israel. Cuvântul „Israel” se întâlneşte în cartea Genezei (35:11). Fiii lui Iaakov (Bnei Israel) şi familiile lor au format 12 triburi, care au constituit nucleul poporului evreu. De aici derivă şi denumirea colectivă de Israel – Seminţia lui Israel sau Beit-Israel – „Casa lui Israel”. De asemenea, şi numele istoric al ţării, Ereţ Israel-„Ţara Israel”, are aceeaşi origine.

Termenul „iudeu” provine de la numele celui de-al IV-lea fiu al lui Iaakov, Iehuda, nume atribuit şi descendenţilor din tribul cu acelaşi nume. După încetarea din viaţă a regelui Solomon (930 î. d. Hr.) Israel s-a scindant în două regate: Iehuda şi Israel.

În nord, zece triburi au constituit regatul Israel cu capitala la Şihem, apoi la Şomron. În anul 722 î. d. Hr. regatul Israel a fost cucerit şi distrus de asirieni. Populaţia a fost deportată şi ulterior a dispărut.

În sud, triburile Iehuda şi Beniamin au constituit regatul Iehuda cu capitala la Ierusalim. Locuitorii acestui regat purtau şi numele de iehudim – iudei, nume ce i-a însoţit pe evrei mai târziu, în exilul babilonian. În cartea Esterei, unul dintre personajele principale, Mordehai, apare şi cu numele iehudi (iudeul). După reîntoarcerea evreilor din exilul babilonian statul capătă denumirea de Iehuda, iar locuitorii sunt numiţi „iudei” (iehudim).

În 1948 a fost proclamat Statul Israel, iar locuitorii statului modern sunt desemnaţi prin termenul „israelieni”.

2.3. Încadrarea limbii ebraice, istoricul şi dezvoltarea limbii ebraice şi a alfabetului său

Limba ebraica aparţine grupului de limbi semito-hamitice, care se vorbesc in Orientul Apropiat, Orientul Mijlociu si in Africa de Nord. Denumirea de limba semito-hamitică deriva de la substantivele proprii Sem şi Ham ce sunt menţionate în Biblie ca fiind numele a doi dintre cei trei fii ai lui Noe. Denumirea de limbi semitice aparţine europenilor, prima apărând la sfârşitul secolului al XVIII-lea (1781 A. Schlozer J. Einchhorn – filologi germani) şi cea de-a doua în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Marea familie lingvistică semito-hamită are trăsături gramaticale comune, ceea ce însemnă că aceste limbi se înrudesc. Aceasta din cauza timpului şi a spaţiului geografic s-au diferenţiat între ele, fiecare subdivizânu-se în mai multe ramuri lingvistice.

Grupul occidental					Grupul oriental
Ramura nordică		Ramura sudică			
Canaaneana Moabita Feniciana Punica **Ebraica veche**	**Aramaica veche** Meirab Palmireana **Iudaica** Samariteana **Siriana** Mandeana Nestoriana Iacobita Chaldeana	**Arabica nordică** Safaitica Lithiana Tamudeana Araba coranică	**Etiopiana** Ge'ez Abisiniana Amharica Tigrina	**Arabica sudică** Sabeana Mineana Hadramautica Catabanica	**Akkadiana** Asiriana Babiloniana

Popoarele care au vorbit aceste limbi au simţit nevoia de timpuriu ca graiul lor să-l exprime în scris, cea mai rudimentară formă de scriere fiind cea pictografică. Întrucât desenele figurative ale obiectelor erau complicate şi insuficiente pentru a exprima ideile, oamenii au renunţat la ele şi în cadrul familiilor semito-hamte a fost creată scrierea cuneiformă (acadiană) şi ieroglifică (egipteană). Perioada de tranziţie de la scrierea pictografică la cea cuneiformă şi ieroglifică este stabilită în mileniul al IV-lea î. Hr. Ambele forme de scriere erau accesibile unui grup restrâns de aomeni, de aceea vor fi înlocuite de apariţia unui nou sistem de scrire numită scriere alfabetică, inventată de popoarele semite, îndeosebi de fenicieni, care în schimburile comerciale aveau nevoie pentru tranzacţii de caracterele unui alfabet mai uşor de utilizat. Scrierea cuneiformă silabică comportă semne cu valori polifonice, de aceea fenicienii din Biblos vor renunţa la aceste caractere complicate şi vor inventa alfabetul alcătuit din 23 de consoane necesare uzului zilnic. O influenţă deosebită în crearea acestor semne a avut-o scrierea pseduieroglifică, care foloseşte principiul acrofoniei potrivit căruia imaginea unui obiect devine semnul literei pentru sunetul cu care începe cuvântul obiectului şi cuvântul respectiv, devenind numele literelor semite.

Vechea scriere ebraică care se înrudeşte cu scrierea feniciană va fi înlocuită treptat începând cu sec V î Hr. de aşa zisa scriere pătrată în care ni s-a păstrat textul Vechiului Testament. Alfabetul ebraic de azi este înrudit cu scrierea aramaică şi după tradiţia iudaică el ar fi fost inventat de către Ezra (Sanhedrin 21b-22a: Tora în original a fost dată lui Israel în caractere evreieşti şi în limba sacră a fost dată din

nou lui Israel, în zilele lui Ezra, în *ketabh shshurî* – scrire asiriană – şi în limba aramaică… şi chiar dacă Tora nu a fost dată prin el – Ezra – forma literelor a fost schimată de el.)

Ebraica Biblică are un alfabet consonantic alcătuit din 23 de semne putând da prin combinaţia lor diferite părţi de cuvânt. Literele alcătuiesc rădăcina triconsonantică sau baza cuvântului care se scrie de la dreapta la stânga.

*

* *

Limba ebraică, ca şi celelalte limbi de pe glob, a cunoscut mai multe etape de dezvoltare. În ordine cronologică acestea se pot împărţi în 2 mari grupe: preexilică şi posexilică. Peroada preexilică se numeşte şi epoca de aur a limbii ebraice clasice care se impune în proză prin puritate, fixitate, prin naturalul şi prospeţimea imaginilor istorice iar în poezie prin fregvenţa paralelismelor membrelor şi claritatea stilului. În epoca de aur sau înainte de dezmembrarea regatului (932-931 î. Hr.) limba ebraică nu era influenţată de alte limbi străine şi agiografii şi-au păstrat stilul propriu în scrierile lor. După dezmembrarea regatului, limba ebraică este vorbită în cele două state israelite, cel de Nord şi cel de Sud, sub formă dialectală păstrându-şi puritatea până în anul 587 î. Hr. când Ierusalimul, capitala regatului de sud, a fost distrus de babilonieni.

În perioada exilică şi postexilică, limba ebraică îşi pierde din puritatea şi frumuseţea ei şi o dată cu ea, începe să sufere şi literarura religioasă care nu are un stil concis şi tinde spre imitaţie. Cu timpul limba ebraică e înlocuită în vorbire de aramaică şi evreii o vor folosi în cult şi ca o limbă literară religioasă. Întrucât poporul nu mai vorbea limba ebraică, în sinagogă nu a mai putut înţelege textul biblic şi tâlcuirea lui, de aceea au apărut targumurile (parafrazările) aramaice, glosele şi explicaţiile păstrate la început pe cale orală (midraş). Toate explicaţiile şi traducerile care au circulat pe cale orală au fost fixate în Talmud cu elementul să dublu Mişna şi Ghemara.

Limba ebraică este părăsită definitiv în sec. I î. Hr. în perioada postexilică, când evreii vor folosi limba aramaică. Din sec al II-lea d. Hr. datează aşa zisa ebraică mişnaică care are numeroase împrumuturi din aramaică, greacă şi latină la care se adaugă anumite particularităţi morfologice.

Din respect faţă de textul Sfintei Scripturi şi pentru a păstra cuprinsul şi citirea tradiţională, masoreţii, tradiţionaliştii, de la Tiberiada au introdus semnele vocalice, în sec. V-VIII. Deşi au fost mai multe sisteme de vocalizare în concurenţă, cel tiberian s-a impus. Astfel în jurul anului 1000 textul biblic pe care îl avem azi a fost standardizat.

Sub influenţa iluminismului (haskala - în versiunea ebraică a acestui curent) în secolul al XVIII-lea se naşte limba ebraică medie sau neoebraica pentru redactarea lucrărilor cu caracter laic. Ea este urmată de ebraica modernă (ivrit) care a intrat în uzul evreilor după cum s-a amintit deja la sfârşitul secolului al XIX-lea, părintele său fiind Eleazar ben Yehuda.

Particularitatile limbii ebraice clasice si ale alfabetului :

-limba semitica are o vechime de 4000 de ani,
-alfabetul ebraic contine 23 de litere, toate fiind consoane ;
-scrierea este de la dreapta la stanga;
-radacina cuvantului evreiesc este triconsonantică;
-vocalele se marcheza cu linii si puncte asezate sub radacina cuvantului;
-în total sunt 28 de semne prin care sunt redate sunetele în limba ebraică;
-literele au in general o forma patrată;
-toate cuvintele se scriu cu acelasi fel de litere;
-fiecare literă a alfabetului are o valoare numerică distinctă;
-limba scrisa are forme de exprimare foarte condensate (este o limba sintetica).

II
NOTIUNI DE FONETICĂ

1. Alfabetul – scrierea, clasificarea şi valoarea numerică a consoanelor

1.1. Scrierea

În limba ebraică alfabetul este format din 23 de litere. Întrucât literele şin şi sin se asemănă ca scriere şi ca articulaţie, fac ca alfabetul să fie apreciat in general a fi alcătuit din 22 de semne.

Literele alfabetului ebraic îşi trag numele de la fiinţe, membre ale corpului şi obiecte. Aceste litere în scrierea paleoebraică au avut forme diferite.

1.2. Clasificarea consoanelor

Clasificarea consoanelor se face in funcţie de organele care participă la emiterea sunetelor consonantice. Semnele consonantice se împart in zece categorii de litere care au aceleaşi caractere fonetice, cum ar fi:

1. consoane labiale: פמוב rostirea sunetelor se face cu ajutorul buzelor;
2. consoane dentale: תשד rostirea sunetelor se face cu ajutorul limbii si a incisivilor;
3. consoane palatale: קכיג rostirea se face prin atingerea sau apropierea limbii de cerul gurii;
4. consoane linguale: רל rostirea se face doar cu ajutorul limbii;
5. consoane nazale: נמ rostirea se face prin expirarea aerului pe fosele nazale;
6. consoane velare: קצט rostirea se face prin atingerea si acoperirea valului palatin de către limba;

7. consoane siflante: שׂשׁצסז rostirea sunetelor este insotita de un zgomot suierator;
8. consoane guturale: רעחהא rostirea se face cu ajutorul laringelui;
9. consoane spirante: בגדכפת consoanele din grupul BeGaDhChePhaT;
10. consoane mute sau quiescente: עיוהא nu se rostesc in citire.

Consoanele spirante au o dublă pronunţare: una tare, exploziva, când in interiorul consoanei este un punct numit dagheş si o pronunţare moale, când lipseşte dagheşul.

Consoanele "ahaltem" אהלתם işi măresc forma in scriere pentru a completa spaţiul nescris de la sfârşitul rândului.

Toate consoanele alfabetului ebraic se aud in vorbire, adica sunt mobile, excepţie fac literele עיוהא.

In special literele *yod, wav, he(i)*, nu se aud când se afla la sfarsitul cuvântului şi când sunt precedate de vocale. Litera *he(i)* devine mobilă (se rosteşte) la sfarsitul cuvântului daca are in interior punctul mapik.

2. Semnele masoretice

2.1. Semne masoretice fonetice - vocalele

Scrierea veche nu poseda vocale. Aceasta nu înseamnă că ele nu existau, ci doar că nu aveau materializare concretizată în simboluri grafice, asemenea consoanelor. Varietatea citirii unui anumit aranjament consonantic era restrânsă doar cu ajutorul contextului, motiv pentru care exerciţiile de scriere şi citire trebuia să înceapă relativ devreme, în copilărie. Pentru un neavizat, cu foarte puţine excepţii, scrierea ebraică rămâne o criptogramă nesfârşită.

Cu timpul însă, unele consoane au primit valoare vocalică. Atribuirea de funcţii vocalice unor consoane, s-a făcut pe fondul predispoziţiei acestora de a elida. Eliziunea (dispariţia unor caractere) este un proces fonetic rar întâlnit în ebraică, pentru că se afecta structura intimă a unui cuvânt, iar acel cuvânt aparţinea unei cărţi ce nu permitea un tratament mai puţin revereţios de acest tip. Astfel consoanele respective au rămas în text fără a mai funţiona ca atare. Ele sunt numite consoane-vocale sau matres lectiones, cum le spun specialiştii. Datorită caracteristicilor de funcţionare şi interacţiune cu unităţile fonologice acestea mai sunt cunoscute şi ca quiescente. Vorbim despre alef, he(i), vav şi reiş.

Cu aceaşi problemă s-au confruntat şi masoreţii. Încecând să facă accesibilă limba şi cultura ebraică publicului larg, şi mai ales evreilor, care în contextul

desfiinţării statului lor naţional şi a împrăştierii lor în diaspora, au uitat limba, masoreţii şi-au permis sacrilegiul să adnoteze textul sacru. Ei au atribuit grafeme vocalelor ebraice şi le-au strecurat la subsolul consoanelor. Structura fonemică nu a fost modificată, ci doar evidenţiată grafic iar limba şi-a păstrat caracterul arhaic, originar.

Ebraica acordă atenţie sporită consoanelor. De regulă cuvântul ebraic este alcătuit din trei consoane. În terminologia gramaticilor de tradiţie evreiască forma de bază a unui cuvânt, nealterată prin sufixe sau prefixe, este cunoscută sub numele de rădăcină, iar cele trei consoane componente radicali. Termenii au fost adoptaţi şi în manualele creştine, dar în lingvistica sec. XX unitatea minimală în plan individual este considerat morfemul. Morfemul, care are sens în planul expresiei individuale, este un morfem independent, adică o rădăcină. Termenul de radical primeşte însă o altă conotaţie. Combinaţia dintre o rădăcină (morfem independent) şi unul sau mai multe sufixe, prefixe (morfeme dependente de natură lexicală) şi/sau reflexive (morfeme dependente de natură gramaticală) se numeşte radical. Diferenţa este notabilă şi vom evita folosirea termenului de radical în sens clasic în favoarea celui de consoană, care nu ridică atâtea probleme.

În ebraică fiecare consoană ce deschide o nouă silabă trebuie să fie susţinută vocalic. Ultima consoană a unei silabe poate rămâne nesuţinută vocalic. Situaţiile de diftong sau triftong nu sunt cunoscute iar cele de hiat sunt extrem de rare, motiv pentru care structura intimă a unui cuvânt ebraic este mult mai fixă, mai puţin variabilă, faţă de structurile similare din alte limbi.

Clasa vocalică	Vocale lungi	Vocale scurte	Vocale şeva - semivocale -	Vocale hatef - semivocale -	Şeva mut
A Pronunţie “a”	ָ kameţ	ַ patah	ְ şeva	ֲ hatef-patah	ְ şeva
Pronunţie “e” I Pronunţie “i”	ֵ ָ ţere-iod ֵ ţere	ֶ şegol	ְ şeva	ֳ hatef-şegol	ְ şeva
	ִ ָ hirek-iod ִ hirek	ִ hirek			
Pronunţie “o” U Pronunţie “u”	וֹ C holem-vav ֹ C holem	ָ kameţ-hatuf	ְ şeva	ֳ hatef-kameţ	ְ şeva
	וּ C şurek	**ֻ kibuţ**			

2.1.1. Legenda tabelului

C - orice consoană din alfabetul ebraic în afară de guturale

G – orice consoană guturală din alfabetul ebraic

2.1.2. De obicei semnele vocalelor stau sub consoana după care vocala este pronunţată (לָ - la)

2.1.3. Vocalele hatef sunt considerate semivocale (jumătate de vocale) şi apar numai sub cosoanele guturale.

2.1.4. Aranjarea în acest mod a tabelului vocalelor este utilă pentru a înţelege cum se schimbă vocalele în prezenţa accentelor tari. Când un cuvânt este accentuat cu un accent tare se spune că acel cuvânt este în "pauză", adică toate legile normale de vocalizare sunt terminate, iar acel cuvânt este vocalizat în felul următor: a) dacă în forma iniţială acel cuvânt avea şeva mut sau orice altă vocală mai mică decât vocala lungă a clasei vocalice din care făcea parte atunci vocala se va schima către cea mai lungă vocală a clasei sale; şi b) dacă vocala era lungă va continua să-şi păstreze valoarea cea mai lungă.

Prin mijlocirea acestui tabel se poate observa dinamica a acestor vocale, dinamică ce nu se desfăşoară într-un mod haotic. În tabel această dinamică de schimbare a vocalelor este o deplasare de la stânga la dreapta şi de la dreapta la stânga.

2.1.5. Pronunţia acestor vocale este aproximativă.

2.1.6. Atenţie trebuie acordată lui kameţ şi **kameţ-hatuf** care se scriu la fel dar se pronunţă altfel: „a" în primul caz şi „o" în cel de-al doilea. Regulile de citire a lui kameţ-hatuf sunt următoarele:

2.1.6.1. a. O silabă închisă neaccentuată va avea întotdeauna o vocală scurtă deci în cazul clasei vocalice o va primi kameţ-hatuf.

וַיָּקָם - *vayakom* (şi se va scula)

2.1.6.1. b.În silaba închisă neaccentuată kameţ este hatuf.

אָכְלָה *ochla(h)* – mâncare

2.1.6.2. Un meteg, o linioară verticală, va aparea dedesuptul primei litere a cuvântului în stânga vocalei pentru a reda valoarea vocalei kameţ.

חָכְמָה Cuvântul se citeşte *hakma* şi nu *hokma*.

2.1.6.3. Întotdeauna kameţ se citeşte “o” scurt când este urmat de un şeva mut şi se află într-o silabă închisă neaccentuată.

עָרְמָה - *orma(h)* – viclenie

*** Excepţie: Dacă kameţ are un meteg sau dacă silaba în care se află este accentuată. Semnul Meteg ajută la păstrarea cantităţii vocalice a lui kameţ care se pronunţă „a” şi nu „o”.

חָכְמָה Cuvântul se citeşte *hakma* şi nu *hokma*. Vezi regula 2.1.6.2.

2.1.6.4. Kameţ este hatuf atunci când este urmat de o consoană dublă marcată printr-un dageş forte.

רָנִּי - *ronny* - strigă

2.1.6.5. Urmat de un alt kameţ-hatuf, totdeauna kameţ se citeşte “o” scurt. În această situaţie kameţ hatuf se întâlneşte într-o silabă deschisă neccentuată semiînchisă.

פָּעָלֵךְ - *po^{e}olcha* – lucarea ta

2.1.6.6. În cuvinte monosilabice kameţ devine hatuf dacă acesta se leagă de cuvântul următor printr-o liniuţă numită makef.

שָׁת־לִי - *şot li* – a pus mie

שָׁת־לִי - *şat li*

2.1.6.7. Când un kameţ este urmat de un hatef-kameţ are valoarea lui „o” scurt cu toate că are lângă el un meteg care induce provenienţa lui din vocala „o”.

פָּעֳלִי - *pooly* – lucrarea ta

*** Dacă kameţ are un meteg lângă el, şi se află sub o prepoziţie inseparabilă, acesta indică vocala care provine de la articolul *ha*.

בָּאֳנִיָּה - *baonya(a)* - în corabie

2.1.6.8. Foarte rar kameţ, urmat de un şeva mobil sau hatef-patah se pronunţă o scurt.

שָׁמְרָה - *şomera(h)* – priveşte

2.1.6.9. În limba ebraică sunt două cuvinte care au semnele masoretice kameţ cu meteg şi ar trebui pronunţate „a” şi nu „o”.

קָדָשִׁים - *kodaşim* – sanctuarea de la קֹדֶשׁ - *kodeş*

שָׁרָשִׁים - *şoraşim* – rădăcini de la שֹׁרֶשׁ - *şoreş*

2.1.7. În unele texte, altele decât Biblia Hebraica Stuttgartensia, se realizează o combinare între punctele diacritice ale lui שׁ şi שׂ şi vocala holem. Astfel pentru aceste texte în loc de מֹשֶׁה , apare מֹשֹׂה, Moşe. Or pentru litera sin în de שֹׂנֵא, va apare שֹׂנֵא (duşman).

2.1.8. Cuvinte ce conţin la sfârşitul lor o combinaţie patah-yud or kameţ-yud se vor pronunţa ca diftongul “ai”.

2.1.11. Hiatul îl putem întâlni atunci când sunt implicate quiescentele. Când acestea ajung între vocale de acelaşi tip, chiar dacă grafic şi în transcriere fonetică faptul acesta nu este sesizabil, în pronunţie apar două vocale, una după cealaltă. Consoanele quiescente, în apropiaerea vocalelor din aceaşi clasă, preferă să renunţe la carcterul consonantic.

גּוֹיִם - *goyim* - neamuri

2.1.10. Patah ascuns (**X**)

Patahul ascuns se aşează înaintea literelor finale guturale: ח, ע.Un patah nesilabic apare sub litera guturală daca cuvântul nu sfârşeşte intr-o vocala din clasa „a”. In acest caz vocala se pronunţa înaintea guturalei finale. Aceasta reprezintă o altă situaţie de hiat.

רוּחַ - *ruah* – duh, vânt רֵעַ - *rea* - prieten

2.1.9. Consoanele schimbătoare

Două consoane ale alfabetului evreisc în anumite condiţii se transformă în *matres lectiones* sau vocale lungi. Acestea sunt: א, ה. Când sunt la începutul silabei aceste litere funcţionează ca toate celelalte consoane. Când א este la sfârşitul silabei îşi pierde calitatea de consoană şi devine *matres lectiones*. ה devine *matres lectiones* numai când stă ca ultimă consoană din cuvânt.

Ex. Primul cuvânt al Genezei בְּרֵאשִׁית conţine un א mut. Ştim că א este mut pentru că nu este urmat de nici o vocală.

Primul verb al versului 2 din Geneza 1 conţine ה mut la sfârşitul cuvântului הָיְתָה.

Matres lectiones pot fi scrie integral טוֹבִים sau redus טֹבִים. În primul caz această reprezentare se numeşte *scripta plena* iar în ultima *scripta defectiva*.

2.2. Semne masoretice ortografice

2.2.1. Şeva

2.2.1.1. Şeva mobil

a. Şeva se citeşte când este sub prima consoana a cuvântului.

גְּמוּל - *ghemul* - răsplată

b. Daca ultimele două litere ale unui cuvânt au semnul şeva, atunci şeva final este mut iar celălalt se citeşte.

נִקְטַלְתְּ - *niketalet* - ea a fost ucisă

c. Seva se citeşte după o vocala lunga sau după o silaba deschisa neaccentuata.

דֹּבְרוֹת - *doverot* - cele care vorbesc

d. Daca doua seva sunt adiacente în interiorul unui cuvânt, primul devine mut iar al doilea se citeşte. (Şeva se citeşte în mijlocul unui cuvânt când urmează după silabă închisă neaccentuată.)

יִשְׁמְרוּ - *yşmeru* - vor păzi (Silaba închisă accentuată este יִשְׁ)

e. Şeva-ul aflat sub consoana dublată de un dagheş forte se citeşte.

קְטָלוּ - *kutelu* - ei au fost omorâţi

f. Seva se citeste când se află în interiorul cuvântului sub o consoană care se repetă.

הַלְלוּ - *halelu* - lăudaţi

g. De multe ori seva simplu se transforma in kamet inaintea unei silabe accentuate

לְשִׁיר - *leşir* devine לָשִׁיר - *laşir*

h. Două semivocale şeva nu pot coexista la început de cuvânt. Dacă sub primele consoane se întâlnesc 2 şeva simpli, atunci primul se transformă în hirek, iar cel de-al doilea devine mut. În procesul de inflexare al substantivelor cu sufixe or al adaosului de prefixe (prepoziţiile כְ, בְ, לְ) la cuvinte ce au ca primă vocală un şeva vocalic se produce acest fenomen al luptei între şeva. Două şeva vocalice nu pot sta împreună şi atunci se produce un salt al primului şeva din cuvânt de la o semivocală la o vocală, de o bicei hirek. Dacă prima semivocală era hatef-patah atunci saltul nu se mai face la vocala hirek ci la o vocală corespunzătoare şeva-ului compus (patah).

בִּרְקִיעַ = בְּרִקִיעַ = בְּ+רָקִיעַ in intinderea

חָכְמֵי ⟶ חָכְמֵי

2.2.1.2.Şeva mut
Sunt valabile regulile din paragrafele: 2.2.1.1.b. şi d.
a. Şeva nu se citeşte şi închide o silabă daca se afla sub o consoana din interiorul cuvântului care este precedata de o vocală scurtă neaccentuată.

יִשְׂרָאֵל - *Yisrael*

b. Nu se citeşte după o vocală lungă neaccentuată

תְּקוֹמֵמְנָה - *tekomemna*

c.Dacă ultima consoană a unui cuvânt sau silabă are sub ea un şeva atunci acesta este un şeva mut.

מֶלֶךְ - *meleh*

d.Şeva nu se citeşte când este sub consoana *haf* sau *caf final*. Probabil aceasta scriere se folosea ca semn diacritic diferit de *nun final*.

דֶּרֶךְ - *dereh*

e.Şeva dispare de sub prepozitiile: בְּ, כְּ, לְ Vezi regula g de la 2.2.1.1.
לִקְצֹר - licţor

2.2.2. Daghes

Dagheşul este un semn masoretic reprezentat printr-un punct aşezat în interiorul unei consoane pentru a-i întări pronunţia.

2.2.2.1.Daghes forte (*aved chazak*)

Daghes forte dublează consoana in citire. Pentru a-l deosebi de daghes lin menţionam regulile:

a. Daghes forte se asează în toate literele alfabetului cu excepţia consoanelor guturale si a primei litere din cuvânt dacă aceasta face parte din grupul de litere BeGaDChePhaT.

אֲדָמָה aduma - roşie

b. În mijlocul unui cuvânt se foloseşte într-o consoană care este precedată de o vocală scurtă.

עִמַּד - el a dat

c. Daghes forte se foloseşte in prima literă a cuvântului articulat. Totdeauna articolul cere ca prima literă a cuvântului sa aibă daghes forte pentru că forma lui iniţiala era הַל si nu הַ.

הַכֶּלֶב - câinele

d. Dagheş forte se aseaza in consoanele contrase cu aceeaşi valoare fonetică.

שָׁחֲתוּ - şachattu - ei vor distruge שְׁחַתְתּוּ - *şachattetu*

e. După cuvintele monosilabice מָה, זֶה care se leagă de cuvântul următor prin semnul masoretic makef.

מַה־מָּצָאתָ - ce ai găsit?

f. Dagheş forte se foloseşte in consoanele care au asimilat o altă literă lipsită de de o vocală şi punctată numai cu şeva mut.

יִפֹּל - *yippol* – el va cădea Forma verbală trebuia să fie scrisă יִנְפֹּל - *yinppol*

g. Daghes forte nu se foloseşte in următoarele cazuri:
- când consoana face parte din grupul guturalelor, exceptand cazul rar al lui *reş*,

בֵּרֵךְ - el a binecuvântat in loc de בְּרֵךְ

- într-o consoană finală, fără vocală

אֵם - mamă

- când consoanele *kuf, mem, lamed, nun* au şeva,

מִלְמַעְלָה - in sus, in loc de מִלְמַעְלָה

- când în cuvânt mai exista un dagheş forte.

הַמְחַלֵּל cel care profanează, în loc de הַמְחַלֵּל

*** Pentru a nu confunda pe dagheş forte cu un dagheş lin în interiorul cuvintelor care au o consoană din grupul BeGaDChePhaT regula generală este că primul este precedat de şeva mut, iar al doilea de o vocală scurtă.

זִלְפָּה - Zilpa(h) – dagheş forte

חֻפָּה - chuppa(h) – baldachin – dagheş lin

2.2.2.2.Dagheş lin (kal rafe)

Daghes lin intareste pronunţia consoanei.
El se foloseşte în următoarele cazuri:
a. Numai in grupul BeGaDChePhaT

בָּד - pânză

פְּרִי - fruct

b. În primul cuvânt al unei fraze care începe cu o literă din grupul BeGaDChePhaT (vezi Gen 1:1), şi în prima literă a cuvântului ce urmează unui makef, în cazul în care ultima literă a cuvântului precedent este o consoană (vezi עַל־כֵּן).

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ Gen. 1: 1

עַל־כֵּן - fiindcă

c. După principalele semne masoretice atanah care indică mijlocul versetului si după siluk care arată sfarşitul versetului (a textului). Cele două semne masoretice nu dau voie vocalei să influenţeze asupra consoanei din grupul BeGaDChePhaT, să fie spirante ci explozive.

וַיְהִי כֵּאֲשֶׁר - si va fi precum

d. În consoanele din cuvânt precedate de consoane cu şeva mut.

דַּרְכּוֹ - drumul tau

2.2.3.Mappik

Semnul mappik este asemănător in reprezentare cu dagheşul dar nu în funcţie. Mappik se foloseşte pentru păstrarea caracterului consonantic al literelor: *alef, he(i), yod* si *wav*. El se întâlneşte în litera he(i) final pentru a-i întări pronunţia, pentru a o deosebi de siutuatia cand are valoare de matres lectiones (majoritatea cazurilor).

זַרְעָהּ sămânţa ei Gen. 3: 15

2.2.4.Rafe

Semnul rafe (ֿ) este reprezentat printr-o linie orizonala aşezata deasupra unei consoane. El indica pronunţarea moale a consoanei. Când *rafe* este deasupra unei consoane din grupul BeGaDCheFaT ea nu primeşte dagheş şi se pronunţa moale.

2.2.5.Meteg

Semnul masoretic meteg este reprezentat grafic printr-o linie verticala aşezata in stânga vocalei cu scopul de a-i menţine cantitatea fonetica şi pentru a împiedica o pronuţare rapidă a vocalei.

a. Două vocale lungi într-un cuvânt pot avea meteg pentru a accentua o vocală în pronunţie.

*** Atât holem cât şi kameţ sunt vocale lungi, deci necesită un accent(meteg).

אֲנֹכִי - eu

*** Uneori un meteg nu apare chiar dacă cele două vocale kameţ sunt lungi (Gen. 1:7) Pe când în Gen. 1:8 meteg apare şi este legat de intonaţie.

לְרָקִיעַ - intinderii

b. Este adesea folosit pentru a întări pronunţia vocalei lungi sau scurte dinainte vocalei simple sau compuse şeva

וַיְהִי (şi a fost)

הָאֲדָמָה (pământul)

c. De asemenea poate fi folosit cu vocale lungi ce se află înainte de makef.

אֶת־כָּל־פְּנֵי־הָאֲדָמָה (toata suprafata pamantului) Gen 2: 6

2.2.6.Makef

Semnul masoretic *makef* este reprezentat grafic printr-o linie orizontală aşezata în partea de sus, legând unul de celălalt două sau mai multor cuvinte. Cuvintele se pronunţă ca unul singur accentul deplasându-se de la primul cuvânt la ultimul. Ca urmare a acestui fapt în primul cuvânt apar schimbări vocalice de o treaptă în cazul în care vocala inţială este lungă. (O silabă închisă neccentuată trebuie trebuie să aibă o vocală scurtă.)

מַה־וַיִּקְרָא־לוֹ = (מָה־וַיִּקְרָא־לוֹ) = מָה+וַיִּקְרָא־לוֹ Cum le va chema?

Intr-un cuvânt monosilabic k*ameţ* devine sau *hatuf* daca acesta se leagă de cuvântul următor printr-un *machef* şi dacă kameţ nu are un meteg lângă el.

שָׁת־לִי *şot-li* – a pus mie

Vocala lungă *holem* este redusă la la vocala scurtă *kameţ-hatuf*.

כָּל־הַיּוֹם = (כׇּל־הַיּוֹם) = כׇּל + הַיּוֹם toate zilele

2.2.7. Accentele

2.2.7.1. Accentul tonicei şi poziţiile lui

Fiecare cuvânt ebraic are un accent fonetic care, de obicei, este poziţionat pe ultima silabă a cuvântului. Când tonica cade pe ultima silabă a cuvântului acesta nu este reprezentat în textul Masoretic vocalizat. În ebraică când ultima silabă este tonică se spune că este *Milra* (מִלְרַע - ultima silabă) דָּבָר. În cazul cuvântului מֶלֶךְ accentul tonic cade pe penultima silabă a cuvântului. În situaţia aceasta se spune că accentul este *Milel* (מִלְעֵיל - penultima). Deci cuvintele în limba ebraică au accentul tonic Milra sau Milel. Pentru cuvinte formate din mai multe silabe decât două accentul tonic poate fi pe ultima sau pe antepenultima silabă, niciodată nu va fi la două silabe depărtare de ultima silabă.

Mileel סֵפֶר - *séfer* - carte
Milra דְּבָרִים - *devarím* - lucruri

Locul accentului este foarte important în limba ebraică, deoarece el serveşte la cunoaşterea sensului unui cuvânt. El ajută şi la păstrarea cantităţii vocale a unui sunet.

בָּנוּ - *banú* - ei vor zidi
בָּנוּ - *bánu* - în noi

2.2.7.2. Accentele disjunctive şi conjunctive

Pe lângă sistemul de vocalizare prezentat anterior textul ebraic conţine un sistem de accente. Unele accente contribuie la "vocalizarea" cuvintelor prin marcarea silabei tonice, altele au fost folosite pentru uşurarea cantabilităţii cuvintelor în litughie, iar altele pentru punctuaţie. Aşa cum Biserica Ortodoxă are ca practică liturgică cântarea textului biblic, evreii cu mult timp înainte foloseau acest procedeu cu textul VT. Melodia lor semăna cu o litanie care nu are cap şi nici coadă ci ca un "perpetum mobile" se rostogoleşte la nesfărşit.

Accentul este indicat provizoriu de gramaticieni printr-un unghi ascuţit dacă lipseşte semnul să special.

Accentele se împart în două mari grupe:

a. Disjunctive sunt acele accente prin care se separă cuvintele între ele într-o propoziţie sau frază şi care corespund cu punctul, două puncte şi virgula punctată.

   1. Atnah (֑) indică locul unde se termină prima jumătate de vers. Acest semn este de forma unei suliţe cu vârful în sus fiind plasat dedesuptul silabei accentuate a ultimului cuvânt din prima jumătate a frazei.

Vers/linie

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ Gen. 1:1
(……..) atnah (……..)

2. Silluk este o linioară verticală (ֽ) situată dedesuptul silabei accentuate a ultimului cuvânt al versului urmat imediat de sof pasuk (׃).

הָאָרֶץ׃ pamântul

Gen. 1:1 Vers/linie
Sof pasuk: בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃
siluk (……..) atnah (…….……..)

b. Accentele conjuctive unesc cuvintele între ele într-o frază sau propoziţie. Marchează legătura ce ar trebui să existe între cuvinte ca părţi de propoziţie şi de cuvânt (subiect, predicat).

(Accentul Munach (֣) este cel mai tare accent conjunctiv. Cuvântul cu acest accent nu trebuie separat de următorul cuvânt.)

3. Semnul complementului direct אֵת

Complementul direct este acel cuvânt care arată asupra cui se îndreaptă acţiunea verbului. Complementul direct poate fi articulat sau nearticulat. De obicei când este articulat este precedat de particula אֵת. Această particulă nu se traduce şi poate apărea singură înaintea complementului direct sau legată prin makef. În cazul

unirii prin makef apare o reducere a vocalei lungi ţere la vocala scurtă şegol. Întrebarea complementului direct este „Ce?” sau „Pe cine?”

Ex. Gen 3: 24

אֵת + דֶּרֶךְ = (אֵת־דֶּרֶךְ) = אֶת־דֶּרֶךְ

4. Consoanele guturale א ה ח ע

Guturalele sunt acele consoane care au ca origine a fonalizării lor laringele. Aceste litere au câteva paricularităţi.

4.1. Preferă ca vocală proprie dar şi ca vocala silabei anterioare sau chiar posterioare, un sunet de tip „a”, adică patah.

4.1.1. Vocala patah apare întotdeauna înaintea lui ה, ע şi ח finale: זָבַח

4.1.2. Întotdeauna înaintea guturalelor ח şi ע finale, precedate de o vocală lungă eterogenă (singura vocală omogenă a guturalelor este kameţ), primesc patah ascuns.

רוּחַ נוֹעַ רֵעַ (prieten)

4.2. Când trebuie să primească o semivocală, guturalele preferă şeva compus.

שָׂחְטוֹ în loc de שָׂחַטוֹ

(Şeva simplu rămâne când guturala închide o silabă în interiorul cuvântului, întotdeauna în silaba tonică, dar şi în cea pretonică: שָׁלַחְתִּי.)

Cel mai adesea ע, ה şi ח primesc hatef-patah. Alef când este într-o propoziţie apropiată de silaba tonică (nu în toate cazurile אֲשֶׁר) primeşte hatef-şegol. Totuşi în cele mai multe cazuri א se comportă ca celelalte litere guturale, adică primeşte hatef-patah. De asemenea א când este precedată de şegol primeşte hatef-şegol dacă aceasta

este vocalizarea cerută. Rar vor fi întâlnite guturale care primesc hatef-kameţ. „Dorinţa” guturalelor pentru semivocale hatef este aşa de mare încât adesea şeva mut este transformat în semivocală hatef[1], vocala consoanei precedente guturalei rămânând scurtă.

4.3. Literele guturale nu pot fi dublate, dar lungesc compensator vocala anterioară. Silaba precedentă guturalei devine deschisă neaccentuată şi deci necesită lungirea vocalei ce-i urmează după următoarele legi:

4.3.1. Dacă este patah, vocala se ridică la kameţ (Aceasta situaţie se întâlneşte cel mai adesea în cazul articulării cuvintelor. Vezi articolul hotărât.);

עִיר + הַ = (הַ֫ עִיר) -- הָעִיר (cetatea)

4.3.2. Dacă este hirek, vocala se ridică la ţere;

4.3.3. Dacă este kibuţ, vocala se ridică la holem.

O excepţie se remarcă în cazul lui he(i) şi het când nu se mai aplică regula lungirii vocalei din silaba precedentă ci se consideră că aceste consoane sunt dublate prin implicaţie.

הֵיכָל + הַ = (הַ֫ הֵיכָל) -- הַהֵיכָל templul

4.4. Regulile de la punctele 4.1. şi 4.3. sunt valabile si pentru reş.

5. Consoanele kuiescente ה א ו י[2]

Sunt acele consoane care în apropierea unor vocale omogene, părăsesc caracterul consonantic în favoarea celui vocalic, formând împreună cu vocala precedentă o altă vocală, neapărat lungă (în cazul acesta spunem că respectiva consoană este quiescentă), sau pur şi simplu dispar. Acest tip de comportament specific unităţilor fonetice cu caracter slab consonantic este apropiat de ceea ce lingviştii numesc disimilare sa haplologie. Procesul vizează renunţarea la silabele mai puţin importante din punct de vedere fonologic, în multe cazuri având o importanţă etimologică. Cele mai regulate quiescente sunt vav şi yud, dar asemenea lor, în anumite condiţii date pot funcţiona şi alef şi he(i).

[1] Una din excepţiile de la această regulă este verbul אָמַר care primeşte şeva mut în cojugarea nifal perfect נֶאֱמַר (Ex. 15:6, 11) şi hifil imperfect יַאְדִּיר (Is. 42:21).

[2] Capitol preluat din Timothy Crow, Silviu Tatu, *Ebraică biblică*, Oradea, Cartea Creştină, 2001, p. 47 – 49.

5.1. **Yud** şi **vav**

1.**La început de cuvânt** îşi păstrează caracterul consonantic atâta timp cât este vocalizat cu o vocală plină. Un yud vocalizat cu şeva va avea tendinţa de quiescita la prima ocazie când întâlneşte o vocală omogenă.

יוֹם *yom* וָו *vav*

dar,

יְהוּדָה + לְ = לִיהוּדָה – – לִיהוּדָה

5.1.2.a **La sfârşit de cuvânt**, după un şeva mut, fie sunt respinse definitiv şi înlocuite cu he(i), fie devin iarăşi vocale.

בְּכֶה in loc de בְּכִי / פְּרִי in loc de פִּרְיִ

5.1.2.b. **La sfârşit de cuvânt**, dacă precedate de o vocală lungă îşi păstrează caracterul consonantic.

שָׂלְוֹ *salev*

רַי *day*

גוֹי *goy*

5.1.3.a. **În interiorul cuvântului**, la sfârşit de silabă, cu şeva kuiescit (mut) după o vocală omogenă (hirek, respectiv kibuţ), îşi asumă caracterul vocalic contragându-se cu vocala precedentă într-una singură, cu necesiatatea de a fi lungă.

הוֹשַׁב ← הֵוְשַׁב

5.1.3.b. În aceleaşi conjuncturi cu cele mai de sus, dar cu patah ca vocală precedentă, vor apărea noi vocale lungi, hirek-yud şi holem-vav.

מֵיטִים ← מַיְטִים

יֹשִׁיב ← יַוְשִׁיב

5.1.3.c. Tot astfel şi consoana vav când găseşte sprijinul vocalic al consoanelor anterioare, în condiţiile în care ea însăşi nu are vocală plină, kuiescită.

מָוֶת מֹשֶׁה ⟶ מָוְתֹ־מֹשֶׁה ⟶ מוֹת־מֹשֶׁה

5.2. **Alef** şi **he(i)**

Aceste două consoane sunt guturale din punctul de vedere al organului şi traseului de fonetizare. Cât priveşte relaţia lor cu vocalele, ele funcţionează ca şi kuiescente.

5.2.1.a. Nesusţinută vocalic, **la sfârşit de de silabă**, aleful nu-şi mai păstrează caracterul consonantic. Prezenţa sa este doar ortografică şi nu posedă decât o importanţă etimologică.

מָצָא	*maţa*
הוֹצִים	*hoşim*
מָרֵא	*mare*

5.2.1.b. Când se află la început de silabă vocalizată cu o vocală lungă, după un şeva vocalic, alef va ceda propria vocală consoanei precedente şi va rămâne nevocalizată.

רְאָשִׁים ⟵ רְֹאשִׁים

În acest context putem discuta situaţia specifică a kuiescitării consoanei alef din cuvântul אֱלֹהִים**,** la adăugarea ca prefix a diferitelor particule inseparabile. Se ştie faptul că la adăugarea unei particule cu şeva vocalic unui cuvânt ce debutează vocalic cu şeva compus, particula va prelua vocala scurtă corespunzătoare şeva-ului compus.

לֵאלֹהִים =לְ +אֱלֹהִים

Pentru a rămâne stabilă, noua vocală a prepoziţiei a primit şi un meteg. Ne aflăm în situaţia vocalizării unei kuiescente cu şeva. Ea va renunţa la caracterul consonantic, mai ales că precedenta are o vocală ce, prin lungire, ar putea susţine şi silaba sa.

לֵאלֹהִים ⟵ לֱֹאלֹהִים

Când rolul consoanei alef este doar unul ortografic aceasta poate dispărea cu totul. Vorbim in acest caz de sincopare.

רֵמִים ← רְאֵמִים

5.2.2.a. Similar, consoana he(i) poate dispărea complet când vocala sa a fost preluată de consoana anterioară, vocalizată cu şeva.

לְהַבְקִר ⟶ לַבְקִר

5.2.2.b. În situaţia în care consoana precedentă posedă o vocală plină care se contrage cu vocala consoanei he(i), aceasta din urmă poate dispărea cedând locul unei vocale lungi nou formate.

סוּסוֹ ← סוּסָהוּ

6. Împărţirea în silabe

Aşa cum împărţirea în silabe pentru limba română se bazează pe existenţa vocalelor şi a consoanelor, cu mult mai mult în limba ebraică aceste elemente ale limbi ebraice sunt ceea ce contribuie la formarea silabelor. Trebuie spus ca un principiu general că în limba ebraică fiecare consoană cu excepţia consoanei finale şi a lui alef (vezi literele kuiescente) trebuie să fie urmate de o vocală, o semivocală sau un şeva vocalic sau mut. Niciodată nu va începe cuvântul cu o vocală. Lima ebraică nu acceptă ca în silabe să fie formate „ciorchine” de vocale întregi.

Structura fonemica a unui cuvant regulat este CvCvC.

6.1.Se disting patru forme de silabe.

a. Silaba simplă deschisă: Cv C-orice consoană, v-orice vocală

דְּבָר = בָר : דְּ Cv

b. Silabă simplă închisă: CvC

דְּבָר = CvC בָר : דְּ

c. Silaba complexă deschisă: C^{e}Cv e-orice semivocală şeva

דְּבָרִים = רִים : דְּבָ C^{e}Cv

d. Silabă complexă închisă. C^eCvC

בְּרִית C^eCvC

קִטַּלְתֶּם = תֶּם : קִטַּלְ C^eCvC/CvC

*** În cazul în care, la sfârşit de cuvânt, apar două consoane ambele cu şeva, şeva-urile vor fi considerate ambele kuiescite iar silaba va fi dublu încisă CvCC/ CvC^eC.

דָּבָר Cv/CvC

מֶלֶךְ Cv/CvC

6.2. Regula vocalelor în silabe

SILABA	ÎNCHISĂ	DESCHISĂ
Accentuată	Vocală lungă	Preferă voc. scurtă
Neaccentuată	Vocală scurtă	Preferă voc. lungă

7. Articolul hotărât

Numele ebraic al articolului hotărât este *he haiedia*. Articolul este o parte de vorbire neflexibilă care însoţeşte substantivul prin alipire. Se scrie întotdeauna înaintea acestei părţi de vorbire. Articolul hotarât îşi păstrează întotdeauna aceaşi formă indiferent de genul şi numărul substantivului. Astfel, deci, atricolul hotărât, în limba ebraică, este particula inseparabilă, alcătuită din două piese de bază, guturala

ה şi vocala patah. Originar articolul avea forma הַל, asemenea altor limbi semitice, lipsa lui ל fiind suplinită de un dagheş.

Sunt situaţii în care articolul hotărât poate avea funcţii gramaticale complexe:

- ca articol posesiv-genitival
- ca articol demonstrativ când însoţeşte un adjectiv, numeral cardinal sau ordinal

(În cazul unui lanţ genitival, chiar dacă articolul hotărât lipseşte, expresia presupune o traducere articulata: בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר - ţara Şinear.)

Formele articolului hotărât sunt: הַ - הֶ - הָ.

Asimilarea lui lamed originar poate avea loc diferit, în funcţie de consoana iniţială a cuvântului articulat.

7.1. Dacă cuvântul începe cu consoana yud, consoană ce nu este urmată de he(i), ain şi reiş, atunci ea nu primeşte dagheş forte.

הַיְאֹר *hai^{e}or* Nilul

7.2. Articularea cuvintelor ce încep cu guturale.

Înaintea guturalelor, articolul nu poate întării consoana în schimbul pierderii lui lamed originar, ci îşi va lungi, compensator vocala.

7.2.1. Înaintea guturalelor tari hei şi het, fără kameţ, vocala rămâne neschimbată, iar articolul are forma הַ. În acest caz se spune că ה şi ח sunt dublate prin implicaţie.

חֶרֶב + הַ = הַחֶרֶב sabia

NB. – nu este posibil ca o silabă deschisă (neaccentuată) să conţină o vocală scurtă. De aceea se spune că ה este dublat prin implicaţie pentru a forma cu הַ o silabă închisă.

הֵיכָל + הַ = הַהֵיכָל templul

7.2.2. Când guturalele sunt א, ע, şi ר, forma prefixului este הָ. Se spune că în acest caz vocala precedentă a fost lungită prin compensare.

הָאָדָם omul הָעִיר cetatea הָראשׁ capul

7.2.3. Înaintea silabelor הָ, עָ, accentuate, vocala articolului se lungeşte în kameţ.

הָר munte הָהָר muntele

7.2.4. Dacă guturalele ה, ע si ח, au kameţ ca vocală (alcătuind împreună cu kameţ o silabă neaccentuată), vocala articolului se transformă în şegol. Şegolul fiind o vocală din clasa „e” permite pronunţia corespunzătoare a vocalei kameţ ce urmează. În acest caz se spune că literele guturale au fost dublate prin disimilaţie.

חָכָם + הַ = הֶחָכָם inteleptul

עָפָר + הַ = הֶעפָר praful

הָרִים + הַ = הֶהָרִים muntii

7.3. Când consoanele SKiMeN-LeVY ס ק מ נ ל ו י sunt urmate de un şeva vocalic au tendinţa de a arunca pe dagheş forte astfel încât forma articolului va fi הַ. Această tendinţă este mai pronunţată în cazul literelor מ şi י.

יְלָדִים הַיְלָדִים copiii

מְסִלָּה הַמְסִלָּה drumul (mare)

7.4. În cazul unor substantive se produc schimbări interne atunci când sunt articulate.

N.B. Se poate observa că şegolul lui alef s-a schimbat în kameţ, deoarece acestă guturală favorizează clasa „a” vocalică şi fiind o silabă accentuată deschisă trebuie să aibă o vocală lungă. Mai mult această formă de substantiv lucrează diferit de celelalte şi pentru că este în clasa şegolatelor.

אֶרֶץ pamant הָאָרֶץ pamantul

N.B. Substantivele monosilabice care au vocale scurte au tendinţa prin articulare să şi le lungească (patah la kameţ).

Accentul fiind pe ultima silabă, face ca patah să se lungească la kameţ pentru că în această silabă se cere o vocală lungă.

גַּן grădină הַגָּן gradina

פַּר taur הַפָּרtaurul

Când primul radical este un gutural, hei primeşte kameţ.

עַם popor הָעָם poporul

הָר munte הָהָר muntele

Vezi 7.2.4. חַג festival הֶחָג festivalul

7.5. Când o parte de vorbire este prefixată de două particule inseparabile, un articol şi o propoziţie, consoana articolului funcţionează ca o kuiescentă, adică cedează locul consoanei prepoziţiei, dar păstrează nealterată vocala articolului.

סֵפֶר carte הַסֵּפֶר cartea לַסֵּפֶר cartii
הָר munte הָהָר muntele לָהָר muntelui

Exceptie: כְּהַיּוֹם ca ziua
לָהָעָם poporului

III

MORFOLOGIE
(PĂRŢILE SECUNDARE DE CUVÂNT)

1. Adverbul

Adverbul, prepoziţia, conjuncţia şi interjecţia sunt părţi secundare de cuvânt, care sunt cunoscute şi sub numele de particule. Aceste părţi de cuvânt sunt folosite într-o propoziţie sau într-o frază pentru a marca raportul dintre cuvinte şi sunt de două feluri: primitive şi derivate. Se numesc primitive, deoarece nu se cunoaşte originea lor, aşa cum se poate stabili pentru cele derivate care pot proveni din alte părţi de cuvânt (substantiv, verb, pronume etc.)

Astfel în limba ebraică adverbul este de 2 feluri: derivat şi primitiv sau propiu-zis. Adverbele derivate îşi au originea din substantive, adjective, verbe (infinitiv absolut) numerale şi pronume.

Ex: Din substantive:

אַיִן - nu, fără, a nu fi

אֶפֶס - nu, numai, la sfârşit

מָחָר - mâine

La unele substantive pot adăuga aformativele he, am (om) ori prepoziţiile בְּ, כְּ, לְ, עַד, עַל, מִן, אֵת şi astfel capătă înţeles de adverb.

פְּנִימָה - înăuntru

מַעְלָה - sus

אָמְנָם - într-adevăr

יוֹמָם - ziua

תָּאֳמ - deodată

בְּמִרְמָה - fraudulos

בַּסֵּתֶר - în taină

כְּאֶחָד - împreună

לַבְטַח - cu siguranţă, sigur

עַל־פִּי - potrivit

מִתַּחַת - dedesubt

אֶתְמוֹל - אֶתְמוֹל - ieri

Din adjective:

רַבַּת - mult

רִאשׁוֹנָה - mai întâi

Din verbe (infinitive absolute)

הֵיטֵב - bine, *de la* יָטַב - a face bine

הַפְלֵא - minunat, *de la* פָּלָה - a face minuni

Din numerale:

שְׁנִית - a doua oară

אַחַת - o dată

Din pronume:

זֶה - aici, acolo

הֵנָּה - aici

לָמָּה - de ce

עַד־מָה - până când

מִזֶּה - de aici

Adverbele propriu-zise sau primitive sunt:

1) de negaţie: nu - לֹא şi אַל;
2) de timp: când - מָתַי;
3) de mod: aşa - כֹּה şi כֵּן, totuşi, numai, abia - אַךְ, numai - רַק;
4) de loc: acolo - שָׁם, aici - פֹּה, iată, aici - הִנֵּה, unde - אַיֵּה, acolo - שָׁמָּה, oare - (interogativ) הֲ ori הַ sau הֶ (înaintea guturalei), încotro - אַיֵּה, nu cumva אָנָּה, oare, încă - הַעוֹד.

Ca şi alte părţi de cuvânt şi adverbul poate primi sufixe pronominale sa se foloseşte cu pronumele personal separat.

הִנֵּנוּ - iată-ne

הִנֵּהוּ sau הִנֵּה הוּא - iată-l

יֶשְׁכֶם - voi sunteţi

עוֹדִי sau עוֹדֶנִּי - eu mai sunt

אַיּוֹ - unde este el?

2. Prepoziţiile (מִלַּת הַיַּחַס)

În comparaţie cu limba greacă, limba ebraică are puţine prepoziţii. Câteva din aceste propoziţii sunt inseparabile şi sunt ataşate ca prefixe substantivelor, iar altele sunt independente şi funcţionează ca prepoziţiile din limba română.

2.1. Prepoziţiile inseparabile[3]:

[3] În textele poetice pot fi găsite forme lungi indepedente בְּמוֹ, כְּמוֹ şi לְמוֹ.

בְּ - în, lângă, prin, cu
כְּ - ca, ca şi, după, conform cu
לְ - la, spre, pentru

Modul de funcţioare al acestor prepoziţii:

בְּ + מֶלֶךְ	= בְּמֶלֶךְ	*b^e^meleh*	cu rege
כְּ + מֶלֶךְ	= כְּמֶלֶךְ	*c^e^meleh*	ca un rege
לְ + מֶלֶךְ	= לְמֶלֶךְ	*l^e^meleh*	la rege

Prefixarea lor se realizează după cum urmează:

2.1.1. Prepoziţiile inseparabile sunt scrise cu semivocala şeva înaintea consoanelor care sunt urmate de vocale lungi. (Cu excepţia cazului când stau înainte de tonica cuvântului caz în care vor apare sub forma consoană+kameţ Vezi 8.1.2.).

בְּצֶלֶם în o imagine כְּשֵׁם ca şi un nume לְעֹלָם pentru eternitate

2.1.2. Când prepoziţia inseparabilă este ataşată la silaba tonică a unui substantiv, vocala de după prepoziţie va fi kameţ (în mod special pentru vocalele din clasa vocalică „a”.)

לָמַיִם spre apă

2.1.3. Prepoziţiile inseparabile sunt scrise cu hirek când sunt aşezate înaintea unei consoane ce are un şeva vocalic. Acest fapt se datorează luptei dintre şeva-uri. (Două şev-auri vocalice nu pot sta în poziţii adiacente.)

בִּרְקִיעַ în suprafaţa

Când vocala ce urmează primei consoanei este şeva, iar aceasta este este urmată de o consoană urmată tot de un şeva vocalic, atunci se reduce vocala primeia şi se formează o vocală hirek după procedeul următor:

לִשְׁמוּאֵל = לְ - לְשְׁמוּאֵל + שְׁמוּאֵל către Şemuel

N.B. בִּיהוּדָה în loc de בְּיְהוּדָה
בִּירוּשָׁלַיִם în loc de בְּיְרוּשָׁלַיִם

2.1.4. Când o prepoziţie inseparabilă este ataşată la un substantiv a cărui consoană iniţială (o guturală) este urmată de un şeva compus, atunci prepoziţia va lua vocala scurtă corespunzătoare semivocalei hatef. Vocala scurtă dinaintea semivocalelor hatef vor fi scrise cu un meteg.

בֶּאֱמֶת în adevăr

N.B. Uneori înaintea unui alef א care are un hatef-şegol, prepoziţia primeşte un ţere iar hatef-şegol al lui alef א este pierdut.

אֱלֹהִים	לְ +	לֶאֱלֹהִים -	לֵאלֹהִים	lelohim
יְהוָה	לְ +	לַיהוה -	לַיהוה	ladonay

2.1.5. Când o prepoziţie inseparabilă este ataşată unui substantiv ce prezintă articolul hotărât הַ, semnul articolului hotărât este pierdut, deoarece ה funcţionează ca o kuiescentă, locul lui fiind luat de consoana prepoziţiei indefinite, dar păstrează nealterată vocala articolului (vezi. 7.5.).

סֵפֶר carte הַסֵּפֶר cartea לַסֵּפֶר cărţii

2.2. Prepoziţiile separabile sunt următoarele:

אֶל la, către	לִפְנֵי înaintea, în faţa
עַל pe, deasupra	מִן *din*
עִם cu	תַּחַת sub, în loc de
בֵּין între	אַחֲרֵי după
עַד până	אֵצֶל lângă

2.3. Prepoziţia מִן prezintă particularităţi deosebite ce necesită explicaţii speciale.

2.3.1. Când apare înaintea substantivelor cu articolul hotărât se scrie în formă întreagă unită prin makef.

מִן־הָאָרֶץ din pământ

2.3.2. Înaintea substantivelor nedefinite (ce nu au articol hotărât) dar care au în poziţia iniţială o consoană ce nu este guturală, מִן se scrie mem+hirek+dublarea primei consoane a cuvântului.

מִמֶּלֶךְ dintr-un rege

2.3.3. Înaintea substantivelor nedefinite a căror consoana inţială este o guturală prepoziţia ia forma mem+ţere.

מִן+אִישׁ = מֵאִישׁ dintr-un om

מִן+עִיר = מֵעִיר dintr-o cetate

מִן+רֹאשׁ = מֵרֹאשׁ dintr-un varf

מִן+הַר = מֵהַר dinr-un munte

2.3.4. Prepoziţia מִן poate fi folosită în comparaţii.

Ps. 118: 9

טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃ Mai bine să cauţi adăpost în Domnul decât să te încrezi în nobili.

3. Conjuncţia

Conjuncţia leagă diferite părţi de vorbire între ele.

3.1.Conjuncţia **vav proclitic**

Dintre toate conjuncţiile cea mai utilizată este vav proclitic. Conjuncţia vav poate fi tradusă „şi”, „dar”, „aşa (de)”, „astfel” şi „dacă”. Conjuncţia stă întotdeauna ca un prefix inseparabil. Forma conjuncţiei vav este determinată de consoana iniţială a cuvântului la care este ataşată.

Întotdeauna vav stă înaintea oricărei alte prepoziţii.

3.1.1. Apare înaintea tuturor consoanelor cu excepţia labialelor בּ, מ şi פּ, având forma וְ.

וְהָאָרֶץ si pamantul

3.1.2. Este scris וּ înaintea consoanelor labiale בּ, מ şi פּ, şi înaintea tuturor consoanelor, ce sunt urmate de şeva simplu semivocalic cu ecepţia lui yud.

וּמִן şi din וּבֵין şi între וּנְקֵבָה şi feminin

3.1.3. Înaintea lui יְ , vav primeşte hirek iar yud pierde şeva pentru că se schimbă în vocală şi are forma וִי.

וְ + יְהוּדָה = וִיהוּדָה şi Yuda

3.1.4. Când prima consoană a cuvântului este urmată de o semivocală şeva (fiind o guturală) atunci vav va primi vocala scurtă corespunzătoare clasei din care face parte semivocala hatef. Un meteg va apare după vocala scurtă.

וַאֲנִי şi eu וַחֲלִי şi boala וֶאֱמֶת şi adevăr

3.1.5. Înaintea cuvintelor monosilabice şi a celor cu mai multe silabe, dar care au tonica pe silaba adiacentă conjuncţiei vav, vav proclitic va avea forma וָ.

וָרָע şi rău וָרֶמֶשׂ şi reptile

3.1.6. Când conjuncţia vav este prefixul numelor divine se produc următoarele transformări:

וֵאלֹהִים şi Dumnezeu
וַיהוָה şi Domnul

3.2. Alte feluri de conjuncţii:
3.2.1. Conjuncţii care exprimă întinderea, adăugarea, extinderea: אַף - de asemenea, precum şi; גַּם - şi de asemenea; מִלְּבַד - afară de.

3.2.2. Conjuncţii care exprimă opoziţia: אֲבָל - dar; אוּלָם - dar, însă; אֶלָּא - ci.

3.2.3. Conjuncţii care exprimă clasificarea: אוֹ- sau; אוֹ־אוֹ - sau-sau; אִם־אִם - dacă-dacă; אִם־אוֹ - dacă-sau.

3.2.4. Conjuncţii care exprimă comparaţia: כְּמוֹשֶׁ - după cum; כְּפִי שֶׁ - precum; כְּשֵׁם - exact ca.

3.2.5 Conjuncţii care exprimă concesia: אַף כִּ - deşi, cu toate că; אַף עַל פִּי deşi, cu toate că; אֲפִלּוּ - chiar, tocmai; גַּם אִם - chiar dacă; עַל־אַף - în pofida; לַמְרוֹת - în pofida.

3.2.6. Conjuncţii care exprimă condiţia: לוּ - dacă, אִלּוּ - dacă; אִם - dacă; לוּלֵא -dacă nu; אִלְמָלֵא - dacă nu.

3.2.7. Conjuncţii care unesc propoziţii: אֲשֶׁר - care; שֶׁ - care; יַעַן - deoarece; כִּי - căci; לְמַעַן - pentru; מֵאַחַר שֶׁ - după ce; יַעַן כִּי - deoarece; מִפְּנֵי שֶׁ - având în vedere că; כְּדֵי שֶׁ - ca să;

3.2.8. Uneori se folosesc cu funcţie de conjuncţie şi prepoziţiile: עַל - de; עַד - până; לְמַעַן - ca să.

3.2.9. Tot cu funcţie de conjuncţie se folosesc şi unele adverbe, precum: טֶרֶם - încă nu; בְּטֶרֶם - înainte ca.

3.2.10. Conjuncţiile אֲשֶׁר - care şi כִּי - căci, ataşate la câteva prepoziţii le transformă în conjuncţii. Astfel avem: כַּאֲשֶׁר - că şi, tot aşa ca; אֲשֶׁר אַחַר - după ce; עַד כִּי - până ce; יַעַן כִּי - pentru că.

4. Interjecţia

În toate limbile această parte morfologică exprimă sentimentele umane. Această parte de cuvânt poate fi exprimată atât prin intermediul unor cuvinte simple speciale cât şi prin formele verbale ale imperativului. Ca forme verbale avem:

הָבָה - haide - de la “a merge” יָהַב

רְאֵה - uite - de la “a văzut” רָאָה
לְכָה - hai, mergi – de la “a mers” הָלַךְ
לְכוּ - haideţi

הַסּוּ, הַס - linişte - de la “a fost liniştit” הָסָה

Interjecţiile propriu-zise exprimă:

1) bucuria: הֶאָח - ah, ura, הֵידָד - ura, אַשְׁרֵי - să fii sănătos, הִנֵּה - uite הֵן - uite (provine din adverb);
2) tristeţea: הָהּ - vai, אֲחָהּ - vai, אָח - ah, הוֹי - vai אָנָה - ah (compus din אָהּ+אָנָה), אוֹי - vai, אוֹיָה - vai;
3) şi cererea: נָא - vă rog. Termenul ebraic נָא se aşează după un cuvânt cau care se leagă prin makef. El corespunde altei interjecţii אָנָּה menţionată mai înainte.

Uneori נָא- nu se mai traduce dacă a fost prea mult utilizat într-o frază. În mod frecvent el se utilizează cu interjecţia הִנֵּה şi exprimă dorinţa vorbitorului de a fi asigurată liniştea din partea auditoriului, de aceea expresia se traduce prin “vă rog”.

Pe lângă interjecţia נָא-, mai menţionăm şi forma בְּי - vă rog, folosită numai înaintea substantivului.

בְּי אֲדוֹנִי אָדוֹן, Vă rog, domnul meu (Domnule)

IV

MORFOLOGIE
(PĂRŢILE PRINCIPALE DE CUVÂNT)

1. Substantivul (שֵׁם עֶצֶם)

În limba ebraică, la fel ca şi în celelalte limbi semitice, când se vorbeşte despre „nume” (şem) nu se înţelege doar substantivul, propriu sau comun, ci şi adjectiul, ce nu diferă de substantiv ca formă şi ca flexiune. Tot în categoria „numelui” sunt incluse şi unele forme verbale – infinitivul şi participiul.

Substantivele proprii sunt cele care se referă la persoane sau obiecte speciale. Cele care cuprind nume obişnuite de fiinţe sau lucruri sunt comune.

1. 1. Originea şi rădăcina substantivelor

În funcţie de originea lor putem avea două clase de substantive:

1.1.1. Substantive primitive ce au o origine necunoscută:

אָב tată
אֵם mamă
קֶרֶן corn
עַיִן ochi
בֵּן fiu
בַּת fiică
יוֹם zi
לַיְלָה noapte
יַד mână
דָּם sânge
פֶּה gură
שֵׁם nume
שָׁנָה an
שָׂפָה buză

1.1.2. Substantive denominative sau derivate dintr-o altă rădăcină – verb sau altă parte de cuvânt:

Din punct de vedere numeric substantivele derivate sunt mai multe decât cele primitive. (Substantivele derivate din infinitive exprimă în general noţiuni abstracte faţă de cele concrete sau cele provenite din participiu.)

a) Substantive derivate din verbe:

דָּבָר cuvânt, din דִּבֶּר a vorbi
מֶלֶךְ rege, din מָלַךְ a stăpâni
צְדָקָה dreptate, din צָדַק a îndreptăţii

Substantivele cu origine verbală pot fi incluse în următoarele categorii:

Substantive cu rădăcină triconsonantică:

i. Substantive derivate din rădăcini verbale simple:

- substantive cu o singură silabă şi vocală scurtă;

- substantive cu două silabe şi vocale scurte;
- substantive cu vocală lungă în prima silabă;
- substantive cu vocală lungă în a doua silabă;
- substantive cu vocale lungi în ambele silabe;

ii. Substantive derivate din rădăcini verbale intensive:

- substantive cu radicalul 2 întărit;
- substantive cu radicalul 3 reduplicat;
- substantive cu radicalul 2 şi 3 reduplicat;
- substantive cu rădăcina bilaterală dublată;

Sustantive cu rădăcina cvadriconsonantică şi cvinticonsonantică

b) Substantivele derivate din alte părţi de cuvânt:
עַלְמָנוּת văduvie, din עַלְמָנָה văduvă
רֹאשׁ cap, din רֵאשִׁית încet

În Sfintele Scripturi, substantivele se află la absolut sau constructus, forme pe care le întâlnim şi în dicţionarele ebraice. Ele se pot recunoaşte numai dacă le dăm la o parte elementele auxiliare – vocala sau terminaţia.

סְפָרִים - cărţi, subst. pl., סֵפֶר -carte subst. sg. el derivă de la verbul סָפַר - a scrie

1.2.Genul Substantivelor

În limba ebraică substantivele sunt de genul masculin şi feminin. Singurul mod prin care genul substantivelor poate fi identificat cu certitudine este consultând dicţionarul. Substantivele de gen masculin sunt cel mai greu de identificat întrucât ele nu urmează nici o regulă specială de identificare.

1.2.1. Substantivele masculine nu au o terminaţie specifică la singular. Ele pot fi recunoscute, mai ales, după ideea pe care o exprimă şi în contrast cu substantivele feminine care au, precum vom vedea, o terminaţie specifică:

În general, în grupa sustantivelor de parte bărbătească intră:

a) Nume de parte bărbătească

אִישׁ - bărbat, אָב - tată, בֵּן -fiu, יֶלֶד - copil, אָח -frate, בָּעַל -soţ, חָתָן - mire, דָּוִד - David, מֹשֶׁה -Moşe

b) Nume de funcţii şi demnităţi umane

מוֹשֵׁל -guvernator, מֶלֶךְ -rege, נָבִיא -profet, כֹּהֵן -preot, דָּן -judecător, גִּבּוֹר - erou, תַּלְמִיד -învăţăcel

c) Nume de munţi, ape şi fluvii

צִיּוֹן -Sion (Ţion), כַּרְמֶל -Carmel, יָם -mare, נָהָר -râu, יַרְדֵּן -Iordan

d) Numele anotimpurilor şi lunilor anului

אָבִיב - primăvară, קַיִץ vară, סְתָו -toamnă, חֹרֶף -iarnă, תִּשְׁרִי - Tişrei, חֹדֶשׁ - lună

e) Nume de animale mari şi puternice

לִוְיָתָן -balenă, פִּיל -elefant, דֹּב -urs, לָבִיא -leu, זְאֵב -lup

f) Noţiuni abstracte

מִין -gen, מַרְאֶה -aspect, אֹשֶׁר -fericire, בְּתוּלִים -feciorie

g) Fenomene ale naturii

גֶּשֶׁם -ploaie, שֶׁלֶג -zăpadă, אֲוִיר -aier, בָּרָד -fulger

h) Nume ale corpurilor cereşti

יָרֵחַ -lună, שֶׁמֶשׁ -soare, כּוֹכָב -stea

Marea varietate a substantivelor masculine face desigur imposibilă redarea unei liste complete a lor. Categoriile amintite mai sus au doar valoare ilustrativă.

1.2.2. Substantivele de gen feminin pot fi identificate în felul următor:

1.2.2.3. Substantivele ce se referă la persoane feminine sau animale vor fi feminine.

בַּת fiică	אִשָּׁה femeie	סוּסָה iapă

1.2.2.4. Substantivele care au terminaţia ה sunt de obicei de genul feminin. (Sunt şi substantive masculine - foarte puţine – care au această terminaţie. Acestea de obicei, n-au accentul pe terminaţie, cum se întâmplă cu cele feminine. Substantivul לַיְלָה - noapte, este de genul masculin şi are accentul pe penultima silabă.)

תּוֹרָה lege	אֲכִילָה mâncare	שָׁנָה an

1.2.2.5. Câteva substantive îşi schimbă genul prin adiţia sufixului ה la formele lor de genul masculin.

שַׂר prinţ	שָׂרָה prinţesă
נָבִיא profet	נְבִיאָה profetească

1.2.2.6. Substantive terminate în ת, ת, ת, ת, ית, ות, ת, א sunt de cele mai multe ori la genul feminin. (Nu toate substantivele terminate în

ִית , וּת, sunt de genul feminin. Unele precum: שְׁרוּת -serviciu, בַּיִת -casă, זַיִת -măslin, sunt de genul masculin.)

אֱמֶת adevăr, טַבַּעַת inel, עֲצֶרֶת adunare, שְׁאֵת mărinimie, שְׁאֵרִית rămăşiţă, זְכוּת drept, privilegiu, דָּת religie, גָּת presă pentru struguri

1.2.2.7. Terminaţiile indicate mai sus pentru genul feminin nu constituie criteriul absolut pentru identificarea substantivelor de acest gen. Sunt şi substantive feminine care au terminaţia ca masculinele. Pe unele dintre acestea le putem deosebi după ideea pe care o reprezintă.

Asfel sunt de genul feminin:

a) Nume de ţări, oraşe, realităţi geologice şi cosmice.
עִר -oraş, אֶרֶץ - ţară, קַרְקַע -sol (pământ), תֵּבֵל -univers, יְרוּשָׁלַיִם -Ierusalim (יְרוּשָׁלַיִם הָעַתִּיקָה -Ierusalimul vechi, folosind forma feminină a adjectivului, cu terminaţia ָה), מִצְרַיִם -Egipt (מִצְרַיִם עֶלְיוֹנָה Egiptul de Sus), מוֹאָב -Moab, סִין -China, כְּנָעַן -Canaan

b) Numele organelor perechi ale corpului
(שׁוֹמַעַת- aude, verbul la feminin) אֹזֶן -ureche, (רוֹאָה -vede, verbul la feminin) עַיִן -ochi, יָד -mână, רֶגֶל -picior, כָּנָף -aripă, קֶרֶן -corn, שֵׁן -dinte

c) Numele unor articole (obiecte) ce sunt de asemenea perechi.
נַעַל -pantof, כְּסָיָה -mănuşă

d) Nume pentru partea feminină:
אֵם -mamă, אָחוֹת -soră, אִישָׁה -femeie

e) Numele unor membre şi organe ale corpului omenesc
זְרוֹעַ -braţ, אֶצְבַּע -deget, לָשׁוֹן -limbă

f) Următoarele 18 substantive sunt de asemenea feminine, deşi nu au terminaţia specifică:
אֶבֶן -piatră, אֵשׁ -foc, בְּאֵר -fântână, בֶּטֶן -burtă, גָּדֵר -gard, גֶּפֶן -viţa de vie, גֹּרֶן -arie, חֶרֶב -sabie, יָתֵד -par, כּוֹס -pahar, כִּכָּר -piaţă, כֶּרֶס -pântec, מַחַט -ac, נֶפֶשׁ -suflet, סַכִּין -cuţit, עֶרֶשׁ -leagăn, פַּאַם -pară, צֹאן -oi

1.2.3.Următoarele substantive sunt uneori de genul masculin, iar alteori de genul feminin:

תְּהוֹם -abis, adâncime, prăpastie, שְׁאוֹל -Şeol, locuinţa morţilor, שֶׁמֶשׁ - soare, רוּחַ -Duh, vânt, atmosferă, spirit, חַלּוֹן -fereastră, דֶּרֶךְ -drum, cale, אֹרַח -mod, cale

1.2.4. Unele substantive ebraice au o singură formă pentru ambele genuri. Aici se încadrează aşa numitele substantive epicene:

זָמִיר -privighetoare, קוֹקִיָּה -cuc, נָחָשׁ -şarpe, תַּנִּין -crocodil

1.3.Numărul substantivelor

Substantivele în limba ebraică au trei numere singularul, pluralul şi dualul. Multe substantive singulare nu au, după cum am văzut, un sufix caracteristic prin care să le fie determinat genul. Substantivele la plural suferă schimbări în ce priveşte vocalizarea. Când cuvântul primar a fost monosilabic, se formează două silabe, vocala primei silabe se lungeşte la cea mai lungă vocală a clasei vocalice din care face parte, în cazul în care avem o vocală scurtă în această poziţie. Când cuvântul nou format este gata să realizeze trei silabe, sub prima consoană a cuvântului se produce o reducere a vocalei la şeva vocalic, iar vocala următoare dacă este din clasa „e“ este înlocuită cu kameţ. Toate aceste transformări se petrec sub supravegherea legilor de vocalizare prezentate anterior.

1.3.1. Substantive masculine la plural

1.3.1.1. Cele mai multe substantive masculine au la plural sufixul ־ִים .

סוּס cal	סוּסִים cai
עֵץ copac	עֵצִים copaci
הַר munte	הָרִים munţi
סֵפֶר carte (sul)	סְפָרִים cărţi

N.B. Câteva substantive au la plural forme „îngheţate” care nu pot fi deduse din formele singulare .

אִישׁ om	אֲנָשִׁים oameni
יוֹם zi	יָמִים zile

1.3.1.2. De la această regulă generală privind pluralul masculin şi feminin există evident şi excepţii. Astfel, unele substantive sunt neregulate, şi deşi sunt de genul masulin fac pluralul ca femininele,

folosind sufixul וֹת, ce este folosit şi pentru a exprima pluralul pentru substantive feminine.

*** Din această categorie fac parte unele substantive primitive cu origini necunoscute:

אָב tată	אָבוֹת taţi

a) Unele dintre substantive care la masculin singular se termină וֹן.

אָרוֹן dulap	אֲרוֹנוֹת dulapuri
זִכָּרוֹן amintire	זִכְרוֹנוֹת amintiri

b) Câteva dintre substantive care la masculin singular se termină în ָן.

שֻׁלְחָן masă	שֻׁלְחָנוֹת mese
קִרְבָּן jertfă	קִרְבָּנוֹת jerfe

d) Fac de asemenea pluralul în וֹת, substantivele de felul celor mai de jos:

מָקוֹם loc	מְקוֹמוֹת locuri
אוֹצָר comoară	אוֹצָרוֹת comori

1.3.2. Terminaţia substantivelor de gen feminin la plural

1.3.2.1. Cele mai multe substantive au la plural sufixul וֹת

סוּכָּה iapă	סוּכּוֹת iepe
תּוֹרָה lege	תּוֹרוֹת legi
מִצְוָה poruncă	מִצְוֹת (miţvot) porunci
רוּחַ duh	רוּחוֹת duhuri
אֶרֶץ ţară	אֲרָצוֹת ţări

N.B. Câteva substantive feminine au la plural o formă ce nu poate fi anticipată.

אֵם mamă	אִמּוֹת mame
בַּת fiică	בָּנוֹת fiice

1.3.2.2.Câteva substantive de genul feminin, la plural, primesc sufixul pluralului masculin ־ִים .

אִשָּׁה femeie	נָשִׁים femei
עִיר cetate	עָרִים cetăţi

1.3.3. Câteva substantive prezintă ambele sufixe la plural ־ִים şi ־וֹת .

דּוֹר generaţie	דּוֹרִים sau דּוֹרוֹת generaţii
שָׁנָה an	שָׁנִים sau שָׁנוֹת ani

1.3.4.Substantivele colective nu au plural. Ele pot defini fie o persoană, fie o colectivitate.

אָדָם - om (omenire), צֹאן -oi, בָּקָר - vite cornute

1.3.5.Substantivele duale. Dualul nu există decât pentru substantive. Terminaţia dualului este ־ַיִם pentru masculine şi ־ָתַיִם sau ־תַיִם pentru feminine.

1.3.5.1.Aceste substantive sunt de obicei acele substantive ce exprimă lucruri care sunt perechi, în mod special organe ale corpului.

אֹזֶן ureche	אָזְנַיִם urechi
יָד mână	יָדַיִם mâini
שָׂפָה buză	שְׂתַיִם buze
רֶגֶל picior	רַגְלַיִם picioare

1.3.5.2. Tot la dual sunt redate şi cuvintele ce desemnează două lucruri deodată sau o cantitate dublă.

שְׁתַיִם -2 (masc.) שְׁנַיִם -2 (fem.)

*** Două zile se exprimă de asemenea la dual.

יוֹמַיִם - zile

*** Două obiecte numite deodată se redau la dual.

מַאֲזֶן -cântar מאזְנַיִם -două cântare

1.3.5.3. Câteva substantive apar cu sufixe ce reprezintă dualul dar nu arată că ar avea un înţeles de pereche.

מַיִם apă	שָׁמַיִם ceruri

יְרוּשָׁלַיִם Ierusalim מִצְרַיִם Egipt

1.3.5.4. Uneori substantive care în mod obişnuit au forma de dual, pot fi redate şi la plural. În acest caz însă semnificaţia lor este alta. Substantivul עַיִן -ochi, trecut la plural (עֲיָנוֹת) dobândeşte sensul de izvoare, ochiuri de apă. Substantivul רֶגֶל -picior radat la plural se traduce cu timpuri, perioade, sărbători, pelerinaje. Substantivul יָד - mână, redat la plural (יָדוֹת) se traduce cu mânere. Substantivul כָּנָף - aripă, redat la plural (כְּנָפוֹת) se traduce cu poalele sau colţurile hainei.

Terminaţiile substantivului la singular, plural şi dual			
	Sg.	Pl.	Dual
Masc.	-	וֹתC יִמ	יִמ
Fem.	תָ, תַ, תָּ, תֶ, תִ, וֹתC, תָ, אC הָ	יִמ וֹתC	תַיִם / תַיִמC

C – orice consoană

1.4. Substantivele şegolate

Substantivele şegolate sunt cele mai fregvente. Şegolatele sunt substantive formate din două silabe şi au rădăcină triconsonantică. Ele la început au fost monosilabice şi au posedat o vocală scurtă unică. Fregvenţa cu care apar în textul biblic este de 25 % din totalul substantivelor. La singular aceste substantive sunt întotdeauna accentuate pe prima silabă. În funcţie de vocala scurtă a cuvântului originar, monosilabic, se pot distinge trei categorii, numite cu ajutorul verbului paradigmatic (paradigmă - exemplu pe structura căruia se poate reda majoritatea exemplelor): *qatl* קָטֶל, *qitl* קִטֶל, *qutl* קֻטֶל. Acestea în prima silabă iau vocale din clasa „a” , „e” şi respectiv „o”. Iniţial aceste substantive formau în/cu radicalul al treilea o silabă închisă de tipurile: *cam, cim cum,* (c-orice consoană).

qatl	מָוֶת	moarte
qitl	סֵפֶר	carte

qutl בֹּקֶר dimineaţă

1.4.1.În a doua silabă şegolatele iau şegol מֶלֶךְ rege iar dacă a doua consoană este o guturală (cum aceasta preferă clasa vocalică „a“) vocala va fi patah נַעַר băiat.

1.4.2.Prin adăugarea terminaţiei pluralului, substantivele şegolate se vor alinia cu unul din următoarele modele în funcţie de gen, pentru masculin (şi uneori feminin) *q^{e}talîm* şi pentru feminin *q^{e}talot*.

1.4.2.1.Pluralul substantivelor şegolate masculine ce nu încep cu o guturală:

זֶבַח sacrificiu , jertfă	זְבָחִים jertfe
מֶלֶךְ rege , împărat	מְלָכִים regi
סֵפֶר carte	סְפָרִים cărţi
בֹּקֶר dimineaţă	בְּקָרִים dimineţe

*** Alte substantive în acest grup sunt (lista nu este comprehensivă):

בַּעַל stăpân	יֶלֶד copil
גֶּפֶן viţă	כֶּרֶם vie

1.4.2.2. Pluralul substantivelor feminine şegolate care nu încep cu o guturală:

דֶּלֶת (f) uşă	דְּלָתוֹת uşi
נֶפֶשׁ (f) suflet	נְפָשׁוֹת suflete

1.4.2.3.Pluralul substantivelor masculine şegolate care încep cu o guturală (guturalele preferă clasa „a”, pentru semivocala hatef):

עֶבֶד servitor	עֲבָדִים servitori
עֵדֶר turmă	עֲדָרִים turme
אֹהֶל cort	אֳהָלִים corturi

1.4.2.4.Pluralul substantivelor feminine şegolate care încep cu o guturală:

אֶבֶן (f) piatră	אֲבָנוֹת pietre
אֶרֶץ (f) ţară	אֲרָצוֹת ţări
חֶרֶב(f) sabie	חֲרָבוֹת săbii

1.4.2.5.Pluralul substantivelor şegolate cu terminaţii la dual:

אֹזֶן (f) ureche	אָזְנַיִם urechi
קֶרֶן (f) corn	קַרְנַיִם coarne
רֶגֶל (f) picior	רַגְלַיִם picioare

1.4.3.Unele şegolate au doar forma singularului:
דַּעַת -(f)cunoaştere, צֶדֶק -dreptate, כֶּסֶף -argint, דֶּשֶׁא -iarbă, שֶׁמֶשׁ -soare, אֹכֶל -mâncare, לֶחֶם -pâine, צֶלֶם -imagine, זֶרַע -asemănare sămânţă

1.5. Declinarea substantivului (Status absolut şi status construct)

În limba ebraică nu există **cazuri gramaticale** precum există în limbile clasice şi moderne, astfel, deci nu vom întâlni aici forme de declinare asemănătoare cu cele din celelalte limbi.

*** Un substantiv în limba ebraică poate apărea în scris în două forme, forma absolută şi constructus. Când un substantiv nu este unit cu un altul printr-un raport de interdependenţă zicem că se află în status absolut. Forma absolută a substantivului este şi forma de dicţionar. Astfel, exprimat singur, substantivul עָקֵב - călcâi – este la forma absolută, sau status absolut. Tot aşa sunt şi substantivele: אֱמֶת -adevăr, אֱמוּנָה -credinţă, יוֹבֵל -jubileu, etc. Exemplele ar putea fi mult mai multe, înşirând practic toate substantivele ebraice.

*** Când un substantiv este unit cu un altul, între ele stabilindu-se un raport de posesiune, el se află la forma sau status constructus. Status constructus corespunde genitivului din limbile clasice şi moderne. Forma constructus este o comprimare vocalică a formei absolute, atunci când ea permite şi se regăseşte în textul sacru în toate lanţurile genitivale. O expresie constructus sau un lanţ genitival reprezintă asocierea împreună în cadrul unei propoziţii a două sau mai multe substantive (până la patru) în propoziţie. Asocierea poate fi realizată prin simpla alăturare עוֹף הַשָּׁמַיִם „păsările cerului”, sau prin utilizarea lui makef כָּל־עוֹף־הַשָּׁמַיִם „toate păsările cerului”. Ultimul substantiv într-un astfel de lanţ este în stare absolută, în timp ce substantivele ce preced celui în stare absolută sunt în forma constuctus. Aceste lanţuri genitivale aşa cum arată numele au funcţia de a exprima o relaţie genitivală între substantive.

Precum indică şi expresia „status construct”, primul cuvânt este orientat fonetic către al doilea. El se sprijină pe acesta din urmă ca o construcţie pe fundamentul său. Această modalitate de relaţie este contrară celei din limba noastră,

unde al doilea cuvânt suferă o modificare, în raport cu primul. În ebraică se modifică primul cuvânt (nomen regens), în raport cu al doilea (nomen rectum), care este de fapt la genitiv şi ar trebui să se modifice. Astfel, acesta (primul cuvânt) îşi pierde complet sau doar îşi diminuează accentul.

Substantivele într-un lanţ genitival sunt pronunţate ca o structură unitară. Accentul în acest lanţ cade pe ultimul substantiv, cel în stare absolută. Datorită plasării accentului pe tonica substantivului în stare absolută se produce o destabilizare vocalică în substantivele ce preced celui în stare absolută. Au loc schimbări vocalice după cum urmează:

a) silabele închise neaccentuate vor lua vocala scurtă a clasei vocalice din care făcea parte vocala lungă precedentă (kameţ se reduce la patah);

b) pentru silabele deschise ce sunt la două sau la trei silabe depărtate de tonică (silaba accentuată), vocala se reduce la şeva vocalic (kameţ sau ţere se reuc la şeva);

דָּבָר -cuvânt, status absolut; דְּבַר אֱלֹהִים -Cuvântul lui Dumnezeu, דִּבַּר -forma constructus (uneori mabele reguli sunt aplicabile aceluiaşi cuvânt)

c) nici o schimbare nu are loc pentru silabele prezentate anterior dacă vocalele din interiorul silabei sunt următoarele: ִי , ֵי , וֹ , וּ .

d) Substantivele terminate în şegol-he(i) vor primi, în schimb, ţere-hei.

מַחֲנֵה יְהוּדָה în loc de מַחֲנָה

1.5.1.Schimbările ce au loc cu substantivele în constructus sunt prezentate mai întâi pentru plural şi apoi pentru singular:

1.5.1.1.Când substantivele sunt la plural masculin în forma constructus terminaţia ִים , se schimbă în ֵי. Vocala lungă dintr-o silabă deschisă care precede *ţere-yud* se reduce la şeva vocalic. (Substantivele masculine la plural şi dual pierd mem-ul final şi schimbă voc. lungă în ţere-yud.)

בָּנִים fii	בְּנֵי fii lui
אֱלֹהִים zei	אֱלֹהֵי zeii lui
סוּסִים cai	סוּסֵי caii lui
כּוֹכָבִים stele	כּוֹכְבֵי stelele lui

*** Dacă reducerea vocalei într-o silabă deschisă determină apariţia a două semivocale şeva adiacente atunci ca urmare a luptei între şeva-uri, primul şeva se ridică la o vocală întreagă (de obicei hirek, sau vocala corespunzătoare semivocalelor hatef).

אֲנָשִׁים bărbaţi אֲנְשֵׁי - אַנְשֵׁי bărbaţii lui

*** Substantivele plurale masculine care la status absolutus au terminaţia formei feminine vor primi aceeaşi terminaţie, וֹת.

אָבוֹת taţi	אַרְצוֹת pământurile lui

1.5.1.2. Substantivele duale masculine în constructus au aceeaşi terminaţie ֵי la fel ca substantivele masculine la plural.

סוּסִים cai סוּסֵי caii lui

1.5.1.2.Substantivele la feminin plural, status constructus, au aceeaşi formă a sufixului cu cel al substantivelor feminine ce sunt în statutus de absolut וֹת. Aceasta se datorează vocalei lungi ce nu poate fi schimbată. În interiorul substantivului vor avea loc următoarele schimbări: a)în silabe deschise se produce volatilizarea vocalei; b) când două şeva-uri vocalice vor sta împreună primul se va ridica la o vocală întreagă; c) Vocalele kameţ şi ţere dispar dinaintea ultimei silabe.

אַרְצוֹת -pământuri אַרְצוֹת -pământurile lui

*** Pentru substantivele lungi:

רוּחוֹת -spirite רוּחוֹת -spiritele lui

1.5.2. Regulile care guvernează formarea substantivelor la singular constructus sunt mult mai complicate. Singura cale pentru a fi sigur de forma substantivelor în constructus la singular este consultând dicţionarul.

1.5.2.1. Substantivele monosilabice cu vocale lungi neschimbabile, au aceeaşi formă în constructus la fel ca substantivele în forma absolută, chiar dacă la plural ele au forme diferite:

Sg. Abs.	Sg. Constr.	Pl. Abs.	Pl. Constr.
אִישׁ bărbat	אִישׁ bărbat	אֲנָשִׁים bărbaţi	אַנְשֵׁי -oamenii lui

1.5.2.2. Substantivele monosilabice cu vocale scurte, ce nu pot fi reduse vor avea aceeaşi formă la singular constructus.

Sg. Abs.	Sg. Constr.	Pl. Abs.	Pl. Constr.
בֵּן fiu	בֵּן (sau בֶּן־)	בָּנִים	בְּנֵי fii lui
דָּם sânge	דַּם sângele lui	דָּמִים	דְּמֵי

1.5.2.3. Substantivele nonosilabice אָב şi אָח sunt neregulate în forma constructus:

Sg. Abs.	Sg. Constr.	Pl. Abs.	Pl. Constr.
אָב	אֲבִי	אָבוֹת	אֲבוֹת
אָח	אֲחִי	אַחִים	אֲחֵי

1.5.2.4.Substantivele bisilabice, cu prima silabă deschisă şi a doua închisă, vor forma constructus singular prin reducerea vocalei din prima silabă la şeva vocalic şi prin scurtarea vocalei din a doua silabă când aceasta este vocală lungă.

Sg. Abs.	Sg. Constr.	Pl. Abs.	Pl. Constr.
דָּבָר	דְּבַר	דְּבָרִים	דִּבְרֵי

1.5.2.5. Substantivele bisilabice cu ambele silabe închise vor forma singularul construct prin reducerea vocalei din a doua silabă (deoarece vocalele lungi nu pot sta în silabe neaccentuate închise).

Sg. Abs.	Sg. Constr.	Pl. Abs.	Pl. Constr.
מִגְדָּל turn	מִגְדַּל	מִגְדָּלִים	מִגְדְּלֵי

*** În general la masculin singular, vocalele kameţ şi ţere, aflate în ultima silabă a substantivelor, în status absolut, se schimbă în patah, la status construct, iar când se află în penultima silabă se schimbă în şeva simplu. Vezi 1.5.2.4.

*** Aceleaşi vocale care se află de această dată în penultima silabă, care este pretonică, se transformă în şeva. Vezi 1.5.2.4. În cazul în care vocalele se află sub o guturală, ea nu se transformă în şeva deoarece şeva pretinde patah. עֵנָב strugure - עַנַב constr.; חָצֵר vestibul - חֲצַר

1.5.2.6. În cazul şegolatelor singularul constructus are aceaşi formă ca singularul absolut.

Sg. Abs.	Sg. Constr.	Pl. Abs.	Pl. Constr.
אֶרֶץ	אֶרֶץ	אֲרָצוֹת	אַרְצוֹת

1.5.2.7. Substantivele ce au la singular forma בַּיִת funcţionează ca nişte şegolate sparte. Diftongul *ay* de la status absolut se contractă în „*ei*” la status construct.

Sg. Abs.	Sg. Constr.	Pl. Abs.	Pl. Constr.
בַּיִת	בֵּית	בָּתִּים	בָּתֵּי
עַיִן	עֵין	עֵינַיִם	עֵינֵי

1.5.2.8. Substantivele feminine, ce se termină în ה֫ la singular absolut, vor schimba ה cu ת (o terminaţie veche a femininului). Vocala silabei a doua se va reduce de la kameţ la patah. (Substantivele feminine la singular revin la forma arhaică a femininului.)

Sg. Abs.	Sg. Constr.	Pl. Abs.	Pl. Constr.
תּוֹרָה	תּוֹרַת	תּוֹרוֹת	תּוֹרוֹת

*** Vocalele lungi kameţ şi ţere se reduc la fel ca în cazul masculinului.

Sg. Abs.	Sg. Constr.
צְדָקָה -dreptate	צִדְקַת

*** Substantivele femine terminate în ־ָת , ־ַת şi ־וֹת au forme invariabile la status absolut şi status construct.

1.6. Cazurile

1.6.1.Nominativul

În vechea semitică nominativul avea terminaţia ־וּ. Această terminaţie s-a păstrat în ebraica biblică numai în mijlocul unor substantive proprii compuse, cum ar fi de exemplu, שְׁמוּאֵל, בְּתוּאֵל.

1.6.2.Acuzativul

Terminaţia acuzativului este ־ָה (neaccentuat). În acest caz, această terminaţie nu mai constituie semnul distinct pentru feminin. Acest he(i) din terminaţie se numeşte he(i) panagogic.

Terminaţia ־ָה era folosită pentru a indica direcţia înspre ceva sau sensul mişcării. יָמָּה - spre mare

Această terminaţie de acuzativ are şi valoare locativă. Indică locul unde se găseşte sau se întâmplă ceva. מַחֲנָיְמָּה peste Mahanaim, în Mahanaim

Terminaţia de acuzativ are şi valoare temporală. מִיָּמִים יָמִימָּה -din an în an

Cazul acuzativ se construieşte în ebraica biblică, mai ales cu ajutorul prepoziţiei אֵת- pe.

De asemenea pentru construirea acuzativului se folosesc şi prepoziţiile: לְ, עַד, אֶל.

1.6.3. Ablativul

Ablativul este exprimat cu ajutorul prepoziţiilor: בְּ -în, מִן -din. בַּנֶּגֶב -în Sud.

1.6.4. Dativul

Dativul se construieşte cu ajutorul prepoziţiei לְ. הוֹדוּ לַיהוָה -Daţi laudă lui Dumnezeu

1.6.5. Genitivul

Terminaţia specifică a genitivului în vechea semită era ־ִי . Acest *i* s-a mai păstrat în construcţii genitivale ca: שֹׁכְנִי סְנֶה -locuitor al deşertului

Genitivul se mai exprima şi cu ajutorul prepoziţiei לְ, care de fapt este semnul dativului. לְ la genitiv se folosea mai ales pentru a se indica autorul unei lucrări şi în acest caz se numea lamed autoris, adică de apartenenţă sau de atribuire.

מִזְמוֹר לְדָוִד - o cîntare a lui David

Este cunoscută şi modalitatea de exprmare a genivului prin אֲשֶׁר urmat de לְ. הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִד Eroi care sunt ai lui David. Tot atât de corectă ar fi expresia dacă se renunţă la אֲשֶׁר şi se foloseşte numai לְ.

*** Trebuie amintit că avem genitivul şi în cazul unui lanţ genitival, în forma status constructus.

יוֹם הַחֹשֶׁךְ - ziua întunericului

Cu excepţia articolului hotărât nimic nu este permis să stea între substantivele unui lanţ genitival. Când un substantiv este modificat de un adjectiv, adjectivul va fi plasat după ultimul substantiv al lanţului genitival.

דְּבַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל cuvântul marelui rege 2 Împ. 18: 28

*** Lanţurile genitivale pot avea următoarele înţelesuri:

Genitivul	**Poziţia absolutului faţă de forma constructus**	Exemplu	Traducerea
Genitivul de posesie	Posesorul	עָרֵי יְהוּדָה	Oraşul regelui (traducere în G)
Genitivul autorului	Sursa, Autorul	דְּבַר יהוה	*Cuvântul Domnului* (traducere în G)

Genitiv obiectiv	Obiectul	יִרְאַת יחוה	*Frica de Domnul* (traducere în A)
Genitiv subiectiv	Subiectul	חֶסֶד יחוה	*Harul Domnului* (traducere în G)
Genitiv material	Esenţa	כִּסֵּא זָהָב	*un tron de aur* (traducere în A)

1.7. Sufixe pronominale se vor studia la pronumele personal.

2. Adjectivul (שֵׁם תֹּאַר)

2.1. Originea

În limba ebraică biblică sub numele generic de *şem* este cunoscut, după cum s-a amintit deja, şi adjectivul. Această parte de cuvânt ca formă şi ca flexiune nu diferă de susbstantiv. Cu toate acestea, adjectivul nu are toate formele subtantivului.

Adjectivele sunt puţine la număr şi au, ca şi substantivele, forme biconsonantice (monosilabice) cu o vocală scurtă (מַר - amar, קַל - uşor) sau triconsonantice cu 2 vocale (חָדָשׁ - nou, חָזָק - tare, אָדֹם - roşu, עָצוּם - tare).

Unele adjective provin din substantive aşezate în cazul genitiv sau din substantive cărora li se aşează aformativele *on* (ן) sau *i* (י) ori prepoziţia *le*.

קֶדֶם ⟶ קַדְמֹן

מוֹאָב ⟶ מוֹאָבִי

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ - Căci veşnic ţine mila Lui (Ps. 136: 16)

Adjectvele se aşează după substantivele cu care se acordă în gen şi număr.

הֶהָרִיו הַגְּבֹהִים - munţii cei înalţi (Gen. 7: 19)

2.2. Genul şi numărul

2.2.1. Funcţia adjectivelor este de a descrie sau a limita un substantiv. Iată în cele ce urmează câteva exemple din cele mai folosite adjective la forma masculin singular:

גָּדוֹל mare,voluminos
זָקֵן bătrân (numai pentru persoane)
חָדָשׁ nou
חָזָק puternic
חַי viu
חָכָם înţelept
טוֹב bun
יָפֶה frumos, chpieş
יָשָׁר drept, direct
מַר amar
עַז puternic
קָדוֹשׁ sfânt
קָטָן mic
קָרוֹב apropiat
קָשֶׁה greu, dificil, încăpăţânat
רַב mult, mare
רחוֹק îndepărtat
רַע rău
תָּמִים perfect, complet, întreg

Adjectivele de mai sus sunt la forma masculin singular şi pot fi folosite numai cu substantive la forma masculin singular nearticulate. Deci adjectivele respectă întocmai genul, numărul şi articolul substantivelor ce le sunt ataşate. Formarea adjectivelor se face astfel funcţie de substantivul pe care îl modifică adjectivele la forma plural masculin iau terminaţia ים , ה pentru substantivele feminine singulare şi וֹת pentru substantivele feminine plurale. Aceste terminaţii ale adjectivelor sunt consistente şi uniforme chiar când substantivele deschise sunt neregulate în forma lor plurale.

	Singular	Plural
Masculin	Ø	ים
Feminin	ה	וֹת

טוֹב bun
טוֹבָה bună

טוֹבִים buni
טוֹבוֹת bune

גָּדוֹל mare
גְּדוֹלָה mare

גְּדוֹלִים mari
גְּדוֹלוֹת mari

***Adjectivul nu are dual. Prin urmare substantivele duale primesc adjective plurale.
עֵינַיִ טוֹבִים ochi buni

***Frecvent, substantivele colective iau adjective plurale:
אַשְׁרֵי אָדָם (Omenirea este fericită.) Oamenii sunt fericiţi. (Pr. 8:34)
***În schimb, pluralul de excelenţă al substantivelor nu necesită pluralul adjectivelor:

וּבֹחֵן	לִבּוֹת	וּכְלָיוֹת	אֱלֹהִים	צַדִּיק:
şi încerci	inimile	şi rinichii	Dumnezeule	drepte

Ps. 7: 10

2.2.2. Structura de bază (masculin singular) a anumitor adjective suferă schimbări în vocalizare când genul şi numărul este ataşat. Aceste schimbări depind în general de numărul de silabe din care este formată forma de bază a adjectivului.

2.2.2.1. Adjectivele monosilabice
2.2.2.1.a. Adjectivele monosilabice ce conţin vocale neshimbabile *(matres lections)* וֹ ו ֵי ֶי (nu pot fi modificate) nu îşi schimbă structura vocalică internă la adăugarea terminaţilor.

Exemplu :	(ms)	(mp)	(fs)	(fp)
bun	טוֹב	טוֹבִים	טוֹבָה	טוֹבוֹת

2.2.2.1.b. Adjectivele monosilabice terminate într-o consoană neguturală care conţin o vocală scurtă, în silabă vor reţine nemodificată acea vocală când o terminaţie este adăugată, dar se va dubla ultima consoană a formei de bază a adjectivului (CvCCvC).

Exemplu :	(ms)	(mp)	(fs)	(fp)
mult	רַב	רַבִּים	רַבָּה	רַבּוֹת

2.2.2.1.c. Adjectivele monosilabice care se termină în guturale şi care au o vocală scurtă în silabă îşi vor modifica forma de bază prin alungirea vocalei iniţiale la vocala cea mai lungă a clasei vocalice din care face parte (CvGvC).

Exemplu :	(ms)	(mp)	(fs)	(fp)
amar	מַר	מָרִים	מָרָה	מָרוֹת

2.2.2.2. Adjective bisilabice
2.2.2.2.a. Toate adjectivele bisilabice ce au un qameţ inţial în forma de bază la adăugarea terminaţiei kameţul se va reduce la şeva vocalic (CeCvCvC), în

cazul când prima consoană este o guturală atunci prima vocală se va reduce la şeva compus (ֲ).

Exemplu :	(ms)	(mp)	(fs)	(fp)
bătrân	זָקֵן	זְקֵנִים	זְקֵנָה	זְקֵנוֹת

2.2.2.2.b. Adjectivul bisilabic קָטֹן "mic" se comportă diferit de regulile stabilite anterior. Cholem este înlocuit cu patah iar radicalul "nun" se dublează .

Exemplu :	(ms)	(mp)	(fs)	(fp)
mic	קָטֹן	קְטַנִּים	קְטַנָּה	קְטַנּוֹת

2.2.2.2.c. Adjectivul bisilabic care se termină în ֶה va pierde ֶה când genul şi numărul este adăugat.

Exemplu :	(ms)	(mp)	(fs)	(fp)
frumos	יָפֶה	יְפִים	יְפָה	יְפוֹת

2.3.Funcţiile sintactice ale adjectivelor

2.3.1.Adjective substantivale

Adjectivele pot fi substantivizate, dacă li se adaugă la singular sufixul *hireq-yod*. La plural nu există elemente distincte.

צַדִּיק	צַדִּיקִי	צַדִּיקִים
sfânt (adj.)	*sfânt (subst.)*	*sfinţi*

2.3.2.Adjective atributive

Adjectivul atributiv defineşte un substantiv, adică se acordă cu substantivul în gen număr, caz şi articulare. De obicei adjectivele atributive sunt poziţionate după substantivul ce îl descriu, iar dacă se încearcă sublinierea adjectivului atunci ordinea este inversă.

סַעַר־גָּדוֹל	דַּג גָּדוֹל
o furtună mare	un peşte mare
רָעָה גְדוֹלָה	שִׂמְחָה גְדוֹלָה
mare nefericire	bucurie mare

הָאִישׁ הַטּוֹב

bărbatul cel bun

עָרִים גְּדֹלוֹת וּבְצוּרֹת
cetăţi mari şi înalte

Chiar dacă forma diferă de genul real al substantivului, adjectivul se va acorda cu genul real al substantivului:

עִיר־גְּדוֹלָה
mare cetate

2.3.3. Adjective predicative
Adesea în limba ebraică apar construcţii de propoziţii fără verb formate dintr-un substantiv şi un adjectiv.
a. De obicei adjectivul predicativ apare poziţionat înaintea substantivului. Ceea ce este însă specific adjectivului predicativ este faptul că adjectivul se va acorda cu substantivul de data aceasta doar în gen şi număr. Când se traduce o astfel de propoziţie verbul este suplinit cu una din formele verbului copulativ "a fi".
Subst. Adj.
טוֹב הַדָּבָר Cuvântul este bun (1Regi 2:38)

b.Adjective predicative duble:
Două adjective sunt adesea utilizate să descrie un substantiv .
טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה Bun şi drept este Domnul (Ps. 25: 8)

*** Sunt şi situaţii în care adjectivul chiar dacă este aşezat după substantiv îşi păstrează funcţia predicativă. Acolo unde este cazul, semnul distinctiv rămâne articularea. Când substantivul nu este articulat, doar contextul ne ajuta prin aceea că propoziţiei respective îi lipseşte predicatul.
וְהַמֶּלֶךְ זָקֵן מְאֹד Şi regele era foarte bătrân. (1 Regi 1:15)

2.4.**Gradele de comparaţie**
De obicei acestea sunt redate cu ajutorul unor particule speciale. Dintre cele mai uzuale amintim: בְּ, כְּ, בֵּין, כֹּל, מִן, בְּכֹל, מִכָּל, şi מְאֹד.
a. Gradele comparativ de superioritate şi de inferioritate se realizează de obicei cu ajutorul prepoziţiei מִן, ataşată uneori particulei כֹּל - מִכֹּל. מִכֹּל este încadrat de termenii comparaţiei, întâi adjectivul calificativ care defineşte spectrul comparaţiei, iar apoi substantivul care defineşte spectrul aplicabilităţii acesteia.

וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה

(Gen. 3:1) câmpului fiarele toate decât (dintre) şiret era şi şarpele

b. Comparativul de egalitate se formează folosind prepoziţia כְּ.

חֲטָאֵיכֶם ... אִם־יַאְדִּימוּ כַּתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃

(Is. 1:18) fi vor **lâna ca** - **purpura ca** roşii (sunt) dacă …voastre păcatele

c. Gradul superlativ este de două feluri: relativ şi absolut.
c.1. În primul rând gradul superlativ se formează prin articularea adjectivului.
1 Împ. 18: 25 כִּי אַתֶּם הָרַבִּים - că voi sunteţi mai mulţi

Gradul superlativ relativ se mai poate forma şi cu ajutorul prepoziţiei בְּ.
הַיָּפָה בַּנָּשִׁים - cea mai frumoasă femeie

(Un alt mod de a exprima superlativul relativ este prin folosirea a două substantive de acelaşi tip, în relaţie constructus: אֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים şi אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, *Dumnezeul Dumnezeilor* şi *Domnul Domnilor* (Deut. 7:12). Prin aceste titluri Dumnezeu Îşi prezintă superioritatea faţă de toţi ceilalţi dumnezei şi domni cu pretenţii de închinare.)

c.2. Superlativul absolut, exprimă cel mai înalt grad al însuşirii. El este redat atât cu ajutorul adverbului מְאֹד cât şi prin intermediul unei construcţii genitivale între două forme ale aceluiaşi adjectiv.
טוֹב מְאֹד - foarte bun (Gen. 1: 31)
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים - sfânta sfintelor, foarte sfânt, sfinţenia sfinţeniilor

3. Pronumele (שֵׁם הַגּוּף)

4.1. Pronumele personal

Pronumele personal apare scris în două ipostaze: separat şi legat de alte elemente ale propoziţiei. Când este scris separat el poartă numele de pronume personal independent. Când este în legătură cu alte elemente ale sintaxei se numeşte sufix pronominal, pentru că apare la sfârşitul acestor părţi ale sintaxei. Ca înlocuitor

al substantivului, pronumele poate trece prin toate cazurile cunoscute de acesta, cu sau fără ajutorul particulelor auxiliare.

Pronumele personal are rol sintactic de subiect, complement sau atribut.

4.1.1. Pronumele personal separabil

Formele pronumelui personal separabil sunt:

אֲנִי / אָנֹכִי	Eu (1cs)	אֲנַחְנוּ	noi (1cp)
אַתָּה	Tu (2ms)	אַתֶּם	voi (2mp)
אַתְּ	Tu (2fs)	אַתֶּן	voi (2fp)
הוּא	El (2fs)	הֵם / הֵמָּה	ei (3mp)
הִיא	Ea (3fs)	הֵן / הֵנָּה	ele (3fs)

(Acest grup de pronume funcţionează mai ales ca înlocuitor al subiectului. Prin urmare se poate găsi cu prioritate în cazul Nominativ.)

אֲנִי יְהוָה Eu sunt Domnul… (Ex. 6: 8)

אַתָּה אֵל רֳאִי Tu eşti Dumnezeu care mă vede… (Gen. 16: 13)

כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים Căci El, Domnul, este Dumnezeu… (2 Cron. 33: 13)

În Pentateuh, pronumele personal, pers. a 3-a singular masculin, e folosit de câteva ori şi pentru genul feminin, deoarece cele două forme sunt asemănătoare în ce priveşte structura lor consonanică. Pentru masoreţi forma הוּא este vocalizată şi pentru genul feminin, prin adăugarea sub litera he(i) pe i scurt. Această situaţie s-a ivit probabil din confundarea lui vav cu yod, care în secolele I-IV erau aproape identice. (Corniţescu 1996, 80-81).

Amândouă variantele pronumelui de persoana întâi singular sunt întâlnite în textul biblic, dar mai frecvent apare forma mai lungă.

Şi la persoana a treia feminin plural, forma mai lungă este preferată celei scurte, deoarece aceasta din urmă se aseamănă, ca formă, altor părţi de vorbire (conjuncţii şi interjecţii). (Silviu Tatu, 75)

כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב

(Gen. 3:19) întoarce vei te ţărână în şi eşti tu ţărână căci

La persoana a treia feminin plural forma mai scurtă este preferată celei lungi, deoarece aceasta se aseamănă cu alte părţi de vorbire (conjuncţii şi interjecţii).

כִּי טֹבֹת הֵנָּה

Gen. 6: 2 ele *sunt* bune că

הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם

Gen. 1: 29 vouă dat am iată

(Particula demonstrativă הִנֵּה primi un pronume sau un substantiv la acuzativ. Această particulă poate părea şi cu sufixe pronominale.)

הִנֶּנּוּ עֲבָדִים לַאדֹנִי

Gen. 44: 16 stăpânului meu robii iată-ne

הִנֵּה גַעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו בָּאִים שְׁכֶמָה

Jud. 9: 31 din Sihem au venit şi rudele sale Ebed fiul lui Gaal iată

Când introduce o declaraţie extrem de importantă prin solemnitatea ei sau o propunere, הִנֵּה apare însoţit de particula auxiliară נָא.

הִנֵּה־נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי

Gen. 27: 2 mele morţii ziua nu cunosc bătrân sunt iată

4.1.2. Pronumele personal inseparabil sau sufixele pronominale
Se foloseşte mult mai mult în scris şi în vorbire decât cel separabil din care derivă. Se cunosc două seturi de sufixe pronominale, aproximativ asemănătoare dar totuşi distincte: unul pentru verbe şi altul pentru substantive şi prepoziţii. Ataşat substantivelor sufixele pronominale arată posesiunea. Ataşate prepoziţiilor indică obiectul acestora (complement indirect) iar în cazul formelor verbale arată complementul direct.

4.1.2.1. Sufixele pronominale ataşate substantivelor funcţionează ca adjective pronominale posesive şi sufixează formele constructus ale acestora. Sufixele pronominale se ataşează doar substantivelor ce sunt la status constructus singular şi plural. Ele au sens de adjectiv posesiv

Ca exemplu vor fi luate cuvintele סוּס -cal si סוּסָה -iapă.

a) Substantivul masculin la singular:

St. Abs. סוּס

St. Constr. סוּס

b) Substantivul masculin la plural:

St. Abs. סוּסִים

St. Constr. סוּסֵי

c) Substantivul feminin la singular:

St. Abs. סוּסָה

St. Constr. סוּסַת

d) Substantivul feminin la plural:

St. Abs. סוּסוֹת

St. Constr. סוּסוֹת

Nr. Pers.	Un posesor	Un obiect de gen masculin posedat	Un posesor	Mai multe obiecte de gen masculin posedate	Un posesor	Un obiect de gen feminin posedat	Un posesor	Mai multe obiecte de gen feminin posedate
	Sufixul	Sufix + Subst.	Sufixul	Sufixul + Subst.	Sufixul	Sufix + Subst.	Sufixul	Sufix + Subst.
1cs	־י	סוּסִי calul meu	־י	סוּסַי cai mei	־י	סוּסָתִי iapa mea	־י	סוּסוֹתַי iepele mele
2ms	־ךָ	סוּסְךָ	־יךָ	סוּסֶיךָ	־ךָ	סוּסָתְךָ	־יךָ	סוּסוֹתֶיךָ
2fs	־ךְ	סוּסֵךְ	־יךְ	סוּסַיִךְ	־ךְ	סוּסָתֵךְ	־יךְ	סוּסוֹתַיִךְ
3ms	־וֹ	סוּסוֹ	־יו	סוּסָיו	־וֹ	סוּסָתוֹ	־יו	סוּסוֹתָיו
3mf	־הָ	סוּסָהּ	־יהָ	סוּסֶיהָ	־הָ	סוּסָתָהּ	־יהָ	סוּסוֹתֶיהָ

Nr. Pers.	Mai mulţi posesori	Un obiect de gen masculin posedat	Mai mulţi posesori	Mai multe obiecte de gen masculin posedate	Mai mulţi posesori	Un obiect de gen feminin posedat	Mai mulţi posesori	Mai multe obiecte de gen feminin posedate
	Sufixul	Sufix + Subst.	Sufixul	Sufixul + Subst.	Sufixul	Sufix + Subst.	Sufixul	Sufix + Subst.
1cp	־נוּ	סוּסֵנוּ calul nostru	־ינוּ	סוּסֵינוּ caii noştri	־נוּ	סוּסָתֵנוּ iapa noastră	־ינוּ	סוּסוֹתֵינוּ iepele noastre
2mp	־כֶם	סוּסְכֶם	־יכֶם	סוּסֵיכֶן	־כֶם	סוּסַתְכֶם	־יכֶם	סוּסוֹתֵיכֶן
2fp	־כֶן	סוּסְכֶן	־יכֶן	סוּסֵיכֶם	־כֶן	סוּסָתְכֶן	־יכֶן	סוּסוֹתֵיכֶם
3mp	־ם	סוּסָם	־יהֶם	סוּסֵיהֶן	־ם	סוּסָתָם	־יהֶם	סוּסוֹתֵיהֶן
3fp	־ן	סוּסָן	־יהֶן	סוּסֵיהֶם	־ן	סוּסָתָן	־יהֶן	סוּסוֹתֵיהֶם

*** La ataşarea sufixelor la cuvintele polisilabice cu vocale scurte sau lungi neaccentuate are loc scurtarea vocalei din penultima silabă în *şva simplu*, sau *şva compus*, dacă este o guturală.

מְשָׁלוֹ	=	וֹ	+	מָשָׁל
עֲצָבֵנוּ	=	נוּ	+	עָצָב

*** אֱלֹהִים este un substantiv plural ca formă. Prin urmare va primi sufixele pentru mai multe obiecte posedate.
אֱלֹהַי - Dumnezeul meu

*** Substantivele neregulate manifestă neregularităţi şi la ataşarea sufixelor. (אָב, אָח, בֵּן, בַּיִת, בַּת, פֶּה)

*** Substantivele segolate, la ataşarea sufixelor pronominale, revin la forma originară.

מַלְכִּי	*regele meu*	din	מֶלֶךְ
סִפְרָהּ	*cartea ei*	din	סֵפֶר

4.1.2.2. Sufixele pronominale ataşate prepoziţiilor

4.1.2.2.a. În cele mai multe cazuri prepoziţiile monosilabice בְּ, כְּ, לְ, אֵת, מִן, בֵּין, עִם şi אֵת (semnul complementului direct) primesc grupa de sufixe pronominale pentru un singur obiect posedat.

4.1.2.2.b. Prepoziţiile bisilabice, precum şi unele monosilabice folosesc primesc grupa de sufixe pronominale pentru mai mulţi posesori. Este vorba despre אַחַר, בֵּין, סָבַב, dar şi עַד, עַל şi אֶל.

4.1.2.2.d. Deşi sunt identice ca formă, prepoziţia şi semnul acuzativului (אֵת), la adăugarea sufixelor pronominale primesc vocale de legătură diferite: prepoziţia ia **hirek**, iar particula acuzativului pe **holem**.

Prepoziţii cu sufixe pronominale singulare

Prepoziţia	בְּ	לְ	כְּ	מִן	בֵּין	עִם
1 c. sg.	בִּי	לִי	כָּמוֹנִי	מִמֶּנִּי	בֵּינִי	עִמִּי/עִמָּדִי
2 m. sg.	בְּךָ	לְךָ	כָּמוֹךָ	מִמְּךָ	בֵּינְךָ	עִמְּךָ
2 f. sg.	בָּךְ	לָךְ	כָּמוֹךְ	מִמֵּךְ	בֵּינֵךְ	עִמָּךְ
3 m. pl.	בָּם/בָּהֶם	לָהֶם	כָּהֵם	מֵהֶם	בֵּינֵיהֶם	עִמָּם
3 f. sg.	בָּהּ	לָהּ	כָּמוֹהָ	מִמֶּנָּה	בֵּינָהּ	עִמָּהּ
1 c. pl.	בָּנוּ	לָנוּ	כָּמוֹנוּ	מִמֶּנּוּ	בֵּינֵינוּ	עִמָּנוּ
2 m. pl.	בָּכֶם	לָכֶם	כָּכֶם	מִכֶּם	בֵּינֵיכֶם	עִמָּכֶם
2 f. pl.	בָּכֶן	לָכֶן	כָּכֶן	מִכֶּן	בֵּינֵיכֶן	עִמָּכֶן
3 m. pl.	בָּם/בָּהֶם	לָהֶם	כָּהֵם	מֵהֶם	בֵּינֵיהֶם	עִמָּם
3 f. pl.	בָּהֶן	לָהֶן	כָּהֵן/כָּהֵנָּה	מֵהֶן/מֵהֵנָּה	בֵּינֵיהֶן	עִמָּן

Prepoziţii cu sufixe pronominale plurale

Prepoziţia	אַחַר	אֶל־	עַל	עַד	תַּחַת	אֶת־ (prep.)	אֶת־ (part. Ac.)
1 c. sg.	אַחֲרַי	אֵלַי	עָלַי	עָדַי	תַּחְתַּי	אִתִּי	אֹתִי
2 m. sg.	אַחֲרֶיךָ	אֵלֶיךָ	עָלֶיךָ	עָדֶיךָ	תַּחְתֶּיךָ	אִתְּךָ	אֹתְךָ
2 f. sg.	אַחֲרַיִךְ	אֵלַיִךְ	עָלַיִךְ	עָדַיִךְ	תַּחְתַּיִךְ	אִתָּךְ	אֹתָךְ
3 m. sg.	אַחֲרָיו	אֵלָיו	עָלָיו	עָדָיו	תַּחְתָּיו	אִתּוֹ	אֹתוֹ
3 f. sg.	אַחֲרֶיהָ	אֵלֶיהָ	עָלֶיהָ	עָדֶיהָ	תַּחְתֶּיהָ	אִתָּהּ	אֹתָהּ
1 c. pl.	אַחֲרֵינוּ	אֵלֵינוּ	עָלֵינוּ	עָדֵינוּ	תַּחְתֵּינוּ	אִתָּנוּ	אֹתָנוּ
2 m. pl.	אַחֲרֵיכֶם	אֲלֵיכֶם	עֲלֵיכֶם	עֲדֵיכֶם	תַּחְתֵּיכֶם	אִתְּכֶם	אֶתְכֶם
2 f. pl.	אַחֲרֵיכֶן	אֲלֵיכֶן	עֲלֵיכֶן	עֲדֵיכֶן	תַּחְתֵּיכֶן	אִתְּכֶן	אֶתְכֶן
3 m. pl.	אַחֲרֵיהֶם	אֲלֵיהֶם	עֲלֵיהֶם	עֲדֵיהֶם	תַּחְתֵּיהֶם	אִתָּם אִתְּהֶם	אֹתָם אֶתְהֶם
3 f. pl.	אַחֲרֵיהֶן	אֲלֵיהֶן	עֲלֵיהֶן	עֲדֵיהֶן	תַּחְתֵּיהֶן	אִתָּן	אֹתָן אֶתְהֶן

4.1.2.3. Sufixele pronominale ataşate verbelor
Deşi respectă caracteristicile generale prezentate în cazul substantivului şi prepoziţiilor, sufixele pronominale ataşate verbelor sunt ceva mai distincte faţă de sufixele ataşate substantivelor.

4.1.2.3.a. Iau vocală de legătură: *kameţ* pentru formele de perfect, *ţere* pentru formele de imperfect. Formele verbale ce se încheie cu o vocală nu au nevoie de vocală de legătură dar vocala-desinenţă se scurtează.

פָּקְדוּ ei au vizitat
פָּקְדֵנִי ei m-au vizitat

4.1.2.3.b. Şeva pretonic la început de silabă devine *kameţ*. *Kameţ* propretonic se reduce la *şva*.

קְטַלְתָּ + וֹ = קְטַלְתּוֹ
tu ai ucis — tu l-ai ucis

4.1.2.3.c. Înaintea sufixelor se restaurează formele verbale originare, *kameţ-he* devine *patah-tav*.

קְטָלָה + ה = קְטָלַתָּה
ea a ucis — ea a ucis-o

4.1.2.3.d. Sufixele de singular adăugate imperfectului sunt uneori întărite prin adăugarea unui *nun*, numit paragogic.

קְטָלוּ + הוּ = קְטָלוּהוּ
ei au ucis — ei l-au ucis

*** Lipsesc aproape integral formele persoanei a doua deoarece reflexivul se exprimă prin alte modalităţi.

Sufixele pronominale atasate verbelor

Kal perf. SUFIX	1 c. sg. קְטַלְתִּי	2 f. sg. קְטַלְתְּ	2 m. sg. קְטַלְתָּ	3 m. sg. קְטַל	3 f. sg. קְטָלָה
1 c. sg.	-	קְטַלְתִּינִי	קְטַלְתַּנִי	קְטָלַנִי	קְטָלַתְנִי
2 m. sg.	קְטַלְתִּיךָ	-	-	קְטָלְךָ	קְטָלַתְךָ
2 f. sg.	קְטַלְתִּיךְ	-	-	קְטָלֵךְ	קְטָלָתֵךְ

Kal perf. SUFIX	1 c. sg. קָטַלְתִּי	2 f. sg. קָטַלְתְּ	2 m. sg. קָטַלְתָּ	3 m. sg. קָטַל	3 f. sg. קָטְלָה
3 m. sg.	קְטַלְתִּיו קְטַלְתִּיהוּ	קְטַלְתִּיהוּ	קְטַלְתּוֹ	קְטָלָהוּ	קְטָלַתְהוּ
3 f. sg.	קְטַלְתִּיהָ	קְטַלְתִּיהָ	קְטַלְתָּהּ	קְטָלָהּ	קְטָלַתָּה
1 c. pl.	-	קְטַלְתִּינוּ	קְטַלְתָּנוּ	קְטָלָנוּ	קְטָלַתְנוּ
2 m. pl.	קְטַלְתִּיכֶם	-	-	-	-
2 f. pl.	קְטַלְתִּיכֶן	-	-	-	-
3 m. pl.	קְטַלְתִּים	קְטַלְתִּים	קְטַלְתָּם	קְטָלָם	קְטָלַתָּם
3 f. pl.	קְטַלְתִּין	קְטַלְתִּין	קְטַלְתָּן	קְטָלָן	קְטָלַתָּן

Kal Pfc. SUFIX	1 c. pl. קָטַלְנוּ	2 m. pl. קְטַלְתֶּם	2 f. pl. קְטַלְתֶּן	3 c. pl. קָטְלוּ
1 c. sg.	-	קְטַלְתּוּנִי	קְטַלְתּוּנִי	קְטָלוּנִי
2 m. sg.	קְטַלְנוּךָ	-	-	קְטָלוּךָ
2 f. sg.	קְטַלְנוּךְ	-	-	קְטָלוּךְ
3 m. sg.	קְטַלְנוּהוּ	קְטַלְתּוּהוּ	קְטַלְתּוּהוּ	קְטָלוּהוּ
3 f. sg.	קְטַלְנוּהָ	קְטַלְתּוּהָ	קְטַלְתּוּהָ	קְטָלוּהָ
1 c. pl.	-	קְטַלְתּוּנוּ	קְטַלְתּוּנוּ	קְטָלוּנוּ
2 m. pl.	קְטַלְנוּכֶם	-	-	-
2 f. pl.	קְטַלְנוּכֶן	-	-	-
3 m. pl.	קְטַלְנוּם	קְטַלְתּוּם	קְטַלְתּוּם	קְטָלוּם

3 f. pl.	קְטַלְנוּן	קְטַלְתוּן	קְטַלְתוּן	קְטָלוּן

4.2. Pronumele demonstrativ

4.2.1. Pronumele demonstrativ are trei forme care variază după număr şi gen. El este folosit pentru persoane sau lucruri, fie că sunt prezente, apropiate sau îndepărtate. Diferenţa dintre pronumele demonstrativ şi adjectivul demonstrativ corespunzător este dată de relaţia acestuia cu un substantiv învecinat.

Pronume demonstrativ de apropiere				
	Forma nearticulată		forma articulată	
m. sg.	זֶה	acest	הַזֶּה	acesta
f. sg.	זֹאת	această	הַזֹּאת	aceasta
c. pl.	אֵלֶּה	aceşti/aceste	הָאֵלֶּה	aceştia/acestea

Pronume demonstrativ de depărtare				
	Forma nearticulată		forma articulată	
m. sg.	הוּא	acel	הַהוּא	acela
f. sg.	הִיא	acea	הַהִיא	aceea
m. pl.	הֵמָּה	acei	dar (הֵם) הַהֵמָּה	aceia
f. pl.	הֵנָּה	acele	şi (הֵן) הַהֵנָּה	acelea

4.2.2. Pronumele demonstrativ de depărtare este identic ca formă cu pronumele personal, persoana a 3-a.

4.2.3. Când pronumele demonstrativ se află în poziţie predicativă, se acordă în gen şi număr cu substantivul pe care îl determină, dar niciodată nu va lua articol. În acel caz el este pronume.

זֶה הַיּוֹם Aceasta (este) ziua (Jud. 4:14)

4.2.4. Când au funcţie atributivă ele se acordă cu substantivul pe care îl determină în gen, număr şi articulare. În acest caz el este adjectiv pronominal.

הָאָרֶץ הַזֹּאת pământul acesta (Gen. 15: 7)

4.2.5. Dacă un substantiv este calificat şi de un adjectiv atunci ordinea de scriere în frază este: substantiv, adjectiv, adjectiv pronominal (demonstrativ).

הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת pământul acesta bun (Deut. 4: 22)

4.2.6. Folosit între două substantive, demonstrativul de depărtare se foloseşte ca pronume de identitate.

אַבְרָם הוּא אַבְרָהָם Avram, însuşi Avraam

4.3. Pronumele interogativ

4.3.1.În lipsa semnelor de punctuaţie cunoscute în limbile moderne, interogaţia se realiza în limba ebraică prin intonaţie, prin pronumele interogative, dar şi prin particula interogativă prefixată la primul cuvânt al propoziţiei interogative.

Gen. 4:9 הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי
Eu sunt fratelui meu păzitor?

4.3.2.Pronumele interogative sunt părţi de vorbire neflexibile care ţin locul unui substantiv într-o întrebare. Limba ebraică are două forme, una pentru persoane, מִי - cine?, şi una pentru lucruri, מָה - ce?. Ele se folosesc indiferent de număr şi gen şi uneori prima se foloseşte şi pentru lucruri, după cum şi cea de a doua pentru fiinţe.

Gen. 3: 11 מִי הִגִּיד Cine a vestit?

Ps. 133: 1 מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים Ce bine şi ce frumos!?

*** Forma מִי se foloseşte se poate folosi, după cum am arătat mai sus, şi pentru lucruri - doar în cazul în care acestea au sens colectiv şi se referă la oameni.

2 Sam. 7: 18 וּמִי בֵיתִי Şi cine-i casa mea?

*** Particula מָה apare în situaţia că termenul cu care stă în relaţie se refera la calitatea persoanelor.

1 Sam. 29: 3 מָה הָעִבְרִים הָאֵלֶּה Ce-i cu evreii aceştia? sau Cine sunt evreii aceştia?

4.3.3.Din pricina vocalei finale, *kameţ-he*, pronumele interogativ מָה, va suferi modificări ale vocalei, în funcţie de prima consoană a cuvântului în faţa căruia stă, după cum urmează:

***Astfel în cazul în care se leagă de următorul cuvânt prin makef îşi scurtează vocala în patah şi se pronunţă ma(h). În această situaţie, când devine proclitic, îşi pierde accentul tonic şi are numai unul secundar, iar cuvîntul următor primeşte pe dagheş eufonic- lene dacă prima literă are sau nu o guturală:

Ex. 3: 13 מַה־שְּׁמוֹ Ce (care) este numele său?

*** Guturalele ר şi א n-au niciodată dublare după pronumele מָה. Forma pronumelui מָה înaintea guturalelor ר şi א va fi מָה. (Guturalele א şi ר n-au niciodată dublare virtuală după pronumele interogativ, iar forma acestuia este מָה.)

Forma מָה se contopeşte cu cuvântul de care se ataşează, fie de alt un pronume sau de prepoziţii.

מָה־זֶּה Ce este aceasta?

בַּמֶּה prin ce

Înaintea pronumelui persoanal pers. a III-a masc. şi feminin plural şi a cuvintelor articulate se păatrează vocala kameţ pentru la forma interogativă pentru lucruri.

מָה הֵם עוֹשִׂים Ce fac ei?

מָה דָּבָר הַזֶּה Ce este cvântul acest?

*** Înaintea cuvintelor care încep cu guturalele ה, ח, şi ע şi care au dublare virtuală, precum şi vocala kameţ, pronumele interogativ מָה, fără să fie legat prin makef de acestea, îşi scurtează vocala în şegol.

מֶה עָשִׂיתָ - ce ai făcut?

*** Vocalizarea formei pronominale cu şegol se întâlneşte şi în cazul în care guturala care urmează nu are vocala kameţ.

Uneori forma מֶה se foloseşte cu sens interogativ într-un context sau după o prepoziţie având sau după o prepoziţie având rol enclitic.

יַעַן מֶה - pentru ce? Hagai 1: 9

לָמֶּה - ce? 1 Samuel 1: 8

Forma apare şi când nu are rol proclitic sau enclitic, ci este de sine stătător şi păstrează un accent disjunctiv.

מֶה קוֹל - Ce este vocea aceasta? 1 Regi 4: 14

4.3.4. Funcţiile pronumelor interogative. Pronumele interogative îndeplinesc mai multe funcţii: de subiect, când este la nominativ, de atribut prepoziţional când este la genitiv, de complement indirect când este la dativ (adică prefixate de prepoziţia *l*^{e}), sau de complement direct când este la acuzativ. Iată câteva exemple pentru fiecare caz în parte:

(Num. 22:5)	מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה ***Cine** sunt bărbaţii aceştia?*	N.
(Gen. 4:10)	מֶה עָשִׂיתָ ***Ce** ai făcut?*	
(1 Sam. 17:58)	בֶּן־מִי אַתָּה הַנָּעַר	**G.**

***Al cui** fiu eşti tinere?*

(Ier. 8:9) וְחָכְמָה־מִי לָהֶם׃

*…şi **a cui** înţelepciune au ei?*

D. (Gen. 32:18) וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ

***Cui** aparţin acestea dinaintea ta?*

Ac. (1 Sam. 28:11) אֶת־מִי אַעֲלֶה־לָּךְ

***Pe cine** să scol pentru tine?*

4.3.5. Se pot asocia altor prepoziţii căpătând un sens mixt, derivat.
4.3.5.1. De exemplu:

מִי	cu	מִן	--	מִמִּי	(De la) Din cine?
מִי	cu	בְּ	--	בְּמִי	Prin cine?
מִי	cu	לְ	--	לְמִי	Cui?
מִי	cu	אֶת	--	אֶת־מִי	Pe cine?
מִי	cu	עַל	--	עַל־מִי	Pe cine?
מָה	cu	בְּ	--	בְּמָה	**În ce?**
מָה	cu	כְּ	--	כָּמָה	Cum? cât?
מָה	cu	לְ	--	לָמָּה	Pentru ce?
מָה	cu	עַל	--	עַל־מָה	Pe ce?
מָה	cu	עַד	--	עַד־מָה	Până când?

4.3.5.2.Apar în expresii consacrate:

מִי הוּא	Cine este el?
מָה זֶּה	*Ce este acesta?*
מִי שִׁמֶךָ	*Cum te cheamă?*
מִי־יִתֵּן עֶרֶב	*…de ar veni seara*
מַה־לְּךָ	*Ce vrei?*
מַה־לִּי וְלָךְ	*Ce vrei cu mine?*

*** Aceste trei părţi de vorbire, deşi mai stabile ca formă, sunt mai puţin uniforme ca funcţie.

4.3.6. Cu sens de pronume interogativ se foloseşte şi particula **אַי** (ce?), dar însoţită pronumele demonstrativ la singular.

וְאֵי־מִזֶּה עַם אָתָּה şi din ce popor eşti tu?

4.4. Pronumele relativ

Se cunoaşte sub două forme, una lungă şi una scurtă. Forma lungă אֲשֶׁר este invariabilă şi izolată, şi nu ţine seama de număr şi gen. Forma scurtă este שֶׁ־ (care) se ataşează înaintea cuvintelor, acestea primind în primul radical un dagheş forte.

אֲשֶׁר הוֹצִאתִיךָ - care te-a scos

שֶׁיִּהְיוּ - care vor fi

4.4.1. Folosit ca pronume relativ, "care" - אֲשֶׁר, este la origine mai degrabă un pronume demonstrativ, relaţia sa cu substantivul înlocuit sau determinat (în cazul adjectivului pronominal demonstrativ) este destul de stânsă.

4.4.1.1. Forma este unică pentru toate genurile, numerele şi cazurile.

N. וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ׃ (Gen. 38:10)

***Ce** a făcut a displăcut Domnului şi l-a omorât.*

G. הִנְנִי נֹתֶנְךָ בְּיַד אֲשֶׁר שָׂנֵאת בְּיַד אֲשֶׁר־נָקְעָה נַפְשֵׁךְ מֵהֶם׃ (Ez. 23:28)

*Iată te voi da în mâna celor (pe) **care** îi urăşti, în mâna celor **care** (cărora) le-ai dat sufletul tău.*

A. הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ (Gen. 49:11)

*Adunaţi-vă şi vă voi spune lucrurile **care** vi se vor întâmpla în zilele ce vor veni!*

4.4.1.2. Poate să nu apară, fiind subînţeles.

בָּא הָאִישׁ אֶל־אֶרֶץ לֹא יָדַע׃ - *Bărbatul a venit în ţara **(pe care)** nu a cunoscut-o.*

4.4.1.3. Poate fi asociat cu prepoziţii monosilabice căpătând un sens mixt, nou.

בַּאֲשֶׁר unde, oriunde

כַּאֲשֶׁר aşa, astfel, asemenea

מֵאֲשֶׁר în ceea ce

4.4.2. După cum s-a arătat deja, pronumele relativ avea şi o formă scurtă, întâlnită în cărţile târzii (Eclesiastul, Psalmi, Plângeri, Cronici, etc.). Forma scurtă שֶׁ־ se ataşează părţii de cuvânt, iar prima literă a acesteia se dublează dacă nu este o guturală.

…שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו׃ …*care este strâns legat împreună;*
שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים… *la care urcă triburile…*
(Ps. 122:3, 4)

4.4.2.1. După forma scurtă guturalele care nu primesc dagheş forte rămân dublate virtual, iar vocala de sub pronumele în cauză nu se schimbă.
שֶׁעַל care este pe

4.4.2.2. În loc de şegol, forma scurtă mai primeşte şi şeva simplu înainte de pronumele persoanal pers. a III-a plural masculin שְׁהֶם (că ei), ori pe kameţ (o singură dată, ex. שָׁאַתָּה - că tu, Jud. 6: 17), sau pe patah שַׁקַמְתִּי - eu care m-am ridicat. În ebraica modernă forma scurtă a căpătat şi valoarea de conjuncţie, că, pentru că. Ca pronume relativ se mai folosesc pe lângă cele două forme clasice şi pronumele interogativ me(h), precum şi articolul ataşat la forma verbală a participiului activ.
הַמְסַפֵּר - cel care povesteşte

4.5. Pronumele reflexiv

În limba ebraică nu există forme pentru pronumele reflexiv. Totuşi el este redat prin nifal şi hitpael sau prin mijlocirea unor cuvinte *nefeş* נֶפֶשׁ, *lev* לֵב, *kerev* קֶרֶב, *eţem* עֶצֶם.

4.6. Pronumele posesiv

Pronumele posesiv este exprimat cu ajutorul sufixelor pronominale însoţite de prepoziţia שֶׁל.

4.7. Pronumele nehotărât

Pronumele nehotărât nu are o formă consacrată. Se folosesc mai degrabă formele interogativului cu aceeaşi distincţie dintre persoane şi lucruri. Când introduce propoziţii subordonate, pronumele interogativ joacă rol de pronume nehotărât. Tonul este afirmativ.

מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי …***oricine** a păcătuit împotriva mea…*(Gen. 32:33)
שִׁמְרוּ־מִי בַּנַּעַר בְּאַבְשָׁלוֹם׃ *Să ia seama **fiecare** la tânărul Absalom!* (2 Sam. 18:12)

4. Numeralul (שֵׁם הַמִּסְפָּר)

Această parte de cuvânt îşi găseşte originea provine din substantive sau adjective. Cu timpul aceste forme morfologice devin mixte şi astfel apare numeralul care este de mai multe feluri: cardinal, ordinal, multiplicativ, distributiv şi fracţional.

Numeralul este o parte de de vorbire flexibilă care, în accepţiunea tradiţională, funcţionează ca adjectiv posedând deci sufixele specifice substantivului. Astfel numeralul are atât forme absolute cât şi construite. Dacă există un substantiv pe care îl determină, ele se acordă în gen cu acesta. Formele cel mai frecvent întâlnite sunt cele construite.

3.1. Numeralul cardinal

3.1.1. Numeralul cardinal simplu

În limba ebraică numeralul cardinal de la 1 la 10 are forme speciale pentru genul masculin şi feminin, precum şi statul absolut şi statul construct. Primele două numere, 1 şi 2, faţă de cele care urmează, au un caracter adjectival, iar restul (3-10) formează un grup omogen de nişte substantive colective.

Numeralele cardinale simple pe baza cărora se construiesc cardinalele compuse:

Numeralul	m. abs.	m. cstr.	f. abs.	f. cstr.
1	אֶחָד	אַחַד	אַחַת	אַחַת
2	שְׁנַיִם	שְׁנֵי	שְׁתַּיִם	שְׁתֵּי
3	שְׁלֹשָׁה	שְׁלֹשֶׁת	שָׁלֹשׁ	שְׁלֹשׁ
4	אַרְבָּעָה	אַרְבַּעַת	אַרְבַּע	אַרְבַּע
5	חֲמִשָּׁה	חֲמֵשֶׁת	חָמֵשׁ	חֲמֵשׁ
6	שִׁשָּׁה	שִׁשֶּׁת	שֵׁשׁ	שֵׁשׁ
7	שִׁבְעָה	שִׁבְעַת	שֶׁבַע	שְׁבַע
8	שְׁמֹנָה	שְׁמֹנַת	שְׁמֹנֶה	שְׁמֹנֶה
9	תִּשְׁעָה	תִּשְׁעַת	תֵּשַׁע	תְּשַׁע
10	עֲשָׂרָה	עֲשֶׂרֶת	עֶשֶׂר	עֶשֶׂר

*** De observat că numeralele masculine au terminaţii mai apropiate ca formă de sufixele obişnuite feminine, iar numeralele feminine sunt mai scurte, inversul fiind adevărat pentru substantive şi adjective. Ebraica biblică nu posedă cifre. Din acest motiv masoreţii au dat valori numerice literelor alfabetului, după cum se indică în tabelul 1 de la finalul cărţii. La formarea numerelor complexe cu zeci şi sute, s-a evitat asocierea ireverenţioasă de consoane dedicate Numelor divine, în special Tetragramei.

3.1.2. Numeralele cardinale compuse cu zece

Numeralele 11 – 19 se formează pentru genul masculin din statul constructus al unităţii respective care precede cuvântul עֶשֶׂר - 10. În acelaşi mod se formează numeralele de la 11 – 19 şi pentru feminin, însă în acest caz se adaugă cuvântul עֶשְׂרֵה - 10. (Evreii din timpurile biblice foloseau relaţia construită, adică literal “doiul zecelui”.)

שְׁנֵי עָשָׂר אִישׁ doisprezece bărbaţi.

3.1.3. Numeralele cardinale compuse-multiplii de zece

Numeralele cardinale compuse-multiplii de zece reprezintă pluralul masculin al formelor singulare corespunzătoare. Există o singură formă pentru ambele genuri.

Numeralul 20 se formează prin adăugarea sufixului ־ים la cuvântul עֶשֶׂר - עֶשְׂרִים.

Celelalte zeci de la 30 la 90 se exprimă prin pluralul unităţilor.

שְׁלֹשִׁים - 30

שְׁמֹנִים - 80

3.1.4. Numeralele cardinale compuse cu douăzeci sau mai mult

Numeralele cardinale compuse cu douăzeci sau mai mult, plasează zecile înaintea unităţilor. Unităţile acestor numerale se introduc cu ajutorl conjuncţiei vav.

שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה - 77

שִׁשִּׁים וְחָמִשָּׁה - 65, sau mai rar חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים

3.1.5. O sută are o formă unică pentru ambele genuri. La forma absolută este מֵאָה iar la constructus מְאַת.

3.1.6. Numeralul 200 este dualul formei 100 şi se scrie מָאתַיִם.

3.1.7. Pentru a reda cifrele 300-900 se foloseşte pluralul numeralului 100, מֵאוֹת, precedat de unităţile 3-9 ale formei feminine, statul constructus.

אַרְבַּע מֵאוֹת - 400

3.1.8. Pentru cifra 1000 există cuvântul אֶלֶף care are şi o formă specială pentru statul absolut אֲלָפִים şi statul constructus אַלְפֵי.

3.1.9. Forma dual a cifrei 1000 ne dă numeralul 2000 - אַלְפַּיִם.

3.1.10 Unităţile 3-9 ale formei masculine la status constructus se folosesc cu numeralul 1000 la status absolut plural masculin אֲלָפִים pentru a reda cifrele 3000-9000.

אַרְבַּעַת אֲלָפִים 4000

3.1.11. Numeralul 10.000 se redă folosind cifra 10 la status constructus gen masculin עֲשֶׂרֶת plus אֲלָפִים - עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים. Pentru redarea cifrei 10000 se mai folosesc şi cuvintele: רִבּוֹ, רִבֹּא şi רִבָּבָה.

3.1.12. Pentru cifra 20.000 sunt două posibilităţi: עֶשְׂרִים אֶלֶף sau רִבֹּתַיִם sau שְׁתֵּי רִבּוֹת.

3.1.13.Pentru 100.000 avem מֵאָה אֶלֶף.

*** Submultiplii sau subdiviziunile miei, până la 9000 inclusiv, au *mia* la plural, iar cei peste 10.000, au *mia* la singular.

*** Ex.: Literal un număr ca 777 777 se scrie *7 sute mie şi 70 mie şi 7 mii şi 7 sute şi 70 şi 7*, adică

שִׁבְעָה מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשִׁבְעָה אֲלָפִים וְשִׁבְעָה מֵאוֹת וְשִׁבְעִים וְשִׁבְעָה.

*** Când se dorea redarea unui număr incomensurabil evreul biblic scria *zeci de mii*, dar în schimbul aplicării metodei de mai sus folosea cuvântul רִבָּבָה sau רִבָּבוֹת.

הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו וְדָוִד בִּרְבְבֹתָיו: Saul a învins miile lui iar David zecile lui de mii! (1 Sam. 18:7)

3.2. Numeralul ordinal

Numeralul ordinal este format într-o formă specială numai pentru numerele de la 1 la 10.

Pentru cifra 1 se foloseşte substantivul רֹאשׁ - cap şi are două genuri: רִאשׁוֹן pentru masculin şi רִאשׁוֹנָה pentru feminin.

Numeralele ordinale de la 2 la 10 se formează din cele cardinale. Ele se termină în ִי pentru genul masculin şi ִית pentru genul feminin.

שְׁלִישִׁי al treilea

שְׁלִישִׁית a treia

עֲשִׂירִי al zecelea

עֲשִׂירִית a zecea

Se foloseşte rar forma feminină יָה : שְׁלִישִׁיָּה.

Pentru numeralele ordinale de la 11 înainte se întrebuinţează numeralul cardinal precedat de articol.

הַשְּׁנֵים עָשָׂר al 12-lea

הַשְּׁתֵּים עֶשְׂרֵה a 12-a

3.3. Numeralul colectiv

Când numeralelor li se ataşează sufixe pronominale, numeralele funcţionează ca numerale colective.

שְׁנֵיהֶם amândoi (Gen. 2:25)

3.4. Numeralul multiplicativ

3.4.1.Se formează din numeralul cardinal genul feminin + sufixul ַ־ִים .

אַרְבַּעְתַּיִם de patru ori

3.4.2. a)Când substantivul determinat este prefixat de **be**: (numeralul este adverbial):

אַחַת בַּשָּׁנָה o dată pe an (Exod 30:10)

b) Şi în următoarea construcţie (numeralul este adverbial):

אַחַת לְשָׁלֹשׁ שָׁנִים o dată la trei ani (1 Regi 10:22)

3.4.3. Pe lângă această formă se mai întrebuinţează şi cuvântul la singular פַּעַם sau la status absolut plural plus numeralul cardinal, gen feminin, status constructus.

פַּעַם אַחַת o dată (Unii gramaticieni sunt de părere că פַּעַם se poate folosi cu alte numerale în afară de unu.)

פַּעֲמַיִם de două ori

חֲמֵשׁ פְּעָמִים de cinci ori

חָמֵשׁ אוֹ שֵׁשׁ פְּעָמִים …de cinci sau şase ori (2 Regi 13:19)

3.4.4.Cu prefixul **pi** sau **min**, numeralele funcţionează ca numerale multiplicative.

פִּי־שְׁנַיִם dublu (2 Regi 2:9)

3.5. Numeralul distributiv

Se obţine prin repetarea numeralelor cardinale la statul absolut:

שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה câte trei

עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה câte zece

Prin intercalarea prepoziţiei **le**:
אִישׁ אֶחָד לְשֵׁבֶט … câte unul din fiecare trib

Prin repetarea aceleiaşi construcţii “substantiv-numeral”:
נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם …câte o căpetenie pe zi (Num 7:11)

3.6. Numeralul fracţional

Pentru a reda fracţiunile în limba ebraică se utilizează numeralul ordinal, forma feminină. (Când primesc sufixul -it, numeralele sunt zecimale. עֲשִׂירִית a zecea parte (Lev. 5:11)
שְׁלִישִׁית - 1/3
שִׁשִּׁית - 1/6

Pe lângă aceste forme mai apar şi termeni speciali pentru ½ חֲצִי, ¼ רֶבַע, sau רֹבַע, 1/10 עֲשִׂירִיָּה sau עִשָּׂרוֹן.

3.7. În general numeralul poate primi şi sufixe pronominale care ar trebui să se traducă ca şi substantive prin pronume posesive, adică cu genitivul. Aceste numerale (cardinale) se traduc de obicei cu nominativul. (vezi 3.3)
אַרְבַּעְתָּם (pătrimea lor), ei patru

3.8. Când sunt prefixate de prepoziţia *k*^{e}, numeralele sunt nehotărâte.
כִּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ cam trei mii de bărbaţi (Exod 32:28)

5. V e r b u l

5.1.Caracteristice generale

a.**Verbul este partea de cuvânt care îşi poate subordona un adverb. Flexionarea specifică verbului este conjugarea. Specific limbilor semitice, conjugarea se realizează cu ajutorul prefixelor sau sufixelor. În ebraică se cunosc doar două “timpuri” majore: perfectul şi imperfectul. (Cele două timpuri pot fi modificate şi mai mult, prin conjuncţia vav ataşată ca prefix.)**

Întregul sistem verbal ebraic este constituit pe baza conjugării Kal (numele provine de la verbul קָלַל care înseamnă „a fi uşor”).

Verbului, în limba ebraică, îi lipsesc câteva categorii gramaticale după cum sunt ele înţelese în limbile indo-europene, cum ar fi: „timpul,” „diateza,” „modul”

sau „conjugarea”. Toate remarcile care vor fi făcute cu privire la aceste aspecte al verbului, în această secţiune, se doresc a fi doar nişte analogii prin care studentul, vorbitor al unei limbi indo-europene, să reuşească cât mai bine cu putinţă să asimileze informaţiile.

Verbul reprezintă partea de vorbire cea mai importantă a gramaticii deoarece limba ebraică este o limbă cu verbul în poziţia primară.

Încă din secolul trecut Driver sugera că verbele ebraice pot fi mai bine înţelese dacă se ia în discuţie:

Aspectul este categoria gramaticală care descrie conturul temporal al situaţiei la care se referă un verb dat. Verbele limbii ebraice nu permit localizarea evenimentelor pe o axă a timpului. Totuşi sunt trei aspecte posibile: incipienţa (imperfectul), continuitatea (participiul), finalitatea (perfectul). Verbele limbii ebraice permit doar redarea gradului de finalitate a uni acţiuni.

Modalitatea este categoria gramaticală care descrie situaţia discursului la care se referă un verb dat. (Modul indicativ – simple declaraţii, imperative, etc.)

Tranzitivitatea este capacitatea unui verb de a avea unul sau mai multe complemente directe. (Verbele intranzitive sunt verbele care nu primesc complementul direct.)

Fientivitatea este categoria gramaticală care descrie tipul de mişcare sau activitate la care se referă verbul. (Dacă descrie o activitate – verbe de mişcare, tranzitive, dacă descrie o stare – verbe de stare, intranzitive.)

Predicativitatea este capacitatea unui verb de a comunica un fapt despre subiect fără ajutorul altor cuvinte. (Verbe predicative şi verbe nepredicative. Verbele predicative au funcţia sintactică de predicat verbal.)

Cauzativitatea **este categoria gramaticală care descrie capacitatea unui verb dat de a cauza ceea ce comunică următorul sau următoarele verbe.**

b. Rădăcina verbelor

b.1.Rădăcina verbelor este în majoritate triconsonantică, mai rar biconsonantică sau policonsonantică. Fiecare cuvânt are o rădăcină care prin ea însăşi nu înseamnă nimic, pentru că este alcătuită doar din consoane. În funcţie de vocalizare capătă diferite înţelesuri.

מ ל ך

rădăcina verbului

מָלַךְ

el a domnit

מֶלֶךְ — rege

מַלְכָּה — regină

מַלְכוּת
regat

b.2.Aceste rădăcini semite provin din forme verbale propiu-zise sau dintr-un substantiv primitiv. Cele mai multe provin din verbe, din ele derivând şi alte părţi de cuvânt (substantive, particule).

Verb primitiv propriu-zis:

כָּתַב - el a scris

Cele care îşi au origina în substantive sunt mai puţine şi se numesc denominative.

Verbe denominative:

אֹהֶל -cort אָהַל -el a întins cort

קֵן -cuib קִנֵּן -el a făcut cuib

b.3.La verbele tranzitive triconsonantice din ebraica biblică, vocalizarea la kal perfect se face după cum urmează: Sub primul radical se aşează kameţ (a lung, care iniţial era scurt, dar s-a lungit fiind în silabă deschisă, iar sub următorul (al doilea) patah. Al treilea rămâne nevocalizat.

כָּתַב - el a scris

b.4.La verbele stative-intranzitive la kal perfect cu rădăcina triconsonantică al doilea radical se vocalizează cu “o” lung provenit din “u” scurt sau cu “e” lung provenit din “i” scurt care ca şi în primul caz s-a lungit. (Aceste verbe descriu o condiţie fizică sau o stare de fapt.) În limba ebraică aceste verbe reţin structura protosemitică şi pot fi încadrate după trei clase: *katal*, *kato(u)l* şi *kate(i)l*.

Katal	*kato(u)l*	*kate(i)l*
גָּדַל - el este mare	זָקֵן -el este bătrân	קָטֹן - el est mic
קָדַשׁ - el este sfânt	יָרֵא -el este înfricoşat	יָכֹל - el este capabil
קָרַב - el este aproape		

Astfel în funcţie de vocala tematică a verbelor există două clase de verbe de stare, de tip *holem* şi de tip *ţere*:

i.Verbele intranzitive de tip *holem:*

3ms יָכֹל 3cp יְכֹלוּ

3fs יְכֹלָה

2ms	יָכֹלְתָּ	2mp	יְכָלְתֶּם
2fs	יָכֹלְתְּ	2fp	יְכָלְתֶּן
1cs	יָכֹלְתִּי	1cp	יָכֹלְנוּ

Verbele din această clasă păstrează vocala *holem* pe tot parcursul declinării mai puţin acolo unde vocala trebuie să se reducă din pricina sufixului-desinenţă. De observat că la persoana a 2-a plural, masculin şi feminin, vocala tematică *holem* se reduce la *kameţ-hatuf*, ca vocala unei silabe închise neaccentuate.

ii.Verbe intranzitive de tip *ţere:*

3ms	כָּבֵד	3cp	כָּבְדוּ
3fs	כָּבְדָה		
2ms	כָּבַדְתָּ	2mp	כְּבַדְתֶּם
2fs	כָּבַדְתְּ	2fp	כְּבַדְתֶּן
1cs	כָּבַדְתִּי	1cp	כָּבַדְנוּ

Singura modificare vizibilă este schimbarea vocalei *patah* de la persoana a 3-a masculin singular, la verbele regulate, cu vocala *ţere*.

b.5.Un grup mic de verbe au rădăcina cu dublă vocalizare sub radicalul al doilea. Acestea au într-o formă pe patah şi sunt verbe tranzitive şi altele pe ţere şi sunt intranzitive. De obicei sensul verbelor e marcat de vocala din radicalul al doilea. Verbele cu dublă vocalizare şi dublu înţeles se deosebesc între ele deoarece ţere se aşează în radicalul doi la forma pauzală-intranzitive, iar patah pe cele nepauzale-tranzitive.

מָלָא - el a umplut

מָלֵא - el este plin

אָהַב -el a iubit

אָהֵב -el este iubit

Rădăcina verbelor se află la kal perfect, pers III, sg. care este vocalizată după modelul prezentat mai sus. Această rădăcină are accentul pe ultima silabă şi la verbele kuiescente în radicalul doi (ain vav şi ain yud). Rădăcina verbelor kuiescente se găseşte la infinitivul constructus.

b.6. Conjugarea Kal pentru imperfectul din limbă ebraică se face pornind de la forma de bază (pentru imperfect este infinitivul conctructus), care în cazul lui קָטַל este קְטֹל, la care se adaugă un set fix de prefixe si sufixe. (Pentru verbele tranzitive.)

Câteva verbe stative–intranzitive la kal imperfect (clasa "e") au sub a doua consoana patah în loc de holem, deoarece preferă patahul în loc de holem. Un exemplu bun este כָּבֵד "el este important, el este onorat", care la kal imperfect se prezintă sub următoarea formă יִכְבַּד.

3ms	יִכְבַּד	3mp	יִכְבְּדוּ
3fs	תִּכְבַּד	3fp	תִּכְבַּדְנָה
2ms	תִּכְבַּד	2mp	תִּכְבְּדוּ
2fs	תִּכְבְּדִי	2fp	תִּכְבַּדְנָה
1cs	אֶכְבַּד	1cp	נִכְבַּד

c. Clasificarea verbelor

Verbele limbii ebraice sunt organizate pe grupe, în conformitate cu tipul consoanelor din rădăcină:

c.1. Verbele tari (1/5 din verbe), regulate, sunt acele verbe a căror rădăcină este formată din trei radicali, trei consoane (altele decât cele guturale), ce îşi păstrează caracterul consonantic în timpul inflexiunii (Forma perfect kal 3ms). Aici se încadrează verbul paradigmatic al cursului, קָטַל, dar şi altele asemenea lui, de exemplu פָּקַד, מָלַךְ, sau כָּתַב. Verbele cu vav şi yud în mijloc se descalifică din această categorie.

c.2. Verbele guturale sunt cele care au în rădăcină o guturală care în timpul flexiunii îşi păstrează particularităţile şi nu dispare din radical. Modificările ce apar în cazul lor afectează doar vocalizarea. (Din acest considerent, Silviu Tatu este de părere că verbele cu o guturală respectă caracterul verbelor tari. Sunt doar excepţii când la nifal imperfect verbele cu consoana I o guturală pierd întărirea (GKC, §62). Din acest motiv verbele guturale ar putea fi clasificate ca o categorie a verbelor tari, după cum procedează Gesenius şi Semer (1993, 48-50).)

Însă cel mai indicat este ca ele să fie considerate ca făcând parte dintr-o grupă aparte.

În funcţie de poziţia guturalei printre radicalii rădăcinii, verbele guturale sunt clasificate în trei categorii:

i.Primae gutturalis (consoana I o guturală) Aici intră verbele care conţin una dintre guturale hei, het, ain şi uneori reiş.

עָזַב - el a abandonat

ii. Mediae gutturalis (consoana II -mediană- o guturală)

בָּחַר - el a ales

iii.Tertiae gutturalis (consoana III o guturală).

זָבַח - el a sacrificat

Modificările infixului vocalic, în cazul verbelor guturale, apar conform preferinţelor vocalice ale guturalelor: iau şeva compus în loc de şeva simplu, preferă vocale de tip patah atât ca vocală proprie cât şi ca vocala silabei anterioare.

***Atenţie sporită trebuie acordată consoanelor alef şi hei care în anumite situaţii kuiescită. Prin urmare, trebuie verificat caracterul consonantic. Dacă funcţionează ca şi kuiescente, verbele respective se încadrează în categoria **verbelor slabe**.

c.3. Verbele slabe Sunt acele verbe care au cel puţin unul dintre radicali o consoană slabă **(א, ה, ו, י,** sau **נ)**, prezenţa căreia inducând modificări ale rădăcinii verbale originare. Verbele cu vocala vav sau yud in mijloc se descalifică automat din categoria verbelor tari şi intră in categoria verbelor slabe.

De asemenea verbele sunt considerate slabe când au în constituţia lor una sau mai multe consoane ce sunt guturale. Un verb este de asemenea slab dacă începe cu yud, vav şi nun, şi când a doua şi a treia consoană sunt identice. Catalogarea verbelor slabe face uz de noţiunea introdusă în Evul Mediu de gramaticienii evrei. Cuvântul פָּעַל a fost preluat din ebraica biblică unde însemna „faptă, acţiune, lucrare," pentru a desemna „verbul" (Mansoor 1980, 80). În funcţie de poziţia consoanelor care dau caracterul „slab" verbului, acesta va fi numit cu litera corespunzătoare din rădăcina cuvântului פָּעַל. Prima consoana este numită פ, a doua ע, iar a treia ל. Grafic se mai foloseşte în plus „lemala" (ghilimelele). De exemplu verbele care au ca primă consoana *nun* se vor numi *Pe Nun,* iar grafic se va scrie פ"ן.

În funcţie de consoana slabă verbele slabe se împart în următoarele categorii: verbe slabe propriu-zis (פ"ן, ע"ע-sau geminate), verbe foarte slabe (פ"א, פ"י, פ"ו, ע"ו , ע"י , ל"א , ל"ה) şi verbe dublu-slabe (פ"ן - נָגַע, עָשָׂה, יָדַע, בָּה).

După natura consoanelor dintr-o rădăcină şi după modul cum el dispar dintr-un radical, verbele slabe se împart în două categorii: contrase şi kuiescente:

c.3.1. Verbele contrase se cataloghează după locul pe care consoana îl ocupă în radicalul unui verb şi sunt de trei feluri:

c.3.1.1. Contrase în primul radical (Verbele care încep cu litera nun, numite şi "pe nun" פ"ן.

נָגַשׁ - el s-a apropiat

c.3.1.2. Contrase în radicalul II sau verbe “ain ain” ע”ע care în radicalul 2 şi 3 li se repetă o consoană. (Verb geminate)

סָבַב - el a înconjurat

c.3.1.3.Contrase în radicalul III, care au tav sau nun în ultimul radical. Aceste verbe sunt contrase în lamed, care coincide cu radicalul III. (ל”ת , ל”ן)

כָּרַת - el a tăiat, el a făcut legământ

נָתַן - el a dat

c.3.2. Verbe kuiescente – sunt verbele ce conţin în radicalul lor una din consoanele kuiescente alef, hei, vav şi yud. După poziţia ocupată de litera kuiescentă în radicalul acestor verbe, sunt de trei feluri:

c.3.2.1.Verbe kuiescente în primul radical sau în **פ.** Ele încep cu una dintre kuiescentele alef, vav, yud şi se numesc verbe פ”א, פ”י şi פ”ו.

אָמַר - el a spus

וָשַׁב - el a stat

יָשַׁב - el a stat

c.3.2.2. Verbe kuiescente în radicalul II sau în ain. În această grupă se încadrează verbele care au pe vav sau yud în radicalul doi, de acea se numesc ע”ו , ע”י .

קוּם - el s-a sculat

בִּין - el a înţeles

c.3.2.3. Verbe kuiescente sunt cele care în radicalul III sau în lamed au pe alef sau pe hei, de aceea se numesc şi verbe ל”א , ל”ה.

מָצָא - el a găsit

גָּלָה - el a descoperit

În grupa verbelor neregulate sunt incluse şi verbele defective care nu au în flexiune toate formele, modurile sau timpurile. După unii lingvişti ele sunt verbele neregulate פ”ן şi ע”ע.

c.4.Verbele defective sunt cele care au cele mai multe neregularităţi şi care aparţin la două clase verbale sau care nu au forme verbale pentru toate familiile şi timpurile, motiv pentru care se asociază cu altele pentru a se completa reciproc.

*** Sunt verbe slabe care pot avea mai mult decât o singură consoană slabă, acest fapt făcând ca verbul să capete caracteristici comune ambelor clase de verbe.

הָיָה -el a fost, Pe Guturală, Lamed Guturală

חָטָא -el a păcătuit, Pe Guturală, ל”א

	SISTEM TRADIŢIONAL	SISTEM MODERN

	פָּעַל Verb paradigmă		III II I Număr rădăcini
1	עָזַב - el abandonează	פ Guturală	I – Guturală
2	בָּחַר - el alege	ע Guturală	II – Guturală
3	זָבַח - el sacrifică	ל Guturală	III – Guturală
4	סָבַב - el a înconjurat	ע״ע Ain Ain	II=III, II şi III rădăcini gemene
5	נָגַשׁ - el s-a apropiat	פ״ן Pe Nun	I-Nun
6	אָמַר - el a spus	פ״א Pe Alef	I-Alef
7	יָשַׁב - el a stat	פ״י Pe Yud	I-Yud
8	וָשַׁב - el a stat	פ״ו Pe Vav	I-Vav
9	קוּם - el s-a scula	ע״ו Ain Vav	II-Vav
10	בִּין - el a înţeles	ע״י Ain Yud	II-Yud
11	מָצָא - el a găsit	ל״א Lamed Alef	III-Alef
12	גָּלָה - el a descoperit	ל״ה Lamed Hei	III-Hei
כָּרַת - el a făcut legământ, el a tăiat - ל״ת, נָתַן - el a dat, ל״ן			

d. Caracterul verbelor

Verbele limbii ebraice pot fi bisilabice şi monosilabice.

d.1. Verbe bisilabice:

Spre deosebire de limba română si de alte limbi indo-europene, în limba ebraică verbele sunt prezentate in forma de dicţionar la o forma de kal perfect 3ms. Forma kal 3ms are în mod normal trei consoane şi două vocale împărţind cuvântul în trei silabe, accentul căzând pe ultima. Prima silabă este întotdeauna deschisă şi are de obicei ca vocală pe kameţ. A doua silabă este închisă cu excepţia cazului când ultimul radical/consoană este alef sau hei. Aceasta are vocala patah dacă nu are drept consoană finală una din cele două guturale prezentate anterior, caz în care va avea vocala kameţ.

מָלַךְ - el a domnit

מָצָא - el a găsit

d.2. Pe lângă verbele bisilabice pot fi întâlnite in limba ebraică şi verbe monosilabice. Aceste verbe au devenit monosilabice datorită unei contracţii a consoanei yud sau vav cu vocala dinainte formând o vocală neshimbabilă (un diftong) şi a încetat astfel să mai funcţioneze ca şi consoana. Aceste verbe ce nu mai au consoana de mijloc se numesc “verbe cu vocala de mijloc”. Pentru aceste verbe forma de dicţionar este cea a infinitivului, deoarece în această formă ele păstrează cei trei radicali astfel încât pot fi recunoscute.

בּוֹא -el a mers, el a intrat מוּת -el a murit

קוּם -el a ridicat שׁוּב - el a întors

(Acestea sunt la forma perfect, kal, 3ms.)

***În cazul verbelor cu vav sau yud la mijloc şi care se termină in hei sau het acel yud sau vav din mijloc nu se mai contractă cu vocala precedentă si vav sau yud vor funcţiona ca nişte consoane obişnuite .

הָיָה -el a fost צָוָה -el a ordonat

e. Dagheşul din primul radical al tuturor formelor verbale este lene. El nu are nici o importanţă pentru identificarea uneia dintre ele. La verbele care nu posedă ca prim radical un BeGaDKePaT dagheşul lipseşte.

f. Moduri şi timpuri verbale

În limba ebraică sunt puţine moduri verbale personale şi impersonale.

Ca moduri personale în limba ebraică sunt: indicativul (cu două timpuri – perfectul şi imperfectul), imperativul, iusivul (conjunctiv) şi cohortativ (optativ). Iusivul sau imperfectul apocopat (prescurtat) are numai două persoane (2, 3) şi arată dorinţa de împlinire pentru o acţiune sau de realizare a unei stări. Cohortativul are doar persoana I şi exprimă voinţa sau starea sufletească a persoanei de a împlini o lucrare. Se traduce cu optativul românesc.

Modurile impersonale din limba ebraică sunt: infinitivul construct şi absolut, participiul activ şi pasiv şi gerundivul.

În limba ebraică acţiunea nu se raportează la cele trei timpuri, trecut, prezent, viitor, ci se are în vedere momentul împlinirii sau neîmplinirii unei lucrări. Momentul împlinirii acţiunii nu are în vedere timpul, ci săvârşirea sau nesăvârşirea unei lucrări.

În limba ebraică există trei timpuri: prezentul – prin care se redă o acţiune încheiată sau realizarea unei stări, perfectul – care se traduce prin perfectul compus, perfectul simplu, mai mult ca perfectul, viitorul, prezentul şi uneori cu imperfectul (cu viitorul simplu corespunde atunci când acţiunea e realizată înaintea alteia ce va urma să fie împlinită-perfectul profetic) şi imperfectul – care exprimă neîmplinirea unei acţiuni sau o stare incomplet realizată. Imperfectul arată o stare împlinită, ceva vag şi el se traduce de obicei cu viitorul simplu şi în alte cazuri după context mai este redat şi prin prezent.

Verbele in limba ebraică nu au timpul legat de forma lor ci este determinat de contextul în care stau. Pentru precizarea în timp a acţiunii verbale se foloseşte contextul şi unele reguli sintactice. Un verb poate fi tradus in funcţie de context atât în stare de trecut, prezent, dar şi de viitor.

În textul biblic lipseşte prezentul înlocuit după context cu celelalte tipuri. La fel în ebraica modernă este absent, însă este suplinit de participiul activ şi pronumele personal separat.

g. Gen, număr, persoană

Genul, numărul şi persoana sunt exprimate sufixe şi prefixe (aformative) Acestea provin din formele prescurtate ale pronumelui personal care ajută la flexiunea verbului. (La imperfect spre deosebire de perfect rădăcina verbului primeşte atât sufixe cât şi prefixe deoarece în cazul imperfectului interesează mai întâi persoana şi apoi lucrarea.)

d. Formele de conjugare

În limba ebraică rădăcina verbului este trecută prin 7 forme de conjugare sau binyanim בִּנְיָנִים.

Prima formă de conjugare este kal. Din ea derivă celelalte forme de conjugare care exprimă diferite nuanţe al acţiunii. Prin urmare o bună cunoaştere a formelor verbale din conjugarea Kal va facilita înţelegerea celorlalte. Numele conjugării Kal provine de la rădăcina קַלַּל „el este uşor”. Kal corespunde rădăcinei verbale de acţiune simplă. Numele celorlalte conjugări provin de la rădăcina פָּעַל**.** Denumirea celor 6 forme stă în strânsă legătură cu paradigma iniţială a verbelor care este radicalul פָּעַל - el a lucrat, el a făcut**.** Numele lor reflectă chiar forma de bază a perfectului 3m.s.: נִפְעַל (*Nifal*), פִּעֵל (*Piel*), פֻּעַל (*Pual*), הִתְפַּעֵל (*Hitpael*), הִפְעִיל (*Hifil*), הָפְעַל (*Hofal*). Acestea vor servi ca denumire pentru toate categoriile, conjugările, de verbe regulate şi neregulate. Cu timpul s-a renunţat la verbul פָּעַל ca paradigmă a verbelor regulate. Pentru verbele regulate se foloseşte azi verbul קָטַל - el a distrus, el a ucis.

Cele 7 conjugări ale verbului ebraic sunt: (פָּעַל - קָלַל) *Kal*, נִפְעַל (*Nifal*), פִּעֵל (*Piel*), פֻּעַל (*Pual*), הִתְפַּעֵל (*Hitpael*), הִפְעִיל (*Hifil*), הָפְעַל (*Hofal*).

Acţiunea verbului în forma cea mai simplă este redată prin forma kal iar celelalte 6 prin schimbarea vocalelor. În urma acestor schimbări se obţin sensuri noi ale verbului, fără a fi vorba de noi rădăcini aparte.

Cele 7 forme exprimă 3 feluri de acţiuni – simplă, intensă şi cauzativă. Acestea pot active, pasive şi reflexive.

În continuare prezentam un tabel ce arata structura verbului ebraic după acţiunea ce o determină (diateza) :

		Caracterul acţiunii / Diateza		
		Activă	Pasivă	**Reflexivă**
Tipul de acţiune	Simplă	Kal פָּעַל / קָל	Nifal נִפְעַל	Nifal נִפְעַל
	Intensă	Piel פִּעֵל	Pual פֻּעַל	Hitpael הִתְפַּעֵל
	Cauzativă	Hifil הִפְעִיל	Hofal הָפְעַל	

Sunt verbe care se conjungă prin cele 7 forme, iar altele se pot trece numai printr-o formă sau două. În dicţionarele ebraice verbul este prezentat la toate formele la care el se poate folosi.

5.2. Perfectul

5.2.1. Starea perfectă a tulpinii (conjugării) verbale Kal a verbelor tari

a. Verbele în limba ebraică au doar doua timpuri, stări, cu posibile conjugări complete la toate genurile si numerele: perfect şi imperfect. Forma perfectă a verbului reflectă o acţiune incompletă .

b. Formele declinării Kal perfect pot fi uşor realizate începând cu forma de bază kal 3ms la care se adaugă numai sufixe pronominale. Se va avea în vedere faptul că o dată cu adăugarea terminaţiilor/desinenţelor vocalice se produc schimbări în interiorul formei de bază. Ca urmare a deplasării accentului de pe ultima silabă formată de terminaţia vocalică cu ultima consoană, vocala celei de-a doua consoane va fi afectată şi se va reduce până la şeva vocalic.

Pentru a reţine uşor aceste terminaţii trebuie observată o anumită logică cu privire la ele: există o forma de bază (3ms), la care pentru 3fs si 3cp se adaugă două sufixe vocalice, sunt patru sufixe consonantice pentru 2ms, 2fs,1cs si 1cp şi două terminaţii grele pentru 2mp si 2fp. Terminaţiile sunt aceleaşi indiferent dacă sunt verbe tari sau slabe. Terminaţiile grele determină o schimbare a vocalei din primul radical mergând după modelul substantivului.

Conjugarea Kal a perfectului este una sufixată. Pentru identificarea persoanelor (1, 2, 3), a numerelor (singular şi plural) şi a genurilor (masculin şi feminin), se folosesc desinenţele (flective specifice verbelor). Acestea se ataşează rădăcinii lexicale, în cazul verbelor regulate triconsonantice.

Sufixele pentru Kal perfect sunt urmatoarele:

3ms	־	3cp	וּ
3fs	ה ָ		
2ms	תָּ	2mp	תֶּם
2fs	תְּ	2fp	תֶּן
1cs	תִּי	1cp	נוּ

c. Vocalizarea formei perfect kal 3ms

La verbele tranzitive triconsonantice din ebraica biblică, vocalizarea la kal perfect 3ms se face după cum urmează: Sub primul radical se aşează kameţ (a lung, care iniţial era scurt, dar s-a lungit fiind în silabă deschisă, iar sub următorul (al doilea) patah. Al treilea rămâne nevocalizat.

כָּתַב - el a scris

La verbele stative-intranzitive la kal perfect cu rădăcina triconsonantică al doilea radical se vocalizează cu “o” lung provenit din “u” scurt sau cu “e” lung

provenit din “i” scurt care ca şi în primul caz s-a lungit. (Aceste verbe descriu o condiţie fizică sau o stare de fapt.) În limba ebraică aceste verbe reţin structura protosemitică şi pot fi încadrate după trei clase: *katal, kato(u)l* şi *kate(i)l*.

Katal	*kato(u)l*	*kate(i)l*
גָּדַל - el este mare	זָקֵן -el este bătrân	קָטֹן - el est mic
קָדַשׁ - el este sfânt	יָרֵא -el este înfricoşat	יָכֹל - el este capabil
קָרַב - el este aproape		

Astfel în funcţie de vocala tematică a verbelor există două clase de verbe de stare, de tip *holem* şi de tip *ţere*:

i.Verbele intranzitive de tip *holem:*

3ms	יָכֹל	3cp	יָכְלוּ
3fs	יָכְלָה		
2ms	יָכֹלְתָּ	2mp	יְכָלְתֶּם
2fs	יָכֹלְתְּ	2fp	יְכָלְתֶּן
1cs	יָכֹלְתִּי	1cp	יָכֹלְנוּ

Verbele din această clasă păstrează vocala *holem* pe tot parcursul declinării mai puţin acolo unde vocala trebuie să se reducă din pricina sufixului-desinenţă. De observat că la persoana a 2-a plural, masculin şi feminin, vocala tematică *holem* se reduce la *kameţ-hatuf*, ca vocala unei silabe închise neaccentuate.

ii.Verbe intranzitive de tip *ţere:*

3ms	כָּבֵד	3cp	כָּבְדוּ
3fs	כָּבְדָה		
2ms	כָּבַדְתָּ	2mp	כְּבַדְתֶּם
2fs	כָּבַדְתְּ	2fp	כְּבַדְתֶּן
1cs	כָּבַדְתִּי	1cp	כָּבַדְנוּ

Singura modificare vizibilă este schimbarea vocalei *patah* de la persoana a 3-a masculin singular, la verbele regulate, cu vocala *ţere*.

În cazul în care ultimul radical al verbului este alef sau hei va avea sub a doua consoană vocala kameţ.

מָלַךְ - el a domnit

מָצָא - el a găsit

În cazul în care al doilea radical al verbului este yud sau vav are loc o contracţie cu vocala de dinainte formându-se o vocală neshimbabilă (un diftong), încetat astfel să mai funcţioneze ca şi consoană. În acest ca verbul va fi monosilabic. Aceste verbe ce nu mai au consoana de mijloc se numesc “verbe cu vocala de

mijloc”. Pentru aceste verbe forma de dicţionar este cea a infinitivului, deoarece în această formă ele păstrează cei trei radicali astfel încât pot fi recunoscute.

בּוֹא -el a mers, el a intrat מוּת -el a murit שִׂים - a pune, a plasa

קוּם -el a ridicat שׁוּב - el a întors

***În cazul verbelor cu vav sau yud la mijloc şi care se termină in hei sau het acel yud sau vav din mijloc nu se mai contractă cu vocala precedentă si vav sau yud vor funcţiona ca nişte consoane obişnuite.

הָיָה -el a fost צָוָה -el a ordonat

d. Rădăcina lexicală (verb paradigmă) folosită în acest manual este cea a verbului קָטַל - el a distrus, el a ucis. S-a preferat această rădăcină deoarece nici una dintre consoane nu este slabă şi posedă forme viabile pentru toate familiile.

În cazul unui verb tare, cum ar fi de exemplu קָטַל, sufixele (preformativele) funcţionează în felul următor:

3ms	Nu are terminaţie		קָטַל		קָטַל	el a ucis	3cp	וּ	+	קָטַל	=	קָטְלוּ	ei au ucis
3fs	ה	+	קָטַל	=	קָטְלָה	ea a ucis								
2ms	תָּ	+	קָטַל	=	קָטַלְתָּ	tu ai ucis	2mp	תֶּם	+	קָטַל	=	קְטַלְתֶּם	voi aţi ucis
2fs	תְּ	+	קָטַל	=	קָטַלְתְּ	tu ai ucis	2fp	תֶּן	+	קָטַל	=	קְטַלְתֶּן	voi aţi ucis
1cs	תִּי	+	קָטַל	=	קָטַלְתִּי	eu am ucis	1cp	נוּ	+	קָטַל	=	קָטַלְנוּ	noi am ucis

Se poate observa că modificările ce survin în timpul flexiunii sunt determinate de ataşarea pronumelor personale prescurtate care sunt numite impropriu sufixe pronominale (aformative). Preformativele primesc nume de prefixe caracteristice şi desemnează forma de conjugare a unui verb cum este consoana nun pentru nifal şi hei pentru hifil.

În textul Bibliei se întâlnesc şi excepţii de la formele normale. De exemplu pentru pers. a III-a s.f. (cf. Deut. 32: 36) avem אָזְלַת - ea a slăbit, sau pentru pers. a II-a m. în loc de תָּ avem תָּה, sau în loc de תְּ apare תִּי (conf. Ier. 32:21).

Sufixele reproduc, după cum se poate constata, pronumele personale corespunzătoare.

e. Se observă trei modele de ataşare vocalică. Primul model, cel mai simplu, apare la 2ms, 2fs, 1cs, şi 1cp, acolo unde prefixul nu induce nici o modificare a rădăcinii. Aceste sufixe se numesc sufixe consonantice uşoare, sau neaccentuate, deoarece accentul verbului continuă să rămână pe ultima silabă a formei originare. Al doilea model, apare la 3fs, şi 3cp, acolo unde sufixele sunt vocale lungi. Adăugarea lor creează o nouă silabă, accentul se deplasează spre noua silabă finală

şi determină reducţia vocalei din silaba anterioară (reducţie pretonică). Aceste sufixe se numesc vocalice accentuate. Al treilea model, apare la 2mp, şi 2fp. În acest caz sufixul aduce o întreagă silabă, închisă şi accentuată. Reducţia va fi preferată acum în silaba a doua de la cea accentuată, adică silaba propretonică. Aceste sufixe se numesc consonantice grele.

f. Dagheşul din primul radical al tuturor formelor verbale este *lene*. El nu are nici o importanţă pentru identificarea uneia dintre ele. La verbele care nu posedă ca prim radical un *BeGaDKePaT* daghişul lipseşte.

g.Analiza trebuie să includă următoarele informaţii, de preferat în forma abreviată:

Timpul	**Conjugarea**	**Persoana**	**Genul**	**Numărul**	**Rădăcina**
Perf.	Kal	3/2/1	m./f./c.	sg./pl.	√ קטל

h. Traducerea perfectului

Traducerea unui perfect poate fi uneori complicată. În general însă, timpul perfect exprimă o acţiune încheiată. Încadrarea temporală poate fi, în funcţie de context, de trecut, prezent sau viitor. Perfectul nu exclude durata, acţiunea poate să fi fost încheiată în trecut sau va fi încheiată în viitor.

Cele mai uzuale posibilităţi de traducere a perfectului sunt următoarele:

1.Perfectul compus

1.1.Cu rol de trecut definit: Ea mi-a dat din copac (Gen. 3:12)

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים

La început **a creat** Dumnezeu…(Gen. 1:1)

1.2. Acţiune încheiată în trecut dar cu efecte continue în prezent (este vorba despre prezentul narativ).

וְיוֹנָה יָרַד אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה

Iar Iona **se coborî** pe fundul… (Iona1:5)

1.3.Dacă acţiunea verbului s-a desfăşurat înaintea acţiunii verbului anterior se va prefera mai mult ca perfectul.

וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יהוה אֱלֹהִים

Acum şarpele era mai şiret decât toate fiarele câmpului pe care le **făcuse** Domnul Dumnezeu (Gen. 3:1)

2. Perfectul habitual. Când acţiunea verbului s-a realizat în repetate rânduri, vorbim despre perfectul habitual.

רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ לְאָבִיו בַּצֹּאן וּבָא הָאַרְיֵ וְאֶת־הַדּוֹב וְנָשָׂא שֶׂה מֵהָעֵדֶר׃

Păstor era robul tău pentru tatăl său la turmă şi când venea leul sau ursul şi lua oaie din turmă… (1 Sam 17: 34)

3.Un verb la perfect poate fi tradus ca mai mult ca prefect (ca o acţiune completată înainte de un punct de referinţă din trecut).

וַיהוָה פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃

Şi Domnul a vizitat pe Sara aşa cum zisese. (Gen 21:1)

4. Perfectul poate avea şi valoare de prezent, mai ales în cazul verbelor de stare, acele verbe care definesc gândirea, cunoaşterea sau percepţia.

וְאַתָּה יהוה יְדַעְתָּנִי תִרְאֵנִי וּבָחַנְתָּ

Căci Tu, Doamne, **mă cunoşti**, **mă vezi** şi **mă încerci**. (Ier. 12:3)

הִנֵּה אַתָּה זָקַנְתָּ

Iată, tu eşti batrân ! (1 Sam. 8:5)

5.Perfectul mai poate fi întâlnit prefixat de conjuncţia vav care poartă numele de vav consecutiv şi care face ca verbul să fie în raport de coordonare cu alte verbe din frază sau exprimă o relaţie consecutivă. Valoarea perfectului cu vav capătă un sens conversiv în sesnsul că perfectul este convertit dintr-un timp trecut într-unul viitor.

וְשָׁמַעְתָּ יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת

Şi ascultă Israele şi caută să faci… (Deut. 6: 3)

וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי

Şi (când) mă voi culca cu părinţii mei şi să mă scoţi… (Gen. 47:30)

i. Subiectul se acorda in persoana, gen si număr cu verbul. Aceasta regula se aplica la toate formele de perfect , imperfect si imperativ .

זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה

Aceasta este ziua ce Domnul a făcut-o ! (Ps. 118:24)

j. Subiectul pronominal nu are nevoie sa fie scris separat căci este înglobat in verb. Când apare totuşi separat este pentru a adaugă claritate si pentru a sublinia acest subiect .

וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי

Şi Eu ştiu ca mântuitorul meu e viu. (Iov 19:25)

k. Ordinea in propozitie

Ordinea normală în propoziţia ebraică este: verb, subiect (plus toţi modificatorii), şi in final complementul (cu orice alt modificator). Adverbul este plasat înaintea verbului.

נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בֶּחָרֶב

Au căzut părinţii noştri de sabie. (2 Cron. 29:9)

לֹא־שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה

Nu au ţinut părinţii noştri Cuvântul Domnului. (2Cron. 34:21)

Când ordinea este diferită se doreşte sublinierea acelei părţi de vorbire care îşi schimbă locul.

דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ

Calea păcii ei nu o cunosc… (Isa. 59:8)

לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי

Pâinea eu nu am mâncat… (Deut. 9:9)

f. Negarea perfectului

Perfectul se neagă cu ajutorul adverbului **לא**. Foarte frecvent adverbul se leagă de verbul negat prin machef.

וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃

Dar pentru nu a găsit ajutor ca (potrivit) pentru el.(Gen. 2:20)

Sinonimul poetic al adverbului **לא** este **בַּל**.

אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה לָנֶצַח׃

El zice: în inima lui a uitat Dumnezeu şi-a ascuns faţa nu a văzut niciodată. (Ps. 10:11)

***Există situaţii când adverbul de negaţie guvernează două verbe aparţinând la două propoziţii diferite. Aceste cazuri se întâlnesc mai frecvent în poezie, acolo unde conciziunea obligă autorii să renunţe la silabele suplimentare, de importanţă secundară.

לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי וְלֹא גִדַּלְתִּי בַּחוּרִים רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת׃

Şi nu am muncit şi nu am dat naştere şi nu am crescut tineri (nici nu) am educat fecioare. (Isaia 23:4

5.2.2.Celelalte şase conjugări la forma perfect

In continuare vor fi prezentate celelalte conjugări ale verbului la forma perfect. Forma kal va sluji ca formă de referinţă pentru compararea cu celelalte structuri. in capătul de tabel sunt înscrise denumirea structurii, şi caracteristicile specifice fiecărei forme verbale, pătratele fiind consoanele for

	Kal פָּעַל	Nifal נִפְעַל	Piel פִּעֵל	Pual פֻּעַל	Hitpael הִתְפַּעֵל	Hifil הִפְעִיל	Hofal הָפְעַל

	קָל						
	□□□	□□□ִ	□□ִ□	□□ֶ□	□□ִתְ□□	□□□ִהְ	□□□ָהְ
	Simplă Activă	Simplă Pasivă	Intensă Activă	Intensă Pasivă	Intensă Reflexivă	Cauzativă Activă	Cauzativă Pasivă
	El a omorât	el a fost omorât	el a ucis	el a fost ucis	el s-a sinucis	el a cauzat omorârea	El a fost cauza omorârii
3m s	קָטַל	נִקְטַל	קִטֵּל	קֻטַּל	הִתְקַטֵּל	הִקְטִיל	הָקְטַל
3fs	קָטְלָה	נִקְטְלָה	קִטְּלָה	קֻטְּלָה	הִתְקַטְּלָה	הִקְטִילָה	הָקְטְלָה
2ms	קָטַלְתָּ	נִקְטַלְתָּ	קִטַּלְתָּ	קֻטַּלְתָּ	הִתְקַטַּלְתָּ	הִקְטַלְתָּ	הָקְטַלְתָּ
2fs	קָטַלְתְּ	נִקְטַלְתְּ	קִטַּלְתְּ	קֻטַּלְתְּ	הִתְקַטַּלְתְּ	הִקְטַלְתְּ	הָקְטַלְתְּ
1cs	קָטַלְתִּי	נִקְטַלְתִּי	קִטַּלְתִּי	קֻטַּלְתִּי	הִתְקַטַּלְתִּי	הִקְטַלְתִּי	הָקְטַלְתִּי
3cp	קָטְלוּ	נִקְטְלוּ	קִטְּלוּ	קֻטְּלוּ	הִתְקַטְּלוּ	הִקְטִילוּ	הָקְטְלוּ
2mp	קְטַלְתֶּם	נִקְטַלְתֶּם	קִטַּלְתֶּם	קֻטַּלְתֶּם	הִתְקַטַּלְתֶּם	הִקְטַלְתֶּם	הָקְטַלְתֶּם
2fp	קְטַלְתֶּן	נִקְטַלְתֶּן	קִטַּלְתֶּן	קֻטַּלְתֶּן	הִתְקַטַּלְתֶּן	הִקְטַלְתֶּן	הָקְטַלְתֶּן
1cp	קָטַלְנוּ	נִקְטַלְנוּ	קִטַּלְנוּ	קֻטַּלְנוּ	הִתְקַטַּלְנוּ	הִקְטַלְנוּ	הָקְטַלְנוּ

a.Funcţiile nifalului[4]

Originea consoanei **nun** care augmentează formele verbale de Nifal este foarte nesigură. Majoritatea gramaticienilor preferă să evite discutarea originii etimologice a acestui prefix acordând în schimb mai multă atenţie funcţiilor pe care le poate lua un verb la Nifal. Aceeaşi erudiţi iau în considerare cazul Nifalului în relaţie cu conjugarea Kal. Ambelor conjugări le lipseşte elementul cauzativ. Cel mai bine Nifalul este înţeles ca şi pasivul lui Kal, adică acţiunea se răsfrânge asupra subiectului. În acest caz subiectul nu mai este săvârşitorul acţiunii, cum era cazul la Kal. Deşi este cea mai frecventă, funcţia pasivă nu este singura. Nifalul mai poate funcţiona reflexiv sau reciproc faţă de Kal.

a.1. Nifal ca pasivul lui Kal:

Kal	דָּרַשׁ	el a căutat
Nifal	נִדְרַשׁ	el a fost căutat (şi găsit)

בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי

În ziua necazului meu **am căutat** (pe) Domnul... (Ps. 77:3)

נִדְרַשְׁתִּי לְלוֹא שָׁאֲלוּ נִמְצֵאתִי לְלוֹא בִקְשֻׁנִי

[4] Funcţiile celorlalte şase conjugări se regăsesc şi în cazul imperfectului, etc.

Am fost descoperit celor ce nu au întrebat şi **am fost găsit** de cei ce nu căutau… (Is. 65:1)

a.2. Nifal ca reflexivul lui Kal:

Kal	מָכַר	el a vândut
Nifal	נִמְכַּר	el a fost vândut

וְהַמְּדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרָיִם

Iar madianiţii l-**au vândut** în Egipt... (Gen. 37:36)

וְכִי־יָמוּךְ אָחִיךָ עִמָּךְ וְנִמְכַּר־לָךְ לֹא־תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת עָבֶד׃

Iar când sărăceşte fratele tău lângă tine şi ţi **se vinde** ţie să nu-l exploatezi cu muncă de rob (Lev. 25:39)

a.3. Nifal ca reciprocul lui Kal:

Kal	רָאוּ	ei au văzut
Nifal	נִרְאוּ	ei s-au văzut (întâlnit)

מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃

Ce **ai văzut** de ai făcut lucrul acesta? (Gen. 20:10)

אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי׃

Cel Atotputernic (El-Şadai) **m-a întâlnit** la Luz, în ţara Canaanului, şi m-a binecuvântat. (Gen. 48:3)

b.Funcţiile pielului

Există o dispută ce a făcut deja istorie cu privire la relaţia dintre conjugarea Kal şi Nifal pe de o parte şi conjugările intensive pe de altă parte. Gramaticile moderne, sub impactul gramaticii clasice Gesenius-Kautzsch-Cowley, au prezntat multor generaţii de studenţi faptul că Pielul intensifică acţiunea reprezentată de un verb la conjugarea Kal. Raţionamentul se bazează printre altele pe faptul că dublarea celui de-al doilea radical al rădăcinii intensifică sensul dat de rădăcina primară (GKC, §52). Mai recent, Ernest Jenni afirma că ideea de bază a Piel-ului o reprezintă efectul sau cauzarea unei stări ce corespunde sensului primar al rădăcinii.

b.1.Piel factitiv. Unui verb de stare sau intranzitiv în conjugarea Kal, i se poate da o tentă tranzitivă când este trecut la Piel. Din acest motiv, Piel-ul desemnează determinarea stării corespunzătoare verbului în familia Kal.

Kal	קָדַשׁ	el a fost sfânt	Piel	קִדֵּשׁ	el a făcut sfânt; el a sfinţit
Kal	גָּדַל	el a fost mare	Piel	גִּדַּל	el a făcut mare; el a mărit

בַּיּוֹם הַהוּא גִּדַּל יהוה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל

În acea zi Domnul pe Iosua **a înălţat** în ochii întregului Israel. (Ios. 4:14)

b.2.Piel Intensiv. Un verb tranzitiv în Kal, poate primi un sens intensiv în Piel. În acest caz din urmă starea reprezentată de verbul în Kal este indusă prin repetare, multiplicare, sau preocupare crescută pentru realizarea ei.

Kal	שָׁבַר	el a rupt	Piel	שִׁבַּר / שִׁבֵּר	el a sfărâmat
Kal	שָׁאַל	el a cerut	Piel	שִׁאֵל	el a cerşit

וְכָל־פְּסִילֵי אֱלֹהֶיהָ שִׁבַּר לָאָרֶץ׃

Şi toate chipurile zeilor ei **a sfărâmat** la pământ. (Is. 21:9)

b.3.Piel Denominativ. Foarte frecvent conjugarea Piel este folosită pentru a forma verbe denominative, adică verbe derivate din rădăcina unui substantiv.

Substantivul	דָּבָר	Cuvânt	Piel	דִּבֵּר	el a cuvântat
Substantivul	עָפָר	Praf	Piel	עִפֵּר	el a spulberat (a aruncat praf în aer)
Substantivul	בְּרָכָה	Binecuvântare	Piel	בֵּרַךְ	el a binecuvântat

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל

Acestea (sunt) cuvintele care **a cuvântat** Moise către tot Israelul. (Deut. 1:1)

c.Funcţiile pualului

Conjugarea Pual are aceleaşi funcţii cu cele de la Piel dar cu nuanţă pasivă:

Kal

וְקֻדַּשׁ הוּא וּבְגָדָיו

...şi **va fi sfânt** (închinat) el şi hainele lui... (Exod 29:21)

Piel

וַיְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית־יהוה לְיָמִים שְׁמוֹנָה

Ei **au sfinţit** Casa Domnului în ziua a opta... (2 Cr. 29:17)

Pual

אֲנִי צִוֵּיתִי לִמְקֻדָּשָׁי

Eu am poruncit celor sfinţiţi de Mine... (Is. 13:3)

d. Funcţiile hitpaelului

Conjugarea Hitpael a fost folosită fără întrerupere de-a lungul întregii perioade a ebraicii biblice. Sensul primar pare să fi fost cel reflexiv şi reciproc în relaţie cu conjugarea Piel. Către sfârşitul perioadei ebraicii biblice, *Hitpael*-ul a preluat din ce în ce mai mult o nuanţă pasivă (Bean 1975, 139-47).

d.1.Funcţia reflexivă

În acest caz subiectul verbului joacă rol şi de obiect.

וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יהוה אֱלֹהִים

Şi **s-au ascuns** omul şi soţia lui din faţa Domnului Dumnezeu (Gen. 3:8)

Conjugarea Hitpael poate avea şi o nuanţă reflexiv-indirectă, ori de câte ori subiectul verbului face ceva pentru sine, acţionând în favoarea sa.

וְהִיא מָרַת נָפֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּל עַל־יְהוָה

Şi ea (era cu) amărât suflet şi **s-a rugat** (pentru binele ei) Domnului (1 Sam. 1:10)

d.2.Funcţia reciprocă

Hitpaelul posedă această funcţie atunci când doi sau mai mulţi subiecţi interacţionează între ei, în modul indicat de verb.

וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים ... וְלֹא יִתְבּוֹשָׁשׁוּ׃

Şi erau amândoi goi...şi **nu se ruşinau unul de altul** (Gen. 2:25)

d.3. Funcţia pasivă

Pe măsura ce ebraica biblică s-a dezvoltat, această funcţie a căpătat o importanţă din ce în ce mai mare. În noua situaţie, agentul acţiunii nu este cunoscut.

אִשָּׁה יִרְאַת־יהוה הִיא תִתְהַלָּל׃

Femeia de Domnul temătoare aceasta **va fi cinstită** (Pr. 31:20)

e.Funcţiile hifilului

e.1.Nuanţa principală a conjugării Hifil este cauzativă. Sensul unui verb tranzitiv sau intranzitiv din familia Kal poate exprima cauzarea stării sau acţiunii dacă este la Hifil.

Kal	מָלַךְ	el a domnit	Hifil	הִמְלִיךְ	el a întronat (el a cauzat să domnească)

אֲדֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ־דָּוִד הִמְלִיךְ אֶת־שְׁלֹמֹה׃

Dar Stăpânul nostru, regele David, a întronat pe Solomon (1 Regi 1:43)

Kal	גָּדַל	el a fost mare	Hifil	הִגְדִּיל	el a mărit

יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃

Domnul I-a făcut plăcere din pricina dreptăţii sale să mărească Legea şi să glorifice... (Is. 42:21)

Kal שָׁמַע el a auzit Hifil הִשְׁמִיעַ el a informat

אָנֹכִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי

Eu am vestit, am mântuit şi am informat... (Is. 43:12)

e.2.Asemenea Pielului, conjugarea Hifil poate include şi verbe cu rădăcină substantivală.

Subst. מָטָר ploaie Verb הִמְטִיר a făcut să plouă

כִּי לֹא הִמְטִיר יהוה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ

...căci nu făcuse să plouă Domnul Dumnezeu peste pământ... (Gen. 2:5)

Subst. אֹזֶן ureche Verb הֶאֱזִין el a ascultat

לֹא־אַאֲמִין כִּי יַאֲזִין קוֹלִי

Nu am crezut că el a ascultat glasul meu (Iov 9:16)

e.3. La unele forme verbale de Hifil nu se sesizează nici o apropiere de vreuna dintre familiile verbale sau de substantive. Se poate spune că, în ce priveşte semnificaţia, ele sunt independente. Existenţa lor este posibilă doar în familia *Hifil*.

הִשְׁלִיךְ *el a aruncat*
הֶחֱרִים *el a nimicit*

f.Funcţiile hofalului

Relaţia Hifil-Hofal este foarte asemănătoare cu cea dintre familiile Kal-Nifal şi Piel-Pual. Prin urmare familia Hofal reprezintă „diateza pasivă” a familiei Hifil.

Kal	זָכַר	el şi-a amintit	Hifil	הִזְכִּיר	el şi-a adus aminte	Hofal	הָזְכַּר	i s-a adus aminte
			Hifil	שְׁלִיךְ הִ	el a aruncat	Hofal	הָשְׁלַךְ	el a fost aruncat

וַיהוה הִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן־הַשָּׁמַיִם

Domnul ***a aruncat*** *asupra lor pietre mari din ceruri.* (Ios. 10:11)

וַתֻּתַּשׁ בְּחֵמָה לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה

A fost jefuită *cu furie şi* ***a fost aruncată*** *la pământ…*(Ez. 19:12)

5.3. Imperfectul

5.3.1.Conjugarea Kal pentru imperfect

a. Conjugarea Kal pentru imperfectul din limbă ebraică se face pornind de la forma de bază (pentru imperfect este infinitivul conctructus), care în cazul lui קָטַל este קְטֹל, la care se adaugă un set fix de prefixe si sufixe. Trebuie de asemenea sa se ţină seama şi de schimbările vocalice care au loc când sunt adăugate sufixe vocalice.

Desinenţele imperfectului sunt de regulă ataşate ca prefixe. (Imperfectului i se ataşează şi sufixe.) Imperfectul subliniază doar dacă acţiunea a fost finalizată sau nu, fără a menţiona nimic despre încadrarea temporală a acţiunii sau a stării. Amintim că perfectul fusese caracterizat numai de sufixe. Prefixele întâlnite la imperfect sunt consoanele *iod*, *tav*, *nun* şi *alef*, ce reprezintă fragmente ale pronumelor personale. Unele forme verbale posedă şi sufixe.

Următorul tabel arată prefixele si sufixele folosite pentru conjugarea Kal a imperfectului. Simbolul □ este folosit pentru a arăta consoanele şi pentru a poziţiona astfel aceste sufixe şi prefixe:

3ms	יִ□□□	3mp	יִ□□□וּ
3fs	תִּ□□□	3fp	תִּ□□□נָה
2ms	תִּ□□□	2 mp	תִּ□□□וּ
2fs	תִּ□□□ִי	2fp	תִּ□□□נָה
1c s	אֶ□□□	1cp	נִ□□□

Pentru a reţine mai uşor aceste forme ale imperfectului trebuie să se ţină seama de următoarele amănunte: 1)se porneşte de la forma inf. constructus; 2)se adaugă prefixele נִ, יִ, תִּ şi אֶ; 3)se adaugă sufixele ִי , וּ şi נָה; 4) sunt cinci forme scurte, trei forme lungi şi două forme invariabile; 5)prefixul caracteristic pentru Kal imperfect este hirek-yud+ şeva mut.

Pentru verbul “ a omorî “ formele conjugării Kal imperfect vor fi :

3ms	יִקְטֹל	el va ucide	3mp	יִקְטְלוּ	ei vor ucide
3fs	תִּקְטֹל	ea va ucide	3fp	תִּקְטֹלְנָה	ele vor ucide
2ms	תִּקְטֹל	tu vei ucide	2mp	תִּקְטְלוּ	voi veţi ucide
2fs	תִּקְטְלִי	tu vei ucide	2fp	תִּקְטֹלְנָה	voi veţi ucide
1cs	אֶקְטֹל	eu voi ucide	1cp	נִקְטֹל	noi vom ucide

Formele ce au o terminaţie vocalică (2fs, 3mp, 2mp) suferă schimbări vocalice ca urmare a deplasării accentului pe ultima silabă nou formată. Vocala de sub a doua consoana suferă o volatilizare până la şeva mobil.

Infixul vocalic urmează modelul: *hirek* ca vocală de bază şi *holem* ca vocală tematică. Observaţi că vocala desinenţei de la 1cs, este *şegol*. Există două sufixe vocalice, *şurek* şi *hirek-yud* accentuate, şi un sufix consonantic, *nun cu kameţ-hei,* neaccentuat.

La adăugarea sufixelor vocalice vocala tematică se reduce ca urmare a reducţiei pretonice induse de prezenţa unei noi silabe. Sufixul consonantic nu determină modificări ale infixului vocalic.

Verbele regulate cu radicalul 2 sau 3 o guturală, au ca vocală tematică vocala *patah*. Verbele regulate cu o guturală ca prim radical, vor prefera ca vocala desinenţei, vocala corespunzătoare vocalei guturalei, de obicei *patah* sau *şegol*.

ea a rămas תַּעֲמֹד עמד

el a rămas יִפְתַּח פתח

Uneori sufixul pentru formele 3mp si 2mp apare ca וּן, asa incât formele verbelor vor arata astfel יִקְטְלוּ şi יִקְטְלוּ. Un caz asemănător se întâlneşte şi în cazul pers a 2-a sg.feminin la care se poate întâlni ין în loc de י şi la pers a 3-a şi a 2-a pl. fem. unde ָן poate fi în locul lui ָה.

Câteva verbe stative–intranzitive (clasa “e”) au la infinitiv sub a doua consoana patah în loc de holem, deoarece preferă patahul în loc de holem. Un exemplu bun este כָּבֵד “el este important, el este onorat”, care la kal imperfect se prezintă sub următoarea formă יִכְבַּד.

3ms	יִכְבַּד	3mp	יִכְבְּדוּ
3fs	תִּכְבַּד	3fp	תִּכְבַּדְנָה
2ms	תִּכְבַּד	2mp	תִּכְבְּדוּ
2fs	תִּכְבְּדִי	2fp	תִּכְבַּדְנָה
1cs	אֶכְבַּד	1cp	נִכְבַּד

b. Analiza trebuie să includă următoarele informaţii, de preferat în forma abreviată:

Timpul	**Conjugarea**	**Persoana**	**Genul**	**Numărul**	**Rădăcina**
Impf	Kal	3/2/1	m./f./c.	sg./pl.	√ קטל

c. Traducerea imperfectului Trebuie reamintit faptul că denumirea de imperfect este improprie in limba ebraică. Din acest motiv unii cercetători au numit aceasta conjugare “yiktol”, ferindu-se de numele de imperfect. Cert este faptul că pentru această conjugare traducerea trebuie înţeleasă ca având aspectul unei acţiuni continue ce nu s-a terminat. Următoarele exemple nu pot acoperi toate sensurile pe care le are imperfectul ebraic. Acestea vor fi folosite pentru a se arăta câteva din aceste sensuri.

1.Una din cele mai comune utilizări ale imperfectului este să descrie o actiune simpla ce se desfăşoară in viitor (viitorul simplu) .

אֲנִי אֶכְרֹת אִתְּךָ בְּרִית

Eu voi face un legământ cu tine. (2Sam.3:13)

2.O altă utilizare este cea prin care o acţiune care se face repetat in trecut in prezent sau in viitor .

2.1.Pentru timpul trecut:

וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְשָׁנָה

Şi aşa el a făcut an de an. (1Sam 1:7)

2.2.Pentru timpul prezent:

בֵּן יְכַבֵּד אָב

Un fiu onorează pe tatăl. (Mal.1: 6)

2.3.Pentru timpul viitor:

יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ

El îşi va aminti legământul său pentru totdeauna.(Ps.115: 5)

3. Poate fi tradus cu prezentul, indicând o acţiune continuă în prezent, dar neîncheiată din punctul de vedere al autorului.

שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא

Ascultă Doamne, vocea mea (când) **strig!** (Ps. 27:7)

4 Imperfectul se mai foloseşte pentru a exprima dorinţa, obligativitatea, porunca fermă şi condiţia .

4.1.Pentru dorinţă

אוּלַי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה

Poate că va asculta casa lui Iehuda.(Ier. 36: 3)

4.2.Pentru obligativitatea

מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ

Cine este Domnul căruia trebuie să-i ascult vocea ? (Ex.5:2)

5.Imperfectul: se poate prefera pentru o acţiune continuă, dar neîncheiată din punctul de vedere al autorului.

וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ

Şi un abur **se ridica** din pământ (Gen. 2:6)

6.Conjunctivul: este ales când sensul exprimat de imperfect este mai aproape de posibilitate.

מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל׃

…din toţi pomii din grădină poţi **să mănânci.** (Gen. 2:16)

7.Perfectul compus: poate fi preferat dacă verbul este însoţit de particulele טֶרֶם şi אָז sau prepoziţia עַד.

וְכֹל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ

Şi nu **a fost** nici un fel de verdeaţă pe pământ. (Gen. 2:5)

d. Particula auxiliară cu ajutorul căreia exprimăm negaţia este לֹא. De regulă aceasta precede verbul. Un imperfect negat cu לֹא exprimă o interdicţie, cu mai multă emfază decât o face un iusiv negat cu אַל. Sunt două caractristici care fac folosirea adverbului de negaţie distinctă, în cazul imperfectului:

1. Porunci cu caracter gnomic (universal valabile):

לֹא תִרְצָח׃

Să nu ucizi! (Exod 20:13)

2. Construcţii afirmative emfatice (împreună cu conjuncţia אִם). Deseori expresia apare însoţită de formule specifice jurământului, precum חַי־יְהוָה (Viu este Domnul!):

חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנָי כֵּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃

Viu (sunt) Eu oracolul Domnului dacă nu aşa cum aţi vorbit la urechile Mele aşa voi face vouă. (Num. 14:28)

3.Propoziţii condiţionale negative (tot împreună cu conjuncţia אִם). Deseori astfel de construcţii însoţesc propoziţii condiţionale pozitive, pentru a afirma reciproca.

אִם־יַעַבְרוּ … וּנְתַתֶּם לָהֶם אֶת־אֶרֶץ הַגִּלְעָד לַאֲחֻזָּה׃

dacă vor trece… să daţi lor ţara Ghiladului ca moştenire

וְאִם־לֹא יַעַבְרוּ … וְנֹאחֲזוּ בְתֹכְכֶם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן

iar dacă nu vor trece să fie împropietăriţi în mijlocul vostru în ţara Canaanului (Num. 32: 29-30)

5.3.2. Celelalte şase conjugări ale imperfectului

Toate celelalte structuri verbale se formează uşor după ce este stăpânită conjugarea Kal. Este recomandat a se însuşi formele imperfectului pentru toate celelalte structuri verbale având în vedere ca verbele slabe se bazează pe ele.

1.Imperfect Kal

La kal imperfect vocalizarea va fi de forma **desinenţă impf. (prefix. impf.)-hirek-şeva mut**.

□□□ִי

2. Imperfect Nifal

La imperfect şi formele verbale prefixate, *nun* este asimilat primei consoane a cuvântului. Consoana *nun* asimilată „se ascunde“ în spatele acelui *dagheş* forte care apare în consoana imediat următoare. Prin urmare putem vorbi de un semn de identificare a Nifalului imperfect, care constă din construcţia aflată la începutul formei verbale. Aceasta este de forma **desinenţă impf. (prefix. impf.)-hirek-dagheş-kameţ.**

□□□ִי

Dacă verbul are ca prim radical o guturală *nun* nu poate fi asimilat. Drept consecinţă, vocala anterioară se lungeşte din *hirek* în *ţere*.

3.Imperfect Piel

Prefixul lui Piel imperfect este vocalizat cu un *şva* vocalic simplu, iar *şva* compus la forma de persona 1 comun singular, unde consoana prefixului este *alef*. Vocala de bază este *patah*. Urmează apoi întărirea radicalului doi cu *daghiş* forte. Semnul de identificare a pielului imperfect este de forma: **desinenţă impf. (prefix. impf.)-şeva-patah-dagheş forte.**

□□□ִי

4. Imperfect Pual

Infixul vocalic al imperfectului pual este acelaşi cu cel de la perfect. Apar în plus, aşa cum ne aşteptăm de fapt, prefixele specifice dar vocalizate cu *şeva*. Semnul de identificare a pielului imperfect este de forma: **desinenţă impf. (prefix. impf.)-şeva-kibuţ-dagheş.**

□□□ִי

5. Imperfect Hitpael

La imperfect hitpael, consoana *hei* a prefixului interacţionează cu flectivele prefixate specifice imperfectului. Acestea din urmă vor lua locul consoanei dintâi, fără a-i modifica vocalizarea. Semnul de identificare a hitpaelului imperfect este de forma: **desinenţă impf. (prefix impf.)-hirek-tav-şeva mut** (desinenţă impf.-hirek-tav-şeva-patah-dagheş-ţere □□ִתְּי**).**

□□□תְּי

6.Imperfect Hifil

La imperfect, prefixul *hei* sincopează din pricina desinenţelor imperfectului. Semnul distinctiv pentru toate formele verbale de Hifil, cu excepţia perfectului, îl constituie infixul vocalic, vocală de clasa A ca vocală de bază şi vocală de clasa I ca vocală tematică Semnul de identificare a hitpaelului imperfect este de forma: **desinenţă impf. (prefix impf.)-vocală clasa A (patah)-(şeva)-vocală clasa I (hirek).**

□ַ□□ִי

7. Imperfect Hofal

La imperfect hofal vocala *kameţ-hatuf* va vocaliza prefixul acestuia. Uneori pot fi prezente şi vocalele *kibuţ* sau *ţere*. Semnul de identificare a hitpaelului imperfect este de forma: **desinenţă impf. (prefix impf.)-vocală clasa U-(şeva)-vocală clasa A.**

□□□ָ□ִ

	Kal פָּעַל קָל	Nifal נִפְעַל	Piel פִּעֵל	Pual פֻּעַל	Hitpael הִתְפַּעֵל	Hifil הִפְעִיל	Hofal הָפְעַל
	יִ□□□	יִ□□□	יְ□□□	יְ□□□	יִת□□□	יַ□□ִ□	יָ□□□
	Simplă Activă	Simplă Pasivă	Intensă Activă	Intensă Pasivă	Intensă Reflexivă	Cauzativă Activă	Cauzativă Pasivă
	el va omorî	el va fi omorât	el va ucide (de mai multe ori)	el va fi ucis (adeseori)	el se va sinucide	el va cauza omorârea el va face să ucidă	el va fi cauza omorârii el va fi fost făcut să ucidă
3ms	יִקְטֹל	יִקָּטֵל	יְקַטֵּל	יְקֻטַּל	יִתְקַטֵּל	יַקְטִיל	יָקְטַל
3fs	תִּקְטֹל	תִּקָּטֵל	תְּקַטֵּל	תְּקֻטַּל	תִּתְקַטֵּל	תַּקְטִיל	תָּקְטַל
2ms	תִּקְטֹל	תִּקָּטֵל	תְּקַטֵּל	תְּקֻטַּל	תִּתְקַטֵּל	תַּקְטִיל	תָּקְטַל
2fs	תִּקְטְלִי	תִּקָּטְלִי	תְּקַטְּלִי	תְּקֻטְּלִי	תִּתְקַטְּלִי	תַּקְטִילִי	תָּקְטְלִי
1cs	אֶקְטֹל	אֶקָּטֵל	אֲקַטֵּל	אֲקֻטַּל	אֶתְקַטֵּל	אַקְטִיל	אָקְטַל
3mp	יִקְטְלוּ	יִקָּטְלוּ	יְקַטְּלוּ	יְקֻטְּלוּ	יִתְקַטְּלוּ	יַקְטִילוּ	יָקְטְלוּ
3fp	תִּקְטֹלְנָה	תִּקָּטַלְנָה	תְּקַטֵּלְנָה	תְּקֻטַּלְנָה	תִּתְקַטֵּלְנָה	תַּקְטֵלְנָה	תָּקְטַלְנָה
2mp	תִּקְטְלוּ	תִּקָּטְלוּ	תְּקַטְּלוּ	תְּקֻטְּלוּ	תִּתְקַטְּלוּ	תַּקְטִילוּ	תָּקְטְלוּ
2fp	תִּקְטֹלְנָה	תִּקָּטַלְנָה	תְּקַטֵּלְנָה	תְּקֻטַּלְנָה	תִּתְקַטֵּלְנָה	תַּקְטֵלְנָה	תָּקְטַלְנָה
1cp	נִקְטֹל	נִקָּטֵל	נְקַטֵּל	נְקֻטַּל	נִתְקַטֵּל	נַקְטִיל	נָקְטַל

Pentru 3fp si 2fp la structurile verbale pasive Nifal, Pual şi Hofal vocala sub al doilea radical este patah şi holem pentru Kal .

Nifal imperfect uneori descrie o acţiune simplă ce se va petrece in viitor.

...בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף...

Cu foc va arde. (Lev.7:19)

Cele două caracteristici ale Pualului imperfect sunt şeva-ul după consoana prefix şi dublarea consoanei de mijloc.

5.4.Posesia. Existenţa.

a.Pentru exprimarea existenţei/existenţei se face uz de perechea de cuvinte יֵשׁ/אַיִן (pozitiv/negativ) la care, în cazul exprimării posesiei/lipsei posesiei, se adaugă prepoziţia לְ ca prefix al obiectului. Particula are o formă construită - אֵין, şi una accentuată - אָיִן.

b.Cele două particule au fost originar substantive, dar ele funcţionează ca verbe - este/nu este (GKC, 141k).

1. יֵשׁ לְאֵל יָדִי

Este în puterea mâinii mele…(Gen. 31:29)

2. אֵין לְאֵל יָדֵנוּ

Nu este în puterea mâinii noastre (Neem. 5:5)

3. יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה

Domnul este în locul acesta (Gen. 28:16)

4. אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל

Nu era rege în Israel (Jud. 21:25)

c. Aceeaşi pereche de termeni poate fi regăsită ca verigi de legătură între subiectul pronominal al unei propoziţii şi predicatul participial (mai ales în propoziţii condiţionale şi interogative). În acest caz ele sunt cele care primesc sufixele şi la traducere păstrează caracterul auxiliar putând rămâne netraduse:

אִם־יֶשְׁךָ מוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃

Dacă Tu ai mântuire în mâna mea pe Israel aşa cum ai spus…(Jud. 6:36)

Când se aşează sufixele acestor particule se se urmează modelul prepoziţiei מִן.

אֵינֶנּוּ	nu el 3ms	אֵינָם	nu ei 3mp
אֵינֶנָּה	nu ea 2fs		3fp
אֵינְךָ	nu tu 2ms	אֵינְכֶם	nu voi 2mp
אֵינֵךְ	nu tu 2mf		2fs
אֵינֶךָּ	nu eu 1cs	אֵינֶנּוּ	nu noi 1cs
אֵינֶנִּי		nu există	

d. Când cei doi termeni auxiliari sunt urmaţi de subiect (sufix pronominal) prefixat cu לְ , este exprimată posesia sau lipsa ei.

יֶשׁ־לִי בַּיִת Eu am casă.

אֵין לִי בַּיִת Eu nu am casă

e. În propoziţiile negative pot avea rol de negaţie în propoziţie atunci când în lipsa unui verb finit există un participiu cu rol de predicat.

אֵין הַסּוֹפֵר כּוֹתֵב Scribul nu scrie.

5.5. Imperfectul cu vav consecutiv-Preteritul. Secvenţa narativă. Perfectul cu vav consecutiv. Secvenţa profetică

5.5.1. Imperfectul cu vav consecutiv– Preteritul

Vav consecutiv este o formă specială de conjuncţie care este prefixată la imperfect pentru a prezenta o succesiune a timpului trecut.

Un pasaj care prezinta o succesiune de fraze ale caror verbe exprima o actiune trecuta apar legate de primul verb prin acest vav consecutiv precum vagoanele uni tren locomotiva fiind verbul la perfect:

1.Verb Perfect…..2.Vav Consec..+ Verb Imperfect…. (traducere, trecut)

Folosind formele transliterate ale verbelor sirul va arata:

1.katal ……2.vavyiktol……(trecut)

Forma lui vav consecutiv este (vav+patah+dublarea consoanei următoare). Regulile privitoare la schimbările vocalice pentru guturale sunt aceleaşi cu cele de la articol.

...וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים...

Vav consec.+vb.imperf. ……vb. perfect

Şi a zis către femeie într-adevăr a zis Dumnzeu…(Gen.3:1)

a. Vav consecutiv cu imperfectul mai este cunoscut şi sub numele de preterit (lat. *praeter*-trecut), formă verbală ce exprimă realizarea în trecut a unei acţiuni sau stări. Originea preteritului ebraic este problematică fără a exista un consens în această privinţă. Cert este că, după statistici, 29% dintre formele verbale folosite în ebraica biblică sunt preterite (Waltke 1990, 544-7). Preteritul este caracterizat prin câteva elemente:

Se construieşte pe modelul imperfectului, motiv pentru care unii ebraişti îl numeşte, după cum s-a anticipat, “imperfect cu vav consecutiv”;

Ataşat la imperfect vav apare sub forma וַ va urmat de un dagheş forte, sau וָ înante de alef. (Atenţie, acest tip de vav diferă de conjuncţia obişnuită!);

3. Prefixul imperfectului este dublat prin *dagheş forte*. Când vocala prefixului este şeva, *dagheş* nu trebuie să apară;

4. La imperfect litera vav atrage accentul de pe ultima silabă pe penultima şi în acest caz se produce scurtarea vocalei dacă silaba este închisă;

5. Apare numai în poziţia primă a propoziţiilor cărora le slujeşte de predicat.

Acestea fiind date, este foarte clar că nu trebuie memorată o nouă paradigmă, ci trebuie reţinute doar modificările survenite la paradigma normală de imperfect.

3 mp	וַיִּקְטְלוּ	3ms	וַיִּקְטֹל
3 fp	וַתִּקְטֹלְנָה	3fs	וַתִּקְטֹל
2 mp	וַתִּקְטְלוּ	2ms	וַתִּקְטֹל
2 fp	וַתִּקְטֹלְנָה	2fs	וַתִּקְטְלִי

1 cp וְנַקְטֹל 1cs וַאֶקְטֹל

b.Prefixul preteritului posedă aceleaşi caracteristici cu ale articolului, vocala *patah* şi *dagheş forte* în prefixul imperfectului. Excepţie face forma de 1 comun singular, unde prefixul imperfectului (*alef*), nu poate fi întărit ceea ce determină lungirea compensatorie a vocalei anterioare, care primeşte în locul lui *patah* vocala *kameţ*.

c.Pentru a le distinge de alte forme verbale, preteritele vor fi analizate după modelul de mai jos:

וַיֹּאמֶר Kal, pret., 3, m., sg., √**אמר**,"el a zis"
יֹאמַר Kal, imperf., 3, m., sg., √**אמר**, "el va zice"
אָמַר Kal, perf., 3, m., sg., √**אמר**, "el a zis"

d.Preteritul se va traduce de obicei cu perfect compus, reprezentând o acţiune trecută. Astfel, deşi ca formă se apropie de imperfect, preteritul se apropie, ca sens, de perfect. Întrucât prezenţa acestui *vav* pe o formă verbală de imperfect îi schimbă sensul, a fost numit de unii ebraişti *vav conversiv*. Pentru faptul că participă la exprimarea unei secvenţe a fost numit de alţii *vav consecutiv*. *Vav*-ul nu trebuie tradus întotdeauna, ci doar atunci când contextul o cere.

e. Preteritul are un sens narativ când depinde de o formă verbală la perfect.

5.5.2.Secvenţa narativă

Ebraiştii acceptă faptul că preteritul reprezintă timpul narativ, şi că toate celelalte timpuri au caracter secundar în naraţiune.[5] Preteritul introduce o propoziţie principală evidenţiind rolul acesteia de purtătoare a acţiunii.

וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים
וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
וַיַּעֲרֹךְ אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ
וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃

Au venit la locul
Care i-a spus Dumnezeu
a construit acolo Avraam altarul,
a legat pe Isaac fiul său
şi l-**a pus** pe altar, deasupra lemnelor.
(Gen. 22:9)

Secvenţa narativă este reprezentată de preteritele scrise cu caractere mai mari. Perfectul compus ce corespunde preteritului a fost scris şi în traducere distinct, cu caractere îngroşate. Materialul secundar este aliniat înspre interiorul rândului.

Secvenţa narativă de trecut poate începe cu un verb la perfect care încadrează temporal acţiunea în trecut, urmând ca acţiunea să fie continuată prin preterite. În aceste cazuri, din pricina materialului care precede verbul–considerat de autor mai important decât verbul– verbul însuşi nu a mai putut fi preterit.

[5] Recunoscut ca atare încă din secolele trecute (cf. GKC: cap. 111) observarea ştiinţifică a naraţiunilor biblice a fost dusă la apogeu de analiştii discursului, pe linia teoriei tagmemice propuse de Robert E. Longacre încă din 1976. Totuşi lucrarea de referinţă a acestui savant este studiul lingvistic al istoriei lui Iosif (Longacre1989). Prezentarea teoriei şi studiul detaliat al metodei propuse de analiştii discursului de orientare pragmatico-funcţională face însă obiectul unei lucrări viitoare de exegeză a naraţiunilor biblice.

Cât despre foamete **s-a agravat** în ţară.
(Gen. 43:1)

וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ׃

Subiectul precede verbul deşi ebraica este o limbă care acordă dreptul primei poziţii verbului. De această dată, subiectul este mai important decât verbul, importanţă care în această situaţie derivă din intenţia autorului de a reactualiza evenimentul pentru cititor. Încă mai este foamete, sau cu alte cuvinte, deşi au loc atât de multe evenimente să nu uităm că suntem pe vremea când încă mai era foamete ba chiar creştea în intensitate.

Dar Iehu **a întâlnit** pe fraţii lui Ahazia, regele lui Iuda,
el **a zis**: -Cine sunteţi voi?
Ei **au zis**:Fraţii lui Ahaziahu noi suntem
şi **am coborât** să salutăm pe fiii regelui şi pe fiii reginei-mamă. (2 Regi 10:13)

וַיֵּהוּא מָצָא אֶת־אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
וַיֹּאמֶר מִי אַתֶּם
וַיֹּאמְרוּ אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ אֲנַחְנוּ
וַנֵּרֶד לִשְׁלוֹם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וּבְנֵי הַגְּבִירָה׃

Şi aici, întrucât nu avem verbul în poziţia primară, acesta nu poate fi preterit. Subiectul (Iehu) precede verbul pentru că autorul intenţiona să scoată în relief responsabilitatea acestui uzurpator pentru moartea fraţilor lui Ahazia, confirmând astfel profeţia.

Secvenţa narativă poate începe cu o marcă de trecut, anume prin preteritul verbului הָיָה care are forma neregulată **וַיְהִי.** Prefixul imperfectului nu este dublat întrucât este vocalizat cu *şeva*. Această marcă temporală poate fi tradusă cu *s-a întâmplat că*, sau *s-a făcut*, dar uneori traducerea sa nu este necesară.

S-a întâmplat ***că după moartea lui Moise, robul Domnului,***
a zis Domnul lui Iosua…(Ios. 1:1)

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ

Această marcă este foarte frecvent întâlnită atât la nivelul unor episoade scurte, cât chiar şi pentru introducerea unor cărţi narative precum Rut şi Iona, cum este cazul aici pentru cartea Iosua. Cu siguranţă marca וַיְהִי nu are un caracter disjunctiv ci mai degrabă conjunctiv, legând episodul debutat cu episodul anterior.

5.5.3. Perfectul cu vav consecutiv

Cu toate ca este impropriu sa vorbim despre perfect cu vav consecutiv există situaţii când ceea ce se întâmplă cu imperfectul este similar cu perfectul. Numai că de data aceasta vav consecutiv nu are o forma diferită de cel conjunctiv iar timpul verbelor în paragraful unde apare o astfel de succesiune de perfecte se traduce la viitor sau la prezent .

La perfect, vav este vocalizat cu şeva simplu, patah, hirek şi înaintea consoanelor labiale **ב ו מ פ** devine vocala şurek.

1.Vb. Imperfect …..2.Vav +Vb.Perfect ……(traducere: viitor sau prezent)
Utilizând formele transliterate ale verbelor şirul va arăta :
1.yiktol…..2.vavkatal….. (traducere: viitor sau prezent)

הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם׃

vav cons +vb. perfect vb. imperfect

El va trimite pe îngerul Său înaintea ta şi eu voi lua o femeie pentru fiul meu de acolo. (Gen.24:7)

Vav cu perfectul este caracterizat prin câteva elemente:

1. Se construieşte pe modelul perfectului, de unde şi numele de “perfect cu vav consecutiv”;
2. Conjuncţia vav nu are funcţia doar de coordonare simplă sau disjuncţie, ci pentru indicarea secvenţei.

La nivelul cuvântului, în cazul unui *vav consecutiv,* se poate constata deplasarea accentului spre înainte. Bineînţeles există şi situaţii de excepţie.

Apar numai în poziţia primă a propoziţiilor cărora le slujesc de predicat.

Analiza acestor forme verbale include câteva elemente:

וּפָקַדְתִּי Kal, perf., 1, c., sg., cu vav conj., „şi am vizitat”

וּפָקַדְתִּי Kal, perf., 1, c., sg., cu vav consec., „şi eu voi vizita”

Trebuie observată diferenţa analizei dintre un perfect cu vav conjuncţie şi perfect cu vav consecutiv!

3.Perfectul cu vav consecutiv se traduce cu viitorul. Ebraiştii care au numit preteritul ca imperfect cu *vav conversiv,* consideră şi această formă verbală este un perfect cu *vav conversiv* deoarece, deşi seamănă ca formă cu perfectul, sensul formei verbale este de viitor.

4.Perfectul cu vav consecutiv se traduce şi la prezent.

5.5.4. Secvenţa profetică

Similar secvenţei narative, unde linia principală este exprimată de preterite, în cazul secvenţei profetice, linia principală este exprimată de perfecte cu vav consecutiv, iar imperfectele constituie linia secundară.

Secvenţa profetică poate începe cu un imperfect care marchează încadrarea temporală în viitor, iar următoarele verbe sunt perfecte cu vav consecutiv.

Încă trei zile	בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים
va înălţa Faraon capul tău,	יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ
te va întoarce în slujba ta,	וְהֵשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ
şi **vei pune** pocalul lui Faraon în mâna lui după rânduiala dintâi,	וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן
care erai paharnicul lui. (Gen. 40:13)	אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃

Fragmentul începe cu o locuţiune prepoziţională şi se încheie cu o propoziţie de linie secundară. Prima linie este introdusă cu un imperfect, iar următoarele două sunt continuate cu perfecte cu vav consecutiv. Primul perfect este din familia Hifil, cu sufix pronominal (√בוא).

Secvenţa profetică poate fi introdusă şi prin perfectul verbului הָיָה cu vav consecutiv: וְהָיָה.

וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
וְשָׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל
בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃

Şi se va întâmpla **că în ziua aceea,**

voi rupe arcul lui Israel în valea Izreel.
(Osea 1:5)

5.6.Forme verbale secundare

5.6.1. Gerundivul

Gerundivul se formează de la forma infinitivului constructus la care se adaugă ca prefix prepoziţia לְ.

Ex.: Inf. constr. de la קָבַר - el îngroapă este קְבֹר.

קְבֹר + לְ = לִקְבֹר spre a îngropa, îngropând

Când în radicalul doi al verbului se află o literă din grupul BeGaDChePhaT prin ataşarea prefixului la consoana respectivă aceasta primeşte pe dagheş lene.

נְפֹל + לְ = לִנְפֹּל = לִנְפֹּל spre a cădea, căzând

Uneori sufixul le primeşte vocală lungă în cazul că la infinitivul construct se află un verb cu o guturală în primul radical.

לֵאמֹר în loc de לְאֱמֹר - spre a spune

5.6.2. Forme verbale volitive

Spre deosebire de limba română, în ebraică se cunosc trei tipuri de volitive. Formele verbale volitive reprezintă forme rudimentare, mai scurte, din care a derivat imperfectul (imperativul), sau care au derivat din imperfect (hortativul şi iusivul). Dimensiunile relativ reduse ale imperativului faţă de celelalte forme verbale poate fi justificată şi funcţional, prin faptul că exprimă porunci, interdicţii, sfaturi, deci preferă o rezumare fonologică la cât mai puţine foneme. Întrucât se rostesc mai repede decât alte forme verbale, manifestă tendinţa contragerii formei lor la cât mai puţine consoane şi vocale.

Iusivul este volitivul persoanei a 3-a, cohortativul este volitivul persoanei a 2-a şi imperativul este volitivul pentru persoana întâi.

Sunt negate prin particula אַל, cu excepţia imperativului care nu se poate nega.

Volitivele de persoana a 2-a care trebuie negate vor fi întotdeauna iusive. Pot apărea singure, sau însoţite de alte volitive, identice sau diferite. Numim această situaţie *secvenţa volitivă*.

a. Iusivul

Iusivul sau imperfectul apocopat (prescurtat) se formează prescurtând forma verbală a persoanei a 3-a, reprezentând volitivul acesteia, dar şi a persoanei a doua negate. El exprimă o poruncă sau o dorinţă de a împlini o acţiune sau de a realiza o stare.

Este cel mai impersonal dintre volitive, nu în sensul că exclude implicarea vreunei persoane din discurs, ci doar că efectele volitivului vizează un principiu, un concept, o situaţie, o stare sau chiar un lucru, şi nu o persoană.

La verbele regulate se întâlneşte rar, numai la forma hifilului şi foarte rar la kal. La hifil i lung se schimbă în i scurt care la rândul să s-a schimbat în e lung. În cazul verbelor regulate, este mai greu de identificat, deoarece posedă aceeaşi formă cu a imperfectului.

יַקְטִיל - el va face să ucidă (impf.) יַקְטֵל - să facă să ucidă (iusiv)

Contextul este singurul element, deseori suficient, pentru a identifica un iusiv.

Forma iusivului apare cu predilecţie în cazul verbelor neregulate kuiescente de tip ain-vav ע״ו şi lamed-hei ל״ה la cele 7 conjugări. Tendinţa de scurtare a formei verbale înspre prima silabă este valabilă, mai ales în acest caz, deşi, destul de frecvent, apare în forma lungă, cu *kameţ* kuiescit în *he*.

1. Iusivul ţine locul imperativului când este însoţit de adverbul de negaţie nu אַל.

אַל־תָּקֹם -să nu te scoli

2. Foarte rar la pers I-a sg este însoţit de conjuncţia vav.

וְאֶרְאֶה -şi să văd

3. La formele verbale care exprimă o permisiune se foloseşte iusivul urmat în unele cazuri şi de particula נָא.

יֵלְךְ־נָא - să meargă

4. Se foloseşte pentru a exprima o poruncă impersonală. Aici se încadrează bine iusivele „creatoare” din Genesa capitolul 1.

יְהִי אוֹר **Să fie** lumină! (Gen. 1:3)

5. Se foloseşte pentru a exprima o dorinţă, o acceptare.

וַיֹּאמֶר לָבָן לוֹ יְהִי כִדְבָרֶךָ: Iar Laban i-a răspuns: „**Să fie** după cum ai zis!” (Gen. 30:34)

6. Se foloseşte pentru a exprima o cerere

וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר Acum, **să rămână** robul tău în locul tânărului! (Gen. 44:33)

יֵשֶׁב este un iusiv neregulat, √ יָשַׁב.

7. Interdicţia, dorinţa de a nu..., cerere să nu... Interdicţia realizată cu iusiv reprezintă o poruncă negativă neîntârziată, cu efecte imediate.

לֹא תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶסֶל

Să nu vă **faceţi** chip cioplit….(Exod 20:4)

וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה

Avram a zis lui Lot: „Rogu-te **să nu fie ceartă**! (Gen. 13:8)

וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה

şi să nu faci lui nimic…(Gen. 22:12)

Interdicţia divină, cu valoare constrictivă mai puternică decât cea realizată cu iusiv, este exprimată cu imperfectul negat cu לא , aşa cum apare în Decalog.

Interdicţia realizată cu imperfect reprezintă o interdicţie gnomică, universal valabilă, pe când cea realizată cu *iusiv* reprezintă o poruncă negativă neîntârziată, cu efecte imediate.

b. Cohortativul

Cohortativul reprezintă volitivul persoanei întâi. Cohortativul mai este numit şi imperfectul cu hei paragogic, adică format prin adăugarea unei consoane kuiescente la sfârşitul cuvântului Din punctul de vedere al formei sale, hortativul este identic cu imperfectul, dar primeşte în plus, vocala accentuată, [ָה]. Prin adăugarea lui hei kuiescent în kameţ ָה se deplasează şi accentul tonic şi dispare vocala dinainte care este înlocuită cu şeva simplu. De la acest caz face excepţie forma hifilului. Din acest caz motiv cohortativul mai este numit şi imperfect lung.

אֶכְתֹּב - eu voi scrie impf. kal

1cs	1cp
אֶכְתְּבָה eu vreau să scriu	נִכְתְּבָה noi vrem să scriem

Această formă verbală secundară se foloseşte numai la conjugările active.

1.Vocala *kameţ-hei* este fixă şi apare la toate formele verbale de hortativ. Fiind accentuată va determina reducţia vocalei din silaba anterioară (pretonică).

2.Forma cohortativiului indică dorinţa noastră de a face ceva şi ea poate să fie însoţită şi de particula נָא care se leagă de ea prim makef. Cohortativul poate fi evidenţiai prin adăugarea acestei particule**.**

אָקוּמָה־נָּא - eu vreau să mă scol

În pauză vocala dispărută se menţine fără a fi înlocuită cu şeva. אֶכְתְּבָה

Pe linie ierarhică, cohortativul are un traiect ascendent, vizând stimularea interesului superiorului faţă de nevoile subordonatului. Singur, sau coordonat cu alte hortative, volitivul persoanei întâi poate avea următoarele funcţii de bază:

1. Dorinţa, intenţia, solicitarea permisiunii. Subordonatul solicită superiorului permisiunea de a-şi îndeplini planul. Este recunoscut astfel dreptul de determinare al superiorului asupra subordonatului. De exemplu solicitarea israeliţilor adresată edomiţilor de a li se permite tranzitarea ţării.

נַעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ לֹא נַעֲבֹר בִּשְׂדֶה וּבְכֶרֶם

Să trecem permite prin ţara ta.
Nu vom trece prin ogoare şi nici prin vii... (Num. 20:17)

אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ

Să trec prin ţara ta pe drum, numai pe drum voi merge... (Deut. 2:27)

2.Determinare şi decizie. Este rezultatul unei deliberări interioare şi reprezintă o afirmaţie cu determinare fixă.

וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃

Esau şi-a zis: „Se apropie zilele de bocet ale tatălui meu şi **voi omorî** pe fratele meu Iacov.” (Gen. 27:41)

3.Îndemn

נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ

Să facem *om după chipul Nostru* (Gen. 1:26)

c. Imperativul

Imperativul este volitivul persoanei a doua. Deşi este explicat adesea, din punctul de vedere al formei sale, ca fiind un imperfect fără prefix, când este vorba despre originea celor două forme verbale, lucrurile stau exact invers, adică imperativul a oferit structura de bază pentru construirea imperfectului (GKC, §46).

Imperativul in limba ebraică este numai pentru persoana a doua forma (masculin, feminin, singular si plural). Este cel mai adesea explicat din punctul de vederea la formei sale, ca fiind un imperfect fără prefix

	Imp.	Impf.		Imp.	Impf
2ms	קְטֹל	תִּקְטֹל	2mp	קִטְלוּ	תִּקְטְלוּ
2fs	קִטְלִי	תִּקְטְלִי	2fp	קְטֹלְנָה	תִּקְטֹלְנָה

Eliziunea prefixului a lăsat şeva-ul să deschidă cuvântul, vocalizând prima lui silabă. În noua situaţie, şeva-ul este vocalic. Atunci când apar flective care determină reducţia pretonică, primul şeva este pus în situaţia de a interfera cu un alt şeva, consecutiv, aşa încât primul se transformă în hirek.

În rest infixul vocalic rămâne nealterat. Formele verbale care au păstrat vocala tematică, adică 2msg şi 2fpl, pot prezenta şi variante plene.

2ms	קְטֹל	קְטוֹל	2fp	קְטֹלְנָה	קְטוֹלְנָה

Imperativul este folosit numai să exprime comenzi pozitive. El niciodată nu exprimă interdicţii. El nu poate fi negat. Atunci când este necesar se recurge fie la un imperfect cu adverbul **לא**, fie la un iusiv de persoana a doua cu adverbul אַל.

Imperativul nu poate apare in structurile verbale ce sunt eminamente pasive Pual si Hofal .

1. Kal imperativ se formează prin scurtarea formelor imperfectului. Din această cauză prin eliminarea preformativelorla 2fs si 2mp ramân două şevauri vocalice unul lângă altul ceea ce face ca primul şeva sa fie ridicat la hirek.

	Imp.	Impf.		Imp.	Impf
2ms	קְטֹל	תִּקְטֹל	2mp	קִטְלוּ	תִּקְטְלוּ
2fs	קִטְלִי	תִּקְטְלִי	2fp	קְטֹלְנָה	תִּקְטֹלְנָה

Exemple de Kal imperativ în Scriptură :

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד׃

Ascultă Israele: Domnul Dumnezeul nostru este un singur Domn!. (Deut. 6:4) (Verbul este 3 gutural de aceea forma nu conţine holem).

שָׁפְטֵנִי יְהוָה Judecă-mă, O Doamne ! In acest caz verbul la imperativ apare diferit pentru că are sufixul pronominal. Prin adaugarea terminatiei vocalice se produce o destabilizare vocalica, vocala holem se reduce la şeva iar şeva-ul de sub prima consoana se ridică la vocala lungă specifica verbului la forma Kal, qamet .

Un exemplu mai clar pentru verbele tari este Plângeri 5:1

זְכֹר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ
Adu-ţi aminte, Doamne, ce este cu noi !”

2. Nifal imperativ se formează prin înlocuirea lui ת cu ה.

	Imp.	Impf.		Imp.	Impf
2ms	הִקָּטֵל	תִּקָּטֵל	2mp	הִקָּטְלוּ	תִּקָּטְלוּ
2fs	הִקָּטְלִי	תִּקָּטְלִי	2fp	הִקָּטַלְנָה	תִּקָּטַלְנָה

Exemplu din Scriptură :

הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־תִּשְׁכְּחוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
Fiţi atenţi la voi înşivă ca nu cumva sa uitaţi legământul cu Domnul Dumnezeul vostru. (Deut 4:23)

3.Piel Imperativ Asemenea conjugării kal-ul, pielul imperativ este o formă prescurtată a imperfectului.

	Imp.	Impf.		Imp.	Impf
2ms	קַטֵּל	תְּקַטֵּל	2mp	קַטְּלוּ	תְּקַטֵּלוּ
2fs	קַטְּלִי	תְּקַטְּלִי	2fp	קַטֵּלְנָה	תְּקַטֵּלְנָה

Exemplu din Scriptură :

כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ
Cinsteşte pe tatăl şi pe mama ta! (Deut.5:16)

4. Hitpael imperativ Formarea imperativului pentru structura Hitpael se face ca la Nifal prin înlocuirea preformativei ת cu ה.

	Imp.	Impf.		Imp.	Impf
2ms	הִתְקַטֵּל	תִּתְקַטֵּל	2mp	הִתְקַטְּלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
2fs	הִתְקַטְּלִי	תִּתְקַטְּלִי	2fp	הִתְקַטֵּלְנָה	תִּתְקַטֵּלְנָה

Exemplu din Scriptură:

הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם
Sfinţiţi-vă voi şi fraţii voştri! (1Cr. 15:12)

5. Hifil imperativ Structura hifilului pentru imperativ se formează va la nifal şi hitpael prin înlocuirea lui preformativei ת cu ה. Diferenţa faţă de celelalte structuri este transformarea lui hirek-yud în ţere la 2ms.

	Imp.	Impf.		Imp.	Impf
2ms	הַקְטֵל	תַּקְטִיל	2mp	הַקְטִילוּ	תַּקְטִילוּ
2fs	הַקְטִילִי	תַּקְטִילִי	2fp	הַקְטֵלְנָה	תַּקְטֵלְנָה

Exemplu din Scriptură:

הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחַטָּאָי

Acunde faţa de păcatele mele! (Ps.51:11(9))

6. Imperativul cu sufixul הָ Acest sufix apare adesea cu forma de 2ms imperativ la toate structurile verbale. Este identic cu forma cohortativului, dar nu aduce vreun inţeles deosebit la traducerea imperativului. Adăugarea sufixului produce schimbări vocalice si anume lungirea vocalei de sub prima consoană.

שָׁמְרָה נַפְשִׁי

Păzeşte sufletul meu! (Ps. 25:20)

7. Imperativul cu particula נָא Particula נָא care este uneori folosita cu iusivul si cohortativul poate de asemenea sa fie folosit si cu imperativul . Functia particulei este sa accentueze necesitatea de a executa comanda respectiva si de a prezenta o politete ce obliga .

יְהוָה פְּקַח־נָא אֶת־עֵינָיו

Doamne, deschide te rog, ochii lui ! (2 Imp. 6:17)

וְעַתָּה דַּבֶּר־נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ

Si acum, vorbeşte, te rog, către împăratul. (2 Sam. 13:13)

8. Comenzi negative sau interdicţii Imperativul nu se foloseşte in ebraică să exprime comenzi negative sau interdicţii. Acestea sunt exprimate prin adăugarea adverbului לא înaintea imperfectului sau a adverbului אַל înaintea iusivului .

Când לא este folosit cu imperfectul, el exprimă o interdicţie categorică, precum în. cele zece porunci. Când אַל este folosit atunci este o forma mai moale de interdicţie, precum o dorinţă.

לֹא תִשְׁמַע אֶל־דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא

Să nu asculţi cuvintele profetului aceluia! (Deut. 13: 4)

בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח

Fiul meu, nu uita învăţătura mea! (Prov.3:1)

9.Funcţiile imperativului

9.a. Analizând volitivele din perspectiva interlocutorilor se poate constata că superiorul preferă adresarea cu imperativul.

9.b. Imperativul poate avea o prezenţă singulară în propoziţie/frază sau poate fi coordonat cu alte imperative. În ambele situaţii imperativul poate îndeplini una din următoarele funcţii mai importante:

Porunci şi solicitări pozitive

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר

Domnul a zis către Moise: „**Scrie** această aducere-aminte în carte!” (Exod 17:14)

וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲנָשָׁיו חִגְרוּ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ

David a zis oamenilor săi: „**Încingeţi**-vă fiecare cu sabia lui!” (1 Sam. 25:13)

Pentru a da mai multă curtoazie unei solicitări, imperativul primeşte particula **נָא** coordonată prin *makef*. Consoana *nun* poate apărea dublată pentru întărirea cererii (**נָּא**).

אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ

Spune (te rog) că eşti sora mea... (Gen. 12:13)

שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי

Pune (te rog) mâna ta sub coapsa mea... (Gen. 24:2)

Permisivitatea. Superiorul îi permite subordonatului să-şi îndeplinească planul, răspunde favorabil cererii formulate de acesta. Deşi este pe un ton hotărât, comanda a fost determinată de interlocutorul de rang inferior.

יֵלְכוּ נָא וִיבַקְשׁוּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ ...

וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלָחוּ ...

וַיֹּאמֶר שִׁלָּחוּ וַיִּשְׁלְחוּ חֲמִשִּׁים אִישׁ ...

Lasă-ne să mergem să căutăm pe domnul tău! ...

El le-a zis: Nu trimiteţi! ...

El le-a zis: **Trimiteţi**! Şi au trimis cinci oameni. (2 Regi 2:16, 17)

***יֵלְכוּ este imperativul verbului neregulat היה care a pierdut prima consoană a rădăcinii.

10. Relatii de coordonare ale imperativului cu perfectul, imperfectul si un alt imperativ. Un imperativ poate servi ca guvernant al uni lanţ de verbe care îl urmează la forma perfect, imperfect sau imperativ. Când se întâmplă o astfel de coordonare uneori înţelesul depinde de context iar alteori exprimă noţiunea de rezultat .

Exemple:

10.a.Imperativ + perfect

קוּם וְיָרַדְתָּ בֵּית הַיּוֹצֵר...

Ridică-te si coboară în casa olarului ! (Ier.18:2)

10.b.Imperativ + imperfect

פְּקַח־נָא אֶת־עֵינָיו וְיִרְאֶה

Deschide-i ochii, te rog, ca să vadă ! (2 Imp. 6: 17)

10.c.Imperativ +imperativ (aspect de rezultat)

עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה

Aşteaptă şi vei vedea mântuirea Domnului. (2Cron. 20 : 17)

d.Secvenţa volitivă

Coordonarea unor volitive de registre diferite, oferă posibilitatea unor noi funcţionalităţi ale acestora.

1. Cohortativul sau iusivul precedat de unul sau mai multe imperative indică o consecinţă intenţionată.

תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃

Daţi-mi un loc de îngropare la voi astfel încât **să**-mi **pot îngropa** moarta .(Gen. 23:4)

תְּנוּ este un imperativ neregulat - נתן

2. Iusivul precedat de un imperativ sau cohortativ indică o consecinţă posibilă.

הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה

Iată Rebeca este înaintea ta. **Ia**-o şi **mergi să**-i **fie** soţie. (Gen. 24:51)

3.Imperativul precedat de un iusiv sau cohortativ indică o consecinţă certă.

וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃

Te voi face o naţiune mare, **te voi binecuvânta** şi **voi înmulţi** sămânţa ta aşa încât **vei fi** o binecuvântare. (Gen. 12:2)

5.7. Infinitivul constructus şi infinitivul absolut

Infinitivele sunt substantive verbale. Prin urmare ele pot funcţiona atât ca verbe cât şi ca substantive. În ebraică există două tipuri de infinitive: *constructus* şi *absolut*. Infinitivul constructus funcţionează ca substantiv mai mult decât forma absolută, deoarece poate participa în construcţii alături de substantive, sufixe pronominale şi prepoziţii. Ideea de "infinitiv" are în vedere exprimarea rădăcinii verbale fără limitări la o persoană, un gen şi un număr. Când se comporta ca verbe, ele exprimă rădăcina verbului, ex " a merge", "a judeca" etc. Pe de alta parte verbul poate fi tradus ca infinitiv la gerund si atunci poate capătă un aspect de substantiv mai ales când este urmat de sufixul pronominal.

5.7.1.Infinitivul constructus

Infinitivul constructus se poate forma din imperativ. Aici trebuie specificat faptul că unele gramatici consideră că infinitivul constructus este punct de pornire în formarea imperfectului şi a imperativului. Prin urmare nu este sigur cine trebuie sa fie primul, imperativul sau infinitivul constructus. Infinitivul constructus este identic ca forma cu imperativului forma 2ms cu singura exceptie pentru Hifil, unde în loc de הַקְטֵל avem הַקְטִיל.

Kal קָל פָּעַל	Nifal נִפְעַל	Piel פִּעֵל	Pual פֻּעַל	Hitpael הִתְפַּעֵל	Hifil הִפְעִיל	Hofal הָפְעַל
Simplă Activă	Simplă Pasivă	Intensă Activă	Intensă Pasivă	Intensă Reflexivă	Cauzativă Activă	Cauzativă Pasivă
a omorî	a fi omorât	a ucide (de mai multe ori)	a fi ucis (adeseori)	a se sinucide	a cauza omorârea a face să ucidă	a fi cauza omorârii a fi fost făcut să ucidă
קְטֹל	הִקָּטֵל	קַטֵּל	קֻטַּל	הִתְקַטֵּל	הַקְטִיל	הָקְטַל

Din punctul de vedere al formei sale infinitivul constructus kal are o formă unică, având ca vocală de bază un *şeva* vocalic, iar ca vocală tematică *holem*. Se pot întâlni şi variantele *plene* ale

acestuia, adică cea în care *holem* este substituit de *holem-vav*. Vom oferi mai jos forma lui într-un tablou comparativ cu alte forme verbale apropiate:

Imperfect	יִקְטֹל	*va omorî*
Imperativ	קְטֹל	*Omoară!*
Infinitiv Constructus	קְטֹל	*Omorând*

După cum s-a anticipat, se poate observa că infinitivul constructus este identic, ca formă, cu imperativul masculin singular.

Infinivul construit se neagă cu ajutorul particulei בִּלְתִּי care poate primi, prepoziţia לְ, לִבְלְתִּי . Negaţia va preceda întotdeauna infinitivul.

צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ

Ţi-am poruncit **să nu mănânci** din el dar tu ai mâncat. (Gen. 3:11)

2.Funcţiile infinitivului constructus:

a.Infinitivul constructus poate fi folosit pentru a arăta modul infinitiv .

הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַּבֵּר

Iată, eu nu ştiu a vorbi. (Ier.1:6)

b. Ca **substantiv verbal** poate juca rol de subiect sau obiect.

שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב

Ascultarea *face mai mult decât jertfele.* (1 Sam. 15:22)

Sufixele pronominale ataşate infinitivelor constructus indică de obicei subiectul acţiunii reprezentate de infinitiv. Adăugarea lor va determina reducţia pretonică a lui *holem* şi recuperarea vocalei iniţiale la nivelul primei silabe, *kameţ-hatuf*.

פָּקְדוֹ	*Vizita* lui
פָּקְדָהּ	*Vizita* ei

c. Ca **verb sau adverb** apare mai frecvent însoţit de prepoziţiile inseparabile.

c.1.Infinitivul constructus cu prepoziţiile בְּ sau כְּ.

- Infinitivul constructus cu prepoziţiile בְּ. Cu prepoziţia בְּ infinitivul se traduce ca o prepoziţie secundară temporală, sau ca o prepoziţie cauzală .

בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ...

…în timp ce Iosua era în Ierihon. (Ios. 5 :13)

- Infinitivul constructus cu prepoziţiile כְּ. Cu prepozitia כְּ se traduce cu când, ca, in timp ce.

כְּדַבֵּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ...

…când omul lui Dumnezeu a vorbit împăratului. (2 Imp. 7:18)

Infinitivul constructust este atemporal. Încadrarea temporală este determinată de context. În multe situaţii aceasta este exprimată cu ajutorul formelor verbale ale verbului הָיָה cu *vav* consecutiv: וַיְהִי pentru trecut şi וְהָיָה pentru viitor (vezi secvenţa narativă).

וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים

Pe vremea când judecătorii **judecau**... (Rut 1:1)

וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ

Şi se va întâmpla când **voi aduce** un nor peste pământ... (Gen. 9:12)

c.2.Infinitivul constructus cu prepoziţia לְ:

Aceasta este prepoziţia cel mai frecvent întâlnită alături de infinitivul constructus. Ea oferă formei verbale însoţitoare 3 funcţionalităţi majore:

c.2.1. Introduce o *propoziţie circumstanţială de scop:*

וַיָּבֹאוּ מִכָּל־הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה

Şi au venit din toate naţiunile **ca să asculte** înţelepciunea lui Solomon (1 Regi 5:14)

… pentru că este timpul sa cauţi pe Domnul. (Osea 10 :12)

c.2.2. Introduce o *propoziţie completivă directă*:

יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו׃

Ştiu că nu este nimic mai preţios pentru ei decât **să se bucure şi să facă bine** în viaţa lor. (Ec. 3:12)

c.2.3. Introduce o *propoziţie completivă de mod:*

וְהָיָה אִם־לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יהוה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו …

Căci dacă nu vei asculta de vocea Domnului Dumnezeului tău **păzind** şi **împlinind** poruncile Lui. (Deut. 28:15)

5.7.2.Infinitivul absolut

Ceea ce distinge infinitivul absolut de varianta sa constructus este lipsa de flexibilitate a formei sale. Invariabil, infixul vocalic pentru conjugarea kal va fi *kameţ* ca vocală de bază şi *holem* (sau *holem-vav*) ca vocală tematică. קָטוֹל este forma de infinitiv absolut, conjugarea kal, de la verbul קָטַל. Relaţiile infinitivului construit îi sunt cu totul străine absolutului. Nu poate primi nici sufixe, nici prefixe, aşa cum este cazul *constructusului*.

Kal קָל פָּעַל	Nifal נִפְעַל	Piel פִּעֵל	Pual פֻּעַל	Hitpael הִתְפַּעֵל	Hifil הִפְעִיל	Hofal הָפְעַל
Simplă Activă	Simplă Pasivă	Intensă Activă	Intensă Pasivă	Intensă Reflexivă	Cauzativă Activă	Cauzativă Pasivă
a omorî	a fi omorât	a ucide (de mai multe ori)	a fi ucis (adeseori)	a se sinucide	a cauza omorârea a face să ucidă	a fi cauza omorârii a fi fost făcut să ucidă

קָטוֹל	הִקָּטֵל נִקְטַל	קַטֵּל קַטֵּל	קָטַל	הִתְקַטֵּל	הַקְטֵל	הָקְטֵל

a.Infinitivul absolut nu ia prepoziţii ca prefixe si nici ca sufixe pronominale. Înaintea unui verb la modul infinitiv absolut poate fi conjuncţia vav şi interogativul.

b.Căi de cunoaştere a infinitivului absolut :

- Trei structuri verbale Kal, Piel si Pual nu au prefixe;
- Nifal, Hitpael şi Hofal primesc un ה;
- Au vocala “o” pe a doua consoana cu exceptia lui Hitpael, Hifil si Hofal;
- Există variante pentru Nifal şi Piel;
- Hofal ia o vocala “e” pentru al doilea radical;

c.Utilizarea infinitivului absolut

c.1.Este folosit cu sens de gerunziu:

אָכֹל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יָיִן...

…mâncând carne şi bând vin. (Is. 22:13)

c.2.Este folosit pentru a arăta certitudinea împlinirii acţiunii verbului.

לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן׃

…cu siguranta nu veti muri. (Gen. 3:4)

c.3.Este folosit ca un substituent pentru un verb la o forma finita .

הָלוֹךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִד

Mergi (imperativ) şi spune către David. (2 Sam.24:12)

c.4.Este folosit pentru accentuarea acţiunii săvârşite de verbul principal:

וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם

Şi Dumnezeu vă va vizita **cu siguranţă.** (Gen. 50:24)

c.5.Introduce o *completivă directă*, sau funcţionează ca şi complementul verbului principal:

וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה׃

Iar Avram **a continuat** să călătorească spre răsărit. (Gen. 12:9)

c.6. Infinitivul absolut poate însoţi verbul principal în relaţie de coordonare:

כִּי צַמְתֶּם וְסָפוֹד

Când aţi postit şi **aţi bocit.** (Zah. 7:5)

c.7.Când nu este un verb principal pe care-l să-l determine, infinitivul absolut poate ţine locul acestuia, cu toate nuanţele funcţionale pe care le poate împărtăşi un verb:

זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ

Aminteşte ziua Sabatului ca să o sfinţeşti.(Exod 20:8)

5.8. Participiul activ şi participiul pasiv

Participiul (lat. *participium*) este o formă verbală ce împărtăşeşte, atât formal cât şi funcţional, caracteristicile verbelor şi ale substantivelor. Participiul poate fi considerat un adjectiv

verbal. În ebraică se cunosc două tipuri de participiu: activ şi pasiv. Caracteristicile comune acestora sunt următoarele:

a. Inflexiunea este realizată cu ajutorul flectivelor substantivului care se ataşează rădăcinii verbale triconsonantice. Prin urmare există forme absolute şi construite;
b. Participiul este impersonal, deci nu posedă persoană ci doar gen şi număr. Pentru a reda persoana este absolut necesară însoţirea acestuia de pronume personale sau substantive cu rol sintactic de subiect;
c. Participiul nu oferă informaţii despre încadrarea temporală a acţiunii, ci doar despre natura acţiunii, sugerând liniaritate şi durată. Chiar şi atunci când are rol morfologic de substantiv, participiul indică manifestarea continuă a stării descrise de verbul de origine. Nu se oferă nici o informaţie despre începutul sau finalul acţiunii.
d. Negaţia participiului se realizează cu ajutorul particulei אַיִן, particulă ce neagă şi ideea existenţei, sau a posesiei.

5.8.1.Participiul activ

	Kal פָּעַל קָל	Nifal נִפְעַל	Piel פִּעֵל	Pual פֻּעַל	Hitpael הִתְפַּעֵל	Hifil הִפְעִיל	Hofal הָפְעַל
	Simplă Activă	Simplă Pasivă	Intensă Activă	Intensă Pasivă	Intensă Reflexivă	Cauzativă Activă	Cauzativă Pasivă
m.s. abs.	קֹטֵל	נִקְטָל	מְקַטֵּל	מְקֻטָּל	מִתְקַטֵּל	מַקְטִיל	מָקְטָל
f.s. abs	קֹטְלָה קֹטֶלֶת	נִקְטָלָה	מְקַטֶּלֶת	מְקֻטָּלָה	מִתְקַטְּלָה	מַקְטִילָה	מָקְטָלָה
m.pl. abs.	קֹטְלִים	נִקְטָלִים	מְקַטְּלִים	מְקֻטָּלִים	מִתְקַטְּלִים	מַקְטִילִים	מָקְטָלִים
f.pl. abs.	קֹטְלוֹת	נִקְטָלוֹת	מְקַטְּלוֹת	מְקֻטָּלוֹת	מִתְקַטְּלוֹת	מַקְטִילוֹת	מָקְטָלוֹת
m.s. cstr.	קֹטֵל	נִקְטָל	מְקַטֵּל	מְקֻטָּל	מִתְקַטֵּל	מַקְטִיל	מָקְטָל
f.s. cstr.	קֹטֶלֶת	נִקְטָלַת	מְקַטֶּלֶת	מְקֻטָּלַת	מִתְקַטְּלַת	מַקְטִילַת	מָקְטָלַת
m.pl. cstr.	קֹטְלֵי	נִקְטָלֵי	מְקַטְּלֵי	מְקֻטָּלֵי	מִתְקַטְּלֵי	מַקְטִילֵי	מָקְטָלֵי
f.pl. cstr.	קֹטְלוֹת	נִקְטָלוֹת	מְקַטְּלוֹת	מְקֻטָּלוֹת	מִתְקַטְּלוֹת	מַקְטִילוֹת	מָקְטָלוֹת

5.8.2.Participiu activ Kal

ms abs.	קֹטֵל	fs abs.	קֹטְלָה קֹטֶלֶת
cstr.	קֹטֵל	cstr.	קֹטֶלֶת
mp abs.	קֹטְלִים	fp abs.	קֹטְלוֹת
cstr.	קֹטְלֵי	cstr.	קֹטְלוֹת

1.Observaţii:

a.Vocala de bază este *holem*, dar poate fi şi *holem-vav*. Aceasta din urmă reprezintă varianta *plene* a celei dintâi, *defectiva*, după cum le numesc specialiştii.

קוֹטֵל קֹטֵל

b.Vocala tematică, *ţere*, se modifică după cum urmează:

b.1.Terminaţiile substantivului, accentuate fiind, determină reducţia pretonică a lui *ţere* în *şva*.

קֹטֵל קֹטְלִים

b.2.Înaintea lui תְ vocala *ţere* se transformă în *segol* pe baza principiului de *armonizare vocalică*.

*******Prezenţa oricărei consoane neregulate (guturale sau kuiescente) printre radicalii rădăcinii va induce modificările vocalice prevăzute, conform preferinţelor vocalice ale acestora şi a regulilor de accentuare. De exemplu participiul lui יָדַע este יֹדֵעַ în loc de יֹדֵע.

2. Participiul activ nu se poate traduce cu participiul românesc deoarece nu sunt echivalente. Gerunziul românesc este ceva mai apropiat de participiul activ ebraic. Contează mult însă încadrarea temporală a acţiunii, în funcţie de care participiul poate fi tradus şi ca perifrază în asociere cu auxiliarul "a fi", după cum se va vedea mai jos.

3. Funcţiile participiului sunt aceleaşi cu ale adjectivului: subiect, predicat, atribut adjectival, atribut pronominal relativ, iar la nivelul frazei, contribuie la crearea de propoziţii subiective, predicative, atributive, respectiv relative.

a. Subiect. Adesea participiul activ este folosit ca substantiv pentru a indica ocupaţia (Mansoor 1980, 109):

שֹׁמֵר	de la שָׁמַר	cel ce păzeşte-*paznicul, santinela*
שֹׁפֵט	de la שָׁפַט	cel ce judecă-*judecătorul*
סֹפֵר	de la סָפַר	cel ce scrie-*scribul*
רֹאֶה	de la רָאָה	cel ce vede-*văzătorul*
רֹעֶה	de la רָעָה	cel ce păstoreşte-*păstorul*

b.Predicat. Acţiunea exprimată de un participiu cu rol predicativ este liniară şi de durată. Încadrarea temporală este dată doar de context. Participiul oferă informaţii doar despre **aspectul** şi nu despre **timpul** acţiunii.

יהוה שֹׁפֵט	Domnul judecă/judeca/va fi judecând sau *Domnul este judecător*
יהוה קֹרֵא	Domnul cheamă/chema/va fi chemînd

Dacă subiectul nu este exprimat printr-un substantiv comun sau propriu, participiul necesită însoţirea unui pronume personal, cu care se va acorda în gen şi număr.

אָנֹכִי עֹשֶׂה	eu fac/făceam/voi fi făcând
הִיא כֹּתֶבֶת	ea scrie/scria/va fi scriind

Ebraica modernă atribuie participiului activ rolul de a exprima prezentul verbal în asociere cu pronumele personal. Unii autori de manuale de ebraică biblică includ acest tip de construcţie ca

regulă pentru formele verbale similare indicativului prezent din limbile moderne (Mansoor 1980, 74). Iată cum arată o astfel de paradigmă:

אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים	*noi* (m.) *mergem*	אֲנִי הוֹלֵךְ	*eu* (m.) *merg*
אֲנַחְנוּ הוֹלְכוֹת	*noi* (f.) *mergem*	אֲנִי הוֹלֶכֶת	*eu* (f.) *merg*
אַתֶּם הוֹלְכִים	*voi* (m.) *mergeţi*	אַתָּה הוֹלֵךְ	*tu* (m.) *mergi*
אַתֶּן הוֹלְכוֹת	*voi* (f.) *mergeţi*	אַתְּ הוֹלֶכֶת	*tu* (f.) *mergi*
הֵם הוֹלְכִים	*ei merg*	הוּא הוֹלֵךְ	*el merge*
הֵן הוֹלְכוֹת	*ele merg*	הִיא הוֹלֶכֶת	*ea merge*

c.Atribut. Participiul urmăreşte în această privinţă regulile de funcţionare ale atributului adjectival obişnuit, adică urmează substantivului pe care-l determină, cu care se acordă în gen, număr şi articulare.

הַמֶּלֶךְ הַשֹּׁפֵט regele judecător (care judecă)

5.8.3.Participiul Pasiv

ms abs.	קָטוּל	fs abs.	קְטוּלָה
cstr.	קְטוּל	cstr.	קְטוּלַת
mp abs.	קְטוּלִים	fp abs.	קְטוּלוֹת
cstr.	קְטוּלֵי	cstr.	קְטוּלוֹת

1.Observaţii:

a.Vocala de bază, *kameţ*, se reduce la *şeva* atunci când se adaugă flectivele substantivului.

b.Vocala tematică, *şurek*, rămâne neschimbată în majoritatea cazurilor, deviind reducţia pretonică ce ar afecta-o înspre silaba pretonică. Totuşi fiind o vocală lungă instabilă se poate modifică în următoarele situaţii:

b.1. Când consoana ce închide silaba pretonică este o *nazală* (מ, נ), *şurek* se reduce în *kibuţ*.

נְתִנִים	în loc de	נְתוּנִים
שְׁלֵמֵי	în loc de	שְׁלוּמֵי

b.2. Uneori, mai ales în textele postexilice, *şurec* se poate schimba cu *hirek-yod*, atât *vav* cât şi *iod*, consoanele care participă la formarea acestor vocale, fiind *cuiescente.*

קְטִיל	în loc de	קָטוּל

***Prezenţa consoanelor neregulate printre radicalii rădăcinii induc modificările vocalice impuse. Astfel participiul pasiv al lui נָגַע este נָגוּעַ în loc de נָגוּע deoarece guturala *ain* urmând unei vocale lungi neaccentuate solicită un *patah furtiv*.

2.Participiul Pasiv este mai apropiat de participiul românesc decât participiul activ. Asemenea participiului românesc, participiul pasiv preferă sensul pasiv al acţiunii exprimate de verb.

a.Subiect. Foarte frecvent în cartea *Numeri* (19 ori) apare expresia participială „cei număraţi dintre ei" cu rol morfologic de substantiv şi funcţie sintactică de subiect. Aici vocala *şurek* apare scrisă în forma ei defectivă (*kibuţ*).

פְּקֻדֵיהֶם

b.Predicat. Simiar participiului activ, în lipsa predicatului verbal, pasivul poate prelua funcţii predicative:

מִי בָחוּר Cine *este cel ales?*

c.Atribut. Dacă urmează substantivului determinat şi se acordă cu acesta în gen, număr şi articulare, participiul joacă rol de atribut exprimat prin adjectiv verbal.

אִישׁ בָּחוּר bărbat ales

5.9.Metateza şi asimilarea

5.9.1.Metateza este procesul lingvistic cu aplicaţie fonetică, pe baza căruia o consoană schimbă locul cu alta, din vecinătatea imediată, de exemplu în cazul hitapelului nostru *tav* cu *sibilanta*. Aceste situaţii sunt specifice situaţiilor în care prefixul specific conjugării augmentează o formă verbală al cărei prim radical este o sibilantă (ז, ס, צ, שׂ, שׁ).

De exemplu, un hitpael imperfect, la persoana întâi singular, va avea consoana *alef* în locul lui *hei*, deci prefixul pentru această formă va fi אֶת în loc de אֶהְת . La ataşarea acestui prefix la forma de piel corespunzătoare pentru formarea hitpaelului va avea loc următoarea transformare:

אֶתְ + שַׁמֵּר

devine

אֶשְׁתַּמֵּר

וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֹנִי

...m-am păzit de fărădelegea mea... (Ps. 18:24)

Dacă sibilanta metatetică este *ţade*, pe lângă schimbarea locului cu consoana *tav*, sibilanta determină şi transformarea lui *tav* în *tet*.

הִתְ + צַדֵּק

devine prin metateză

הִצְתַּדֵּק

iar apoi, prin transformarea consoanei *tav*, devine

הִצְטַדֵּק

מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק

Ce putem spune? Şi cum** să ne justificăm**? (Gen. 44:16)

5.9.2.Asimilarea reprezintă procesul fonetic de înglobare a unei consoane anterioare, prin dublarea sunetului propriu. Acest proces apare atunci când prefixul apare înaintea unor dentale (ד, ט, ת).

יִתְ + טַמָּא

devine

יִטַּמָּא

לֹא יִטַּמָּא בַּעַל בְּעַמָּיו

El **nu se va întina** ca soţ în faţa poporului său. (Lev. 21:4)

5.10. Verbe care nu posedă forme verbale pentru Kal:

שׁאר	Nifal	*a fost lăsat, a rămas*
נבא	Nifal	*a profeţit*
שׁבע	Nifal	*a jurat*
לחם	Nifal	*a luptat*